

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

54 üncü Birleşim

18 . 8 . 1999 Çarşamba

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

21

II. - GELEN KÂĞITLAR

21

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

24

A) OTURUM BAŞKANININ KONUŞMALARI

24

1. - TBMM Başkanvekili Nejat Arseven'in, 17 Ağustos 1999 günü sabaha karşı meydana gelen deprem nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin hissiyatına ilişkin konuşması

24

B) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR

24

1. - Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın, ülkemizde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle gündemdiŐi açıklaması ve FP Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan, DSP Antalya Milletvekili Ahmet Sancar Sayın, MHP Erzurum Milletvekili İsmail Köse, ANAP İstanbul Milletvekili A. Ahat Andıcan, DYP İçel Milletvekili Turhan Güven'in grupları adına; Elazığ Milletvekili Mehmet Ağar, Sakarya Milletvekili Ersin Taranoğlu, Afyon Milletvekili Gaffar Yakın ve Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay'ın da şahısları adına konuşmaları

24:27

IV. - ÖNERİLER

47, 52

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

47, 52

1. - Ülkemizin bazı bölgelerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Genel Kurulun 23.8.1999 Pazartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere

18.8.1999 Çarşamba gününden itibaren çalışmalarına ara vermesine ve çalışma gün ve saatlerinin yeniden belirlenmesine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Gruplarının müşterek önerisi

47:51, 52:55

V. – AÇIKLAMALAR VE SATIŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

51

1. – ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın, Manisa Milletvekili Bülent Arıncı'nın konuşması üzerine açıklaması

51

VI. – SORULAR VE CEVAPLAR

56

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

56

1. – Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, ilk defa memurluğa atanacaklar için açılan merkezî sınava ilişkin Başbakanın sorusu ve Devlet Bakanı Şükrü S. Gürel'in yazılı cevabı (7/270)

56:58

2. – Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, medya kuruluşlarına verilen hibe ve kredi miktarına ilişkin Başbakanın sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in yazılı cevabı (7/271)

58:59

3. – Erzurum Milletvekili Fabrettin Kukaracı'nın, yayın kuruluşlarının Basın İlan Kurumundan ilân alabilmeleri için gerekli şartlara ilişkin Başbakanın sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in yazılı cevabı (7/289)

59:61

4. – Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, şahin kuşu yumurtalarının yurt dışına kaçırıldığına ilişkin Başbakanın sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsni Yusuf Gökalg'ın yazılı cevabı (7/299)

61:62

5. – Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Türkiye Ziraat Donatım A.Ş.'nin personel maaşlarını zamanında ödemediği iddialarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yüksel Yalova'nın yazılı cevabı (7/300)

63:64

6. – Adıyaman Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, Adıyaman ve ilçelerinde kuraklık nedeniyle zarar gören buğday üreticilerinin borçlarının ertelenmesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsni Yusuf Gökalg'ın yazılı cevabı (7/321)

64:66

7. – Samsun Milletvekili Ahmet Demircan'ın, Samsun İli Vezirköprü İlçesinde yaşanan dolu afetinde zarar gören çiftçilere yardım yapıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsni Yusuf Gökalg'ın yazılı cevabı (7/332)

66:68

8. – Amasya Milletvekili Akif Güllü'nün, soğan üretimine ve üreticilerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsni Yusuf Gökalg'ın yazılı cevabı (7/340)

68:69

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu Saat 10.00'da açıldı.

Birleşim Başkanı Nejat Arseven, 17 Ağustos 1999 günü sabaha karşı meydana gelen depremde hayatlarını kaybedenlere Tanrı'dan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralananlara acil şifalar dileğiyle, yaraların en kısa zamanda sarılacağına emin olduğuna ilişkin bir konuşma yaptı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 17.8.1999 Salı günkü Birleşiminin, 18.8.1999 Çarşamba günü saat 10.00'a kadar yapılmamasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi, oybirliğiyle kabul edildi.

Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 18 Ağustos 1999 Çarşamba günü saat 10.00'da toplanmak üzere, birleşime 10.25'de son verildi.

Nejat Arseven
Başkanvekili

Hüseyin Çelik
Van
Kâtip Üye

Cahit Savaş Yazıcı
İstanbul
Kâtip Üye

No. : 57

II. - GELEN KAĞITLAR
18.8.1999 ÇARŞAMBA

Tasarılar

1. - Türkiye Cumhuriyeti ve Romanya Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/518) (Dışişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)
2. - Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/519) (Adalet ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)
3. - Türkiye'de İrtibat Ofisinin Kurulmasına İlişkin Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/520) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

Teklifler

1. - Manisa Milletvekilleri Hasan Gülay, M.Cihan Yazar ve İsmail Bozdağ'ın; Akhisar Adı İle Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/281) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 12.8.1999)
2. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın; Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/282) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)
3. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın; Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/283) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)
4. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın; Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/284) (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 13.8.1999)

5. - Aydın Milletvekilleri Bekir Ongun ve Ali Uzunırmak'ın; Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/285) (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

6. - Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin İçtüzük Teklifi (2/286) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

7. - Adana Milletvekili M.Metanet Çulhaoğlu'nun; Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında 181 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/287) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

Sözlü Soru Önergeleri

1. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara-Aksaray-Adana tren yolunun kısaltılması ile ilgili bir proje olup olmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/158) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

2. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray İlinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/159) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

3. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Fen-Edebiyat Fakültesinin ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/160) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

4. - Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Aksaray Merkez ve ilçelerindeki bazı camilerin imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H. Hüsamettin Özkan) sözlü soru önergesi (6/161) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

Yazılı Soru Önergeleri

1. - Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, kaynak kullanım destekleme fonu projesi uygulamasına ilişkin Tarım ve Köyüşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/452) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

2. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Verem Savaşı Derneklerine tanınmış olan vergi muafiyetlerinin kaldırılmasının nedenine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/453) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

3. - Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İlindeki korunmaya muhtaç çocukların barınabileceği çocuk yuvası ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından (Hasan Gemici) yazılı soru önergesi (7/454) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

4. - Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İlinin hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/455) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

5. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kucaracı'nın, fon sayısına ve fonlarda toplanan para miktarına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/456) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

6. - Osmaniye Milletvekili Şükrü Ünal'ın, Ankara'da irticai ve bölücü faaliyette bulunan öğretmenlerin listesinin çıkarıldığı iddialarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/457) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

7. - Osmaniye Milletvekili Şükrü Ünal'ın, Osmaniye'nin Düzüçi İlçesinde sulama amaçlı kuyuların kapalı olmasından doğan zararlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/458) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.8.1999)

8. - Ankara Milletvekili Saffet Ankan Bedük'ün, Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme Yönetmeliğine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/459) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.8.1999)

9. - Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, 2918 Sayılı Trafik Kanunu uyarınca Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna verilen payın Türk Polis Teşkilatı Güçlendirme Vakfına aktarılacağı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/460) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.8.1999)

10. - Tekirdağ Milletvekili Nihan İlgün'ün, Tekirdağ Gümrük Müdürlüğü hakkında basında çıkan haberlere ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Keçeciler) yazılı soru önergesi (7/461)(Başkanlığa geliş tarihi : 14.8.1999)

11. - Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Çatal Alıç mevkiinde bir arazinin balık tesisi kurulmak üzere özel bir firmaya verilip verilmediğine ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/462) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

12. - Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, 3213 Sayılı Maden Kanununda değişiklik yapıp yapılmayacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi (7/463) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

13. - Isparta Milletvekili Ramazan Gül'ün, 3417 Sayılı Tasarrufu Teşvik Kanunu uyarınca toplanan paralara ilişkin Devlet Bakanından (Recep Önal) yazılı soru önergesi (7/464) (Başkanlığa geliş tarihi : 16.8.1999)

14. - Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu'nun, Tokat'ın Pazar, Artova ve Turhal İlçelerinde meydana gelen dolu afetine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/465) (Başkanlığa geliş tarihi : 17.8.1999)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 10.13

18 Ağustos 1999 Çarşamba

BAŞKAN : Başkanvekili Nejat ARSEVEN

KÂTİP ÜYELER : Hüseyin ÇELİK (Van), Şadan ŞİMŞEK (Edirne)

BAŞKAN -- Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 54 üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) OTURUM BAŞKANININ KONUŞMALARI**

1. - TBMM Başkanvekili Nejat Arseven'in, 17 Ağustos 1999 günü sabaha karşı meydana gelen deprem nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin hissiyatına ilişkin konuşması

BAŞKAN -- Değerli milletvekilleri, büyük bir felakete karşı karşıya kalan aziz milletimize, hepiniz, bütün milletvekili arkadaşlarım adına geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Yine, hepiniz adına, bu büyük depremi felaketinde hayatını kaybeden bütün vatandaşlarımıza Cenabı Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar ve hayatlarını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarına ve bütün milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Bu aziz millet ve bu büyük devlet, mutlaka, en kısa zamanda zarar gören bütün vatandaşlarımızın yaralarını saracaktır ve yine, bu kırsıtden ifade ediyorum ki, bu aziz milletin temsilcileri olarak burada bulunan bütün milletvekillerimiz, bu yaraların sarılması için, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, bu zeminde, hükümete destek olmak için elinden geleni ve gerekli takibi mutlaka yapacaktır. Hepiniz adına, Cenabı Allah'tan milletimizi ve devletimizi böyle felaketlerden korumasını diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, değerli milletvekilleri; ülkemizde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle hükümetin söz talebi vardır.

Hükümet adına, Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Koray Aydın.

Buyurun Sayın Bakan.

B) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR

1. - Bayındırlık ve İskân Bakanı Koray Aydın'ın, ülkemizde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle gündemdiŐi açıklaması ve FP Sakarya Milletvekili Cevat Ayhan, DSP Antalya Milletvekili Ahmet Sancar Sayın, MHP Erzurum Milletvekili İsmail Köse, ANAP İstanbul Milletvekili A. Ahat Andıcan, DYP İcel Milletvekili Turhan Güven'in grupları adına; ElazıŐ Milletvekili Mehmet AÇar, Sakarya Milletvekili Ersin TaranoŐlu, Afyon Milletvekili Gaffar Yakın ve Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay'm da şahısları adına konuşmaları

BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANI KORAY AYDIN (Trabzon) -- Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sözlerime başlarken, depremde hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, bütün milletimize de başsağlığı diliyorum.

Bildiğiniz gibi, Sakarya, Bolu, Kocaeli ve İstanbul illerimiz, ülkemizin aktif deprem zonu olan Kuzey Anadolu fay zonu üzerinde yer almaktadır. Bu zon üzerinde, tarihsel zaman içinde birçok deprem olmuş ve bu depremler büyük rakamlara ulaşan can ve mal kayıplarına neden olmuştur. 1930'daki Erzincan depremi, 1943'teki Ladik depremi, 1944'teki ÇerkeŐ-Bolu-Gerede depremi,

1953 Yenice-Gönen depremi, 1957 Abant depremi, 1963 Doğu Marmara depremi ve yine, 1967 Sakarya depremi, bu aktif zon üstünde meydana gelmiştir. Bugüne kadar, Kuzey Anadolu fay zonunda oluşan depremlerde toplam 263 400 konut ağır hasara, 42 451 konut orta hasara, 35 449 konut da hafif hasara uğramış; yine, bu depremlerde de yaklaşık 48 000 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

Görülmektedir ki, bu zon en önemli sismik aktivite gösteren bir zondur. 17 Ağustos 1999 tarihinde saat 03.01'de meydana gelen, 6,7 büyüklüğünde olan ve Bolu, Sakarya, Kocaeli, İstanbul ve Yalova İllerini etkileyen büyük deprem de bu zonun batı kısmında meydana gelmiş bulunmaktadır. Merkez üssü 40-79 ve 29-86 koordinatlarında, takriben Kocaeli İl Merkezi civarı olarak belirlenen depremin derinliği 20 kilometre olarak hesaplanmıştır. 17.8.1999 günü, dün 18.00 itibarıyla, 149 adet artçı deprem kaydedilmiş olup, artçı deprem okumaları şu anda devam etmektedir ve bu sayı da giderek artmaktadır.

Bölgenin deprem aktivitesi, Bakanlığımız Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Araştırma Dairesi Başkanlığınca çalıştırılan sismolojik şebekede yer alan aletlerle devamlı olarak takip edilmektedir. Kuzey Anadolu fay zonundaki depremlerin zaman içerisindeki dağılımlarına baktığımızda, aktivitenin fayın orta kısımlarından başladığı ve daha sonra batı ve doğu uçlarına doğru ilerlediği görülmektedir.

Fayın farklı davranışlar göstermesini denetleyen faktörler, fayın sıfır kısımlarındaki jeolojik, yapısal, geometrik ve mekanik özellikleriyle ilgilidir. Bölgenin gözlenen özelliği, tektonik ve Kuzey Anadolu fay zonuna ait doğrultu atılımlı fay sistemleridir; bu faylar da, genişliği 2 ile 5 kilometre arasında değişen, bir birine paralel birkaç koldan oluşan, normal bileşenli, doğrultu atılımlı faylardır.

Değerli arkadaşlar, deprem, hepimizin bildiği gibi, saat 03.01 itibarıyla meydana geldi. Bundan yaklaşık 45 dakika sonra Bayındırlık ve İskân Bakanı olarak, Deprem Araştırma Dairesi Başkanlığına gelerek çalışmalarını yerinde koordine etmeye başladık. İlk değerlendirmelerden sonra da, sabaha karşı 06.00 sularında deprem mahalline hareket ederek, deprem mahallindeki olayları gözlemlemeye gayret ettik. 2 genel müdür yardımcısı, 2 daire başkanı ve 1 uzman mühendisten oluşan ekip de benimle beraber bölgeye hareket etti. Önce Bolu İline uğradık, Düzce'de çalışmalarını yerinde görme ve denetleme imkânımız oldu. Ondan sonra geçtiğimiz Gölyaka İlçesinde Düzce'den daha vahim bir durumla karşılaştık. Oradan Sakarya İline hareket ettik; Sakarya İline yaklaştığımızda o yöne doğru hareket halinde olan ve sayıları gittikçe artan araç trafiği dolayısıyla yolun tıkanabileceğini fark ettik.

Değerli arkadaşlar, Sakarya'ya vardığımızda hakikaten çok büyük bir depremle karşı karşıya olduğumuzu gözlemledik. Biliyorsunuz, bugüne kadar, Türkiye'de olan bütün depremler daha ziyade lokal depremlerdir. İlk defa bu kadar geniş alana yayılan ve Türkiye nüfusunun yüzde 45'inin yaşadığı bir bölgede, yaygın bir biçimde, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük afetiyle karşı karşıyayız. Olay, hakikaten büyüktür, geniştir ve bu kadar geniş alanda meydana gelmiş olan böyle bir afete karşı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak, bütün imkânlarımızı kul lanarak, hepsini seferber ederek, valiliklerde oluşturulmuş olan kriz masalarını iyi bir şekilde sevk ve organize ederek, devletimizin gücünü oralara taşıdık. Hemen hemen bütün bakanlıklar, bakanlıklara bağlı bütün genel müdürlükler ve bunlara ait olan bütün araç parklarının bölgeye intikali sağlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, ilk günün tablosu şudur: Deprem dolayısıyla haberleşme tamamen kesilmiştir. Biz Sakarya'ya ulaştıktan sonra cep telefonları da dahil olmak üzere, bölgede haberleşme tamamen kesilmişti. Haberleşmenin kesilmesi dolayısıyla yakınlarını arama ihtiyacı hissedilen veya

onların sesini duymayı arzulayan vatandaşlarımızın, bunu gerçekleştiremeyince, arabalarına binecek, bölgeye yoğun bir şekilde akmaları dolayısıyla da birkaç saat sonra trafik tamamen kilitlenmiş ve yol kapanmıştır. Elbette bunda otoban üzerindeki bir köprütüzün girişlerinin tamamen çökmesi ve bir otobüsün üzerine düşmesi nedeniyle, otobanın, özellikle Adapazarı, Kocaeli arasının kapanmış olması ve yitkin tamamen eski yola binmesi dolayısıyla, birkaç saat sonra eski yol yaklaşık 60-70 kilometrelik bir araç konvoyu oluşturarak trafik kilitlenmiş ve kapanmıştır. Bu, bölgeye hareketi sağlanmış olan yardım malzemelerinin bölgeye intikalinde çok büyük güçlükler meydana getirmiştir.

Bunu tespit ettikten sonra, özellikle, Düzce tarafından ve İstanbul tarafından yolun trafiğe kapatılması tarafımızdan talep edilmiş ve kriz masası tarafından da, dün itibariyle, akşamüstü, yol iki taraftan trafiğe kapatılarak trafiğin açılması sağlanmıştır.

Yine, dün, akşam, geç saatler itibariyle de, haberleşme imkânları sağlanmış ve bölgeyle haberleşme imkânı da gerçekleştirilmiştir.

Değerli arkadaşlar, büyük bir alana yayılmış olması ve özellikle de cumhuriyet tarihinin en büyük depremi olma sıfatını kazanmış olmasıyla, hasarlı, yıkık, orta hasarlı ve ağır hasarlı binaların sayısının binlerle ifade edilen rakamlara ulaşmış olması dolayısıyla, aynı anda, makine ve ekipman olarak, bütün yıkıklara anında müdahale etmek imkânı mümkün gözükmemektedir. Çünkü, bu şekilde büyük bir organizasyonu aynı anda ve ihtiyaç olunan anda yapmak fiilen de fiziken de mümkün değildir; ama, bölgede, özellikle görev yapan devletimize ait bütün birimlerin büyük bir özveriyle çalıştıklarını söyleyebiliriz.

Göçük altında kalmış olan yaralıları kurtarmak için, vatandaşlarımızın acılı olmaları, yakınlarnın kurtarmak arzusu taşımaları dolayısıyla, sürekli olarak, kepçe, dozer vesaire türünden ağır makine parkı istemektedirler; bu, aslında, göçük altında kalan vatandaşlarımızın kurtarılmasında en son tercih edilecek olan yoldur. Bu dikkate alınarak, bölgeye intikaline öncelikle hız verilen makine ve ekipman, delici ile oyuk ve yarık açılarak müdahale imkânını sağlayacak bir organizasyon yapılmıştır ve şu anda bu faaliyet orada sürmekte, devam etmektedir.

Tabii, bunu yapabilecek, yetişmiş, bu işte uzman eleman sayısının bu boyutta bir depreme yetecek şekilde olmadığını da burada ifade etmeliyim; ama, bu konuda da özverili çalışıldı ve özellikle dün gece ve bugünden itibaren yurt dışından da bu şekilde intikal edecek olan uzman arkadaşların bölgede çalıştırılması sağlanmış olacaktır.

Değerli arkadaşlar, ölü sayısı sürekli artmaktadır; şu an itibariyle, kriz masasına sabah gelmiş olan rakam 2 160'tır; ama, artma istidadı vardır; göçük altından vatandaşlarımız çıktıkça, bu sayı artmaktadır.

Dün gece yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında, Başbakanlık Kriz Merkezinin önerisiyle, bölge, afet kapsamına alınmış ve bu kapsam içerisinde, bölgeye, devletimizin yapabileceği her türlü yardım yapılacaktır.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı olarak da, kurtarma çalışmaları bittikten sonra, mühendis ve bayındırlık il müdürlükleri kanalıyla bölgede hasar tespiti yapılacak, hak sahiplikleri oluşturulacak ve vatandaşlarımıza devletimizin her türlü yardımı yapacağını buradan, şimdiden söyleyebilirim.

Değerli arkadaşlar, bütün bakanlıklara ve genel müdürlüklere ait tüm makine ve ekipman çıkarılmış, sayıları belirlenmiş, kriz masasına dün bu rakamlar verilmiş ve dün, büyük oranda, bunların sevkıyatları sağlanmıştır; bugün itibariyle de, bunların tamamının bölgeye nakli sağlanacaktır. Yani, devletimizin elinde, imkân olarak, araç olarak, makine ve ekipman olarak ne varsa, tama-

mı bölgeye gönderilecek ve o insanların yardım edilme faaliyetlerinde bunların kullanılması sağlanacaktır. Zaten, bu işlem, şu anda da büyük oranda tamamlanmıştır.

Özellikle otobandaki Arifiye Köprüsünde meydana gelen çöküntüyle ilgili olarak da, Bakanlığımıza bağlı Karayolları Genel Müdürlüğü, dün, tedarik edilmiş olan, 150 tonluk üç adet büyük vinci bölgeye intikal ettirdi; trafik sıkışıklığı dolayısıyla dün gece oraya ulaşabildiler. Şu an, sabah itibariyle aldığım bilgiye göre, faaliyetler başladı, akşam saat 6, 7 gibi köprü onarılarak iki veya üç şeritten geçiş sağlanacak. Böylece, otobanın da faaliyete girmesiyle, eski E-5 karayolu üzerindeki trafik yükü de hafifletilmiş olacaktır.

Ben, sizlere bu bilgileri aktardıktan sonra, buradan, tüm vatandaşlarımıza, tüm kurumlara, herkese de bir çağrı yapmak istiyorum: Karşılaştığımız olay, hakikaten, çok geniş ve büyük bir tabii afetdir, cumhuriyet tarihimizin en büyük tabii afetidir. Böyle bir olay karşısında, herkesin sorumlu davranması, itidalli olması, kışkırtıcı olmaması, özellikle, devletimizin bütün gücünü ve imkânını sonuna kadar kullanarak seferber ettiğinin bilinmesi, ama, neticede de bunun bir tabii afet olduğunun hatırlanması ve çoğu zaman böyle durumlar karşısında insanın aciz kalabileceğinin bilinmesi gerektiğini -bunun, sadece burada değil, dünyanın her yerinde de böyle olduğunu hatırlayarak- özellikle, basında ve medyada görev yapan arkadaşlarımızın da, bu titizliğe, bu hassasiyete uymalarını temenni ettiğimi de, burada, tekrar söylüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum değerli arkadaşlar.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, İçtüzüğün 59 uncu maddesine göre, hükümetin bu açıklamaları üzerine, siyasi parti gruplarına 10'ar dakika ve bir bağımsız milletvekiline de 5 dakika olmak üzere, talepleri doğrultusunda söz vereceğim.

Gruplar adına söz talebi var mı?

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Cevat Ayhan konuşacaklar.

BAŞKAN - Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Cevat Ayhan.

Buyurun Sayın Ayhan.

FP GRUBU ADINA CEVAT AYHAN (Sakarya) - Muhterem Başkan, muhterem üyeler; milletimiz büyük bir felakete maruz kalmıştır. Ben, felakete maruz kalan bölge halkına, bütün milletimize geçmiş olsun diyorum, ebediyete intikal edenlere rahmet diliyorum, yakınlarını kaybetmiş olanlara başsağlığı diliyorum. İnşallah, milletimiz, bu büyük felaketi de kısa zamanda saracak ve tabii, kaybedilene geri getirmek mümkün değil ama; bu acıyı da azaltmak için elinden gelen gayreti gösterecektir.

Bendeniz dün felaket bölgesindeydim, imkân olursa Meclisimize bilgi arz ederim diye bu gece döndüm, felaket bölgesine tekrar gideceğim inşallah. Muhtelif partilerden, bizim Fazilet Partisinden, diğer partilerden milletvekili arkadaşlarımız felaket bölgelerindedir, muhterem bakanlar felaket bölgelerindedir. Sayın Cumhurbaşkanı da, Muhterem Başbakan da o bölgedeydi. Bu büyük felaketi, acıyı dindirmek ve tedbirleri almak için tabii herkes ayaktadır.

Felaketin boyutları çok büyüktür, bütün Marmara Bölgesidir, 20 milyon nüfusun ve en yoğun sanayinin, iskânın olduğu bir bölgedir, kesif yerleşimin olduğu bir bölgedir; bu da, felaket neticesi alınacak tedbirler bakımından fevkalade zorluklar arz etmektedir. Bu büyüklükte bir felaket daha önce yaşanmadığı için de, sivil, resmî kamu kuruluşlar, herkes, bu boyutta bir felaketin mücahedelesine, gerek psikolojik olarak gerek teçhizat olarak, sevk, idare ve organizasyon olarak hazır olmadığından, büyük bir panik vardır, şaşkınlık vardır ve çaresizlik vardır. Valiler aynı durumdadır,

feryat etmektedir. Nitekim, dün, Muhterem Başbakanın Adapazarı'na da gelişinde ifadeleri şuydu: "Buradaki insanlar seslerini duyuramıyorlar." Evet, enkaz altından "baba, beni kurtar" diye bağırın "amcalar, beni kurtarın" diye bağırın çocuklar ve benzeri felaketler. Tabii, bunları ifade etmek çok zor. Zannedirim, Sayın Başbakan da -ben, radyoda dinledim- "ben geldim, bu bölgede, bu sesleri duydum, millete sesleniyorum" dediler. Evet, ben de aynı şeyi burada arz ediyorum; hakikaten, böylele haberleşmek mümkün değil. Ben, dün akşam 8'e, 8.30'a kadar Sakarya'daydım, sonradan ayrıldım, geldim Ankara'ya; bir tek telefon konuşmamız mümkün değil, ne uydu kanalıyla ne cep, bütün haberleşme bloke olmuş vaziyette.

Yani, bunlar, bizim, bundan sonra -Allah göstermesin- felaketler için çok iyi bir teknik hazırlık yapmamız gerektiğini, Başbakanlıkta ve illerde mevcut olan kriz yönetim anlayışının, düzenlenmesinin, böyle felaketlere karşı -Allah korusun- daha organize, daha güçlü olmak gerektiğini ortaya koymaktadır.

Ne gördüm felaket bölgesinde? Yüzlerce, daha da fazla, belki binlerce apartman yıkılmış, büyük iş merkezleri bir kâğıt gibi inmiş aşağı, beş katlı ve daha fazla katlı binalar olduğu gibi aşağı inmiş, devrilmiş, yıkılmış...Her enkazın başında, o enkazın içinden kurtulabilen insanlar "benim burada hanımım var, kızım var, gelinim var, oğlum var, annem var, babam var, çocuğum var" diye feryat ediyorlar. Tabii, valilere geliyorlar; ama, valilerin bu imkânları yok. Sakarya için arz ediyorum; Vali Beyin elinde bir tek vinç var, nereye yetişsin? Vali Beyin elinde üç beş tane iş makinesi var, nereye yetişsin?

Şimdi, burada, dönüp söylemek istediğim husus şudur: Kriz merkezleri var, doğrudur; seferberlikle ilgili birtakım çalışmalar var; ama, bunların çok canlı ve aktif olması lazım; yani, bu boyutta bir felakete göre bizim il il bu envanterleri tespit edip, felaket anında, derhal, bunları bu bölgelere sevk edecek, felaket öncesi, normal zamanlarda bu düzeni geliştirmemiz lazım. Bunun fazla teknik detayına girecek değilim; erbabı bunu bilir. Muhterem bakanlarımızın ve bürokrasinin -bakanlıklararası bir Afet Koordinasyon Kurulu da var hükümetimizin içinde- bu meseleleri bu boyutta ele alınması, ileride zühur edebilecek olan, şu veya bu şekilde umumî afetlere karşı, çok ciddi tedbirlerin yerine ulaşması lazım.

Bakın, felaket bölgesinde acil olan mesele vinçtir -kurtarmayla ilgili olarak söylüyorum- oksijen kaynağı teçhizatıdır, kompresördür, o beton kütleleri yer yer keseceksiniz, deleceksiniz, insanları kurtarmak için, su tanklarıdır, halka su ulaştırmak için ve jenaratördür, gece de çalışmanız lazım, çevreyi aydınlatabilmeniz lazım. Şehirlerde elektrikler kesik, sular kesik, her şey kesik, insanlara aş dağıtacaksınız, ekmeğe ihtiyaçları var, aydınlatılmaya ihtiyaçları var. Yıkılan binaların önünde kurtarma çalışmaları için aydınlatmaya ihtiyaç var; yani, dört, beş kalem teknik teçhizata ihtiyaç var. Bunlar nedir?.. Tekrar arz ediyorum; vinç, jenaratör, kompresördür, oksijen kesme tankları ve su tanklarıdır.

Bu olay, bu boyutta tahmin edilemediği için...Bu, bir Dinar, bir Erzincan depremi boyutunda değil; bunları kat kat aşan, 20 milyon nüfusu, 6 ili kapsayan bir bölgededir. Tabii, önceden bunlara hazırlıklı olunması gerekiyor, Allah korusun, yarın daha beteri olur, daha azı olur; olduğu anda bir seferberlik emri şeklinde, bütün bu teçhizatın, sivilde, müteahhitte, devlette, askerde, nerede varsa, üç saat, beş saat içinde bölgeye intikal etmesi lazım.

Muhterem Bakanımız da ifade ettiler; ulaşım yolları bakımından tıkanıklık vardı, ben de aynı şeyi yaşadım. Tabii, bunlar, bizim krize yaklaşım ve krize hazırlık safhasında, kriz öncesi dönemde, normal dönemde... Askerlerin bu tip planları vardır, kendileriyle ilgili. Bizim, sivil yönetime de bu kültürü, bu disiplini getirmek lazım ve böyle bir afet vuku bulduğunda da bütün birimlerin ora-

da toplu olması lazım. Arıyorsunuz, falan yolu, yan yolu hizmete sokalım diye, ortada Karayolları yok, ortada DSI yok, falan birim yok...Karayolları en çalışkan teşkilatımızdır, onu ilzam ederek söylemek istemiyorum; ama, kamu kurumları şaşkınlık içinde. Niye şaşkınlık içinde; bir ilde, bir bölgede afet olmuşsa, tabii, valinin de çoluk çocuğu afet içinde, emniyet müdürünün de çoluk çocuğu afet içinde, DSI veya Karayollarının veya şu kamu kuruluşu mensuplarının da çoluk çocuğu afet içinde. Sakarya'da, İzmit de birçok teçhizat var; ama, bütün dükkânlar kapalı, bütün esnafın işyerleri kapalı, her taraf kapalı, herkes can derdine düşmüş; yani, nereden ne alacağımızı bilmiyorsunuz; eczacı yok, eczaneleri açamıyorsunuz. Böyle bir kriz haline, çok daha iyi hazırlanmak lazım. Burada, belediyelere teşekkür ediyorum. Ankara Belediyesi, diğer belediyeler, bütün belediyeler, büyük bir gayretle bölgeye yardım yapıyorlar. Ben, akşam dönerken, muhterem Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcımız Hüsamettin Beyefendiyle de görüştüm, bu meseleleri, kendisine telefonla da arz ettim; uzanabildiğim belediyelerle, neleri varsa, acele buraya sevk etmeleri için görüştüm.

Tabii, felaketin boyutları televizyonda yayımlandınca çok daha iyi anladı herkes, şimdi çok daha gayret edecek; ama, burada dakika mühim; çünkü, enkaz altında kalan insanın kurtarılması birinci önceliktir. Büyük feryat bu noktadadır. Valilere gelen, kriz merkezine gelen, saçını başını yolan, "enkazın altında insan var, bana bir makine ver" diyen insanların gözyaşları içinde boğuluyorsunuz orada.

Bu felaketin içinde, TÜPRAŞ'taki -eski adıyla İPRAŞ- benim, mühendislik yıllarımdan bir kısmını içinde geçirdiğim, Türkiye'nin o en büyük petrol kompleksindeki yangın da büyük bir felakettir. Buna karşı, yangınla mücadelede ne gibi eksikler var, tabii, bundan sonra bir tahkikat bunu ortaya çıkaracaktır; ama, buna da çok üzülürüm. Türkiye rafinaj kapasitesinin yansısıdır bu; yanlış hatırlamıyorsam, 13 milyon tondur kapasitesi. Bütün rafineriler bir tarafa, 1960'dan sonra kurulan TÜPRAŞ bir tarafadır. Bu büyük afettir. İnşallah, proses kısımlarına intikal etmeden, tank çifliği dediğimiz petrol stok sahalarındaki bu yangın orada önlenir; yoksa, Türkiye için -sadece petrol rafinerisi olarak söylüyorum- milyarlarca, milyarlarca, milyarlarca dolar bir büyük yatırımdır, bir büyük kapasitedir ve akaryakıt sıkıntısı da gündeme gelebilir; bununla ilgili süratle tedbir almakta da fayda var diye ifade ediyorum.

Muhterem arkadaşlar, tabii, afetlerden sonra konuşmak kolay; şu eksik, bu eksikti demek kolay. Ben, bunu söyleyip, hükümeti de rencide etmek istemiyorum; ama, vatandaş, bana geliyor, size geliyor, "devlet nerede, niye hizmet yok" diyor. Tabii, o, biraz da felaketin psikolojisi içinde bunu söylüyor; ama, hakikaten, bizim, devlet olarak organize olmamız lazım. Yani, bu tip olaylarda sivil kuruluşların çok iyi organize olması lazım.

İlk defa bu kadar büyük bir boyutta felakete karşılaşıyoruz. Bölge, afet bölgesi ilan edildi. Bölgedeki yaraların sarılması için çok büyük malî kaynaklara ihtiyaç var. Uluslararası kuruluşlardan ne destek alınabileceksen, bunun, süratle hazırlığının yapılması lazım.

Afeti anında yaşıyorsunuz; ama, afet sonrası rehabilitasyon, en zor meseledir. Bu rehabilitasyonu getiremediğinizde işte, o zaman vatandaş yıkılıyor. Evet, afet, afeti semaviyedir, Allah'ın takdiri, bir büyük felakettir. Bunun içinden, en az zararla, en az psikolojik yıkıntıyla çıkabilmek için çok büyük bir gayret göstermek lazım. Bugün, bu dakika dahi geç değildir.

Koordinasyondan sorumlu muhterem bakan arkadaşlarımızın gayretine ilaveten, Sayın Başbakanın "radyodan talimat veriyorum bütün kamu kurum ve kuruluşlarına, bütün özel sektöre, herkeşe ait imkânlar seferber edilsin" dediler; hakikaten, bu seferberlik halinde, bu arz ettiğim sahaya, makinenin, teçhizatın ve hemen bunların yanında, ekmeektir, aş ocaklarıdır, sudur, su tanklarıdır, su

tankerleridir; bunların ve bölgenin ihtiyacı için her şeyin çok süratle sevk edilmesi lazım. Ulaşım yollarının, imkânlarının, çok yakın denetim altında tutulup, bunların sağlanması lazım.

İnşallah, rafineri söndürülür ve büyük bir servet, inşallah, heba olmaktan kurtulur ve bölge halkının bu dertleri, bu sıkıntıları, bu büyük afet karşısındaki bu yıkılışları, inşallah, tekrar onları metin haline getirecek şekilde yardımlarla desteklenir diyorum.

Tekrar, milletime geçmiş olsun diyorum, yakınlarını kaybedenlere başsağlığı diliyorum ve ebediyete intikal edenleri de rahmetle anıyorum. Allah kolaylık versin, cümlemize yardım etsin diyorum, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Demokratik Sol Parti Grubu adına, Antalya Milletvekili Gonca Sayın.

Buyurun efendim.

FIKRET UZUNHASAN (Muğla) – Sayın Başkan, Antalya Milletvekili Sayın Sancar Sayın.

BAŞKAN – Düzeltiyorum efendim; Sayın Sancar Sayın.

Buyurun.

M. TURHAN İMAMOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben konuşmak istiyordum.

DSP GRUBU ADINA AHMET SANCAR SAYIN (Antalya) – Değerli milletvekilleri, yaşanan deprem afeti bütün ulusumuzu derin bir acıya boğmuştur. Yaşamlarını kaybeden yurttaşlarımıza, Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Son yılların, en ağır, en acı felaketini yaşıyoruz. Aletsel büyüklüğü 6,7 şiddetinde olan deprem, İstanbul, Sakarya, Kocaeli, Yalova, Bolu ve Eskişehir olmak üzere, pek çok ilimizde, ağır can ve mal kaybına neden olmuştur.

Depremi merkezi Kocaeli'dir ve etkili olduğu tüm il, ilçe ve köyler birinci derece deprem bölgesinde yer almaktadır. Depremi merkezi Kocaeli olmasına rağmen, Kocaeli dışında -deprem odağından uzaklaştıkça- diğer illerde de oluşan ağır hasarlar, deprem karşısında ne durumda olduğumuzu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Televizyonlarda da izlediğiniz gibi, aynı ada içerisinde yer alan pek çok yapıdan bir kısmı yıkılmış, bir kısmı ise hâlâ ayakta durabilmekte. Bu da, depremin kendisinin bir felaket olmadığını; ama, bu konuda duyarsız, itinasız, özensiz yapı politikalarımızın, depremi, bir felakete dönüştürdüğünü açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Nüfusumuzun yüzde 95'inin, sanayimizin ise yüzde 98'inin deprem olasılığı yüksek bölgelerde yer aldığı ülkemizde, bu yaşanan deprem afeti, ne ilki ne de sonuncusu olacaktır. Son yirmibeş yılda, Adapazarı'nda, Varto'da, Gediz'de, Bartın'da, Erzincan'da, Dinar'da, Adana-Ceyhan'da yaşadığımız acıların en büyüğünü, şu anda yaşamaktayız. Yaşadığımız her deprem afeti bir felakete dönüşmüştür.

Aslında doğal bir afet olan depremin, böylesine felakete dönüşmesinin nedenlerine baktığımızda, hep aynı hataları ve ihmalleri görüyoruz. Aynı bölgede -Adapazarı'nda- 1967 yılında 7,1 şiddetinde olan deprem, benzer bir felakete neden olmuştu. Aradan geçen otuziki yılda, deprem mühendisliğindeki, yapı teknolojilerindeki ve şehir planlamacılığindeki gelişmelerin, ülkemizde, ne boyutta algılandığını, uygulama alanı bulduğunu, bu yaşanan felakete daha iyi görmekteyiz.

Deprem afetlerinin felakete dönüşünün sonuçlarını modern bir toplumun kabul edebileceği sınırlara çekmek, bugün karşı karşıya olduğumuz en önemli problemdir. Bu nedenle, her depremden sonra, yara sarma politikalarına muhtaç olmak yerine, depremin neden olduğu zararları en aza in-

direcek politikaları süratle uygulamaya koymak zorundayız. Bu konudaki eksikliklerimizi, yanlış uygulamaları tüm detaylarıyla araştırmalı, depremlerin yaşamımızın bir parçası olduğunu kabul ederek gerekli önlemleri almalıyız. Kalıcı ve süratli bir ulusal deprem politikası oluşturmalıyız.

Her depremden sonra, Adana-Ceyhan, Dinar, Erzincan depremlerinde olduğu gibi, suçlu olarak, doğrudan, müteahhitleri, mühendis veya mimarları göstererek, halkın duygularını teskin etme kolaylığına kaşmadan, sorunun, genel olarak bir sistem sorunu olduğunu ve nasıl rehabilite edilebileceğini araştırmalıyız.

Bu nedenle, açık yüreklilik ve kararlılıkla, sistemin nerede tıkanığını, aksadığını görmek zorundayız. Aksi halde, konu, bir süre medyanın gündeminde kalmakta; bilimsel bir içerikten yoksun spektlatif değerlendirmeler yapılmakta ve bir sonraki felakete kadar unutulup gitmektedir.

Bir karşılaştırma olarak, Japonya'da 5 000 insanın yaşamını yitirdiği Kobe depremini örnek vermek istiyorum. Bu deprem, Japonya'da yaşanan pek çok depremde insanların burnu bile kana-mazken, önemli yıkımlara ve önemli can kayıplarına sebep olmuş tek depremdir. Depremin özelliği, diğer depremlere göre süresinin uzun oluşudur. O güne kadar yapılan mühendislik hesaplamalarında, depremin süresi konusunda önemli ilerlemeler yoktu; ama, Japon halkı, Japon kamuoyu, bu depremin sonuçlarından önemli dersler çıkardı. O ülkelerde, yapı kalitesiyle ilgili bir sorun olmadığı için, depremden sonra, daha çok, ilgili şartnameler ve yönetmelikler tartışıldı. Bizde ise, hâlâ, yapı kalitesi, müteahhitler ve proje iletim safhası sorgulanmakta.

lkemizle bu ülkeler arasında en önemli fark, her türlü yapı faaliyetinin, imar hareketlerinin, toplumun menfaatları açısından sıkı bir şekilde denetlenmesi, otoritelerin koyduğu kurallara riayet etmeyenlerin ağır bir şekilde cezalandırılmalarıdır; biz, bunları yapamıyoruz.

Ülkemizde ise, gerek proje üretimi ve planlama, gerekse uygulamada denetim eksikliği görülmektedir. Yeni mezun bir mühendisin, henüz birikim ve deneyim sahibi olmadan, her türlü projeyi yapabileceği kabul edilmiştir. Modern toplumlarda uygulanan sertifikalı mühendislik uygulaması, bu konuda bir yasa tasarısı hazırlanmasına rağmen, yasalaşıp pratiğe geçememiştir. Mevcut yasalarımız, yerel yönetimlere, bu konuda, herhangi bir sorumluluk yüklememiştir. Yapı ruhsatını veren, deprem riski taşıyan alanlarda imar planlaması yaparak yapılaşmaya aan veya bilimsel ölçütlerin üzerinde kat adedine göz yuman yerel yönetimler, bu faaliyetlerinden dolayı, herhangi bir sorumluluk taşımazken, tüm sorumluluk, müteahhidin verdiği maaşla çalışan teknik uygulama sorumlusuna çıkarılmaktadır.

Bu sorunun temelinde, mevcut İmar Kanununda yer alan "fenn mesuliyet" ya da "teknik uygulama sorumluluğu" tanımlaması yer almaktadır. Bu tanıma göre, fenn mesul, mimar veya mühendis olabilmektedir. Bu durum uygulamaya da aynen yansımıştır. Oysa yapının dayanımı ve güvenilirliği bir inşaat mühendisliği konusu olup, mimarlık veya diğer mühendislik alanlarının ilgi alanı dışında kalmaktadır. Bu tanımla, yasa, sanki, yapıların denetlenmemesini amaçlamaktadır. Oysa, yapı denetimi, kamu yararını gözeten bir faaliyettir ve bu faaliyetin yerine getirilip getirilmemesi, kr amacıyla hareket eden müteahhidin insafına bırakılmamalıdır.

Diğer yandan, halk arasında "yapsatı" olarak adlandırılan müteahhitler için herhangi bir düzenleme yoktur. İsteyen herkes herhangi bir yasal engelle karşılaşmaksızın müteahhitlik yapabilmekte, teknik altyapıları olmadığı için, en üst düzeyde rant sağlamak, asıl belirleyici öğe olmaktadır. Özel sektörde faaliyet gösteren bu müteahhit grup için sertifika düzenlemesine gidilmeli, teknik donanımlarının yeterliliği tescil edilmelidir.

Yapı denetimlerinin daha etkin yapılabilmesi için yapı denetim büroları kurulmalı; bu büroların genişletilmiş yetki ve sorumlulukları yasa da açık bir şekilde tanımlanmalıdır. Yapı kalitesinin ve denetiminin artırılmasının bir başka ayağı, yapı sigortası sisteminin kurulmasıdır. Yapı kalitesi sigortalama kurumları, yapı denetiminin etkinleştirilmesinde denetim kurumu, yüklenici ve mal sahibi arasında organik bir köprü oluşturacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün yaşadığımız afet, gelecekte karşılaşabileceğimiz afet riskleri için önemli bir göstergedir. Bundan birkaç sene önce, bilim adamlarımızın, İstanbul'da olabilecek bir depremle ilgili yapmış oldukları senaryo, bugün yaşadığımız depremde haklılıklarının olduğunu ortaya koymuştur. Bu, öntümüzdeki dönemde daha büyük deprem risklerinin yaşanabileceği anlamına gelmektedir.

Bu nedenle, özellikle, birinci ve ikinci deprem bölgelerimizde mevcut yapı stokumuzda, depreme dayanıklı yapıların ve depreme dayanıklı olmayan yapıların bir envanterinin çıkarılması ve bu konuda acilen, depreme dayanıklı olmayan yapıların onarımlarının sağlanması gerekmektedir. Bu, depremin vermiş olduğu zarardan çok daha az bir maliyeti gerektirecektir.

Bilim adamlarımızın, özellikle, sanayi kentimiz için hazırlamış olduğu deprem senaryoları, gelecekte benzer bir felâketle karşılaşabileceğimizi ortaya koymaktadır. Bu konuda, deprem riskine maruz bölgelerimizde yaşayan halkımız, yaygın ve etkili bilgilendirme ve eğitim programlarıyla aydınlatılmalıdır. 5442 sayılı İl İdaresi ve 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanunları, afet yönetimi ve yeniden inşa faaliyetlerine, yerel idarelerin aktif bir biçimde katılımını sağlayacak ve bu hizmetler için yerel kaynakların kullanımına olanak verecek şekilde yeniden düzenlenmelidir.

İmar Kanununda, deprem bölgelerinde yapılacak imar planlarıyla ilgili hükümler, 1997 Deprem Yönetmeliğine uygun bir şekilde geliştirilmeli ve düzenli yapıların oluşumunu sağlayacak parselasyon düzenlemeleri ve yapılaşma kuralları getirilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi derinden yaralayan bu felâket üzerine söylenebilecek çok şey var; ancak, artık, bu tür afetler karşısında çaresiz kalmamak ve yeni acılar yaşamamak için, Meclisimize önemli görevler düşmektedir. Öncelikle, bu felâketin nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılması, biraz önce değindiğim konularda hazırlanmış yasa tasarılarının yeniden değerlendirilmesi ve yasal boşlukların doldurulması için bir Meclis araştırması yapılmalıdır. Ayrıca, 3 500'den fazla insanımızı kaybettiğimiz bu felâketten dolayı, öntümüzdeki günleri ve bugünü, ulusal yas günü olarak ilan etmemiz gerektiğini teklif ediyorum. Bu şekilde, her yıl, bugünü anarak, deprem konusunda daha duyarlı ve daha hazırlıklı olabileceğimizi düştünüyorum.

Tekrar, Büyük Türk Ulusuna başsağlığı diler, Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sayın.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Erzurum Milletvekili Sayın İsmail Köse; buyurun.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama başlarken, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, Yüce Milletimize geçmiş olsun diyorum; vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Türkiyemiz, büyük bir felâketle karşı karşıya gelmiştir. Olayı yalnız insanî boyutlarıyla ele alırsak, meseleyi çok daha sathi görürüz. Olay, daha çok ağırlığıyla, ilahî boyuttadır; Cenabı Allah'ın takdiridir, Türk Milletine verdiği bir felâkettir. Buradan, milletimizin ve şu anda hayatta kalanların, her seviyedeki insanımızın alacağı dersler vardır. Onun için, bu felâketi, milletimizin inançlarıyla ve devletimizin şefkatli elinin, bu yaraları sarmasıyla sonuçlandıracağız, imanımızla aşacağız bu olayı değerli milletvekilleri.

Devlet, bu deprem dolayısıyla, geçtiğimiz yıllarda meydana gelen felaketlerde ortaya koymuş olduğu program çerçevesine ilaveten... Çünkü, bu depremin boyutları farklı; bu deprem, yalnız bir ili veya bir ilimizin muhtelif ilçelerini ilgilendiren bir olay değil; 6-7 vilayetimizi, merkez olarak da nüfusumuzun yüzde 45'ini ilgilendiren bir bölgedir; yani, Marmara Bölgesi dediğimiz, insan yoğunluğumuzun en fazla bulunduğu bölgede meydana gelmiştir; derin yara açmasının asıl nedenlerinden birisi budur.

Derin yara açmasının asıl ikinci sebebiyse, sanayi bölgemiz oluşudur; ekonomimizin beynidir, insanın hayatımızın devamını sağlayan ekonomimizle ilgili bir bölgemizdir. Bunun için fatura ağırdır. Bu ağır faturayı ortadan kaldıracak, muhakkak surette, çok strateli tedbirlerin alınması lazımdır. Depremden önce neler yapılmalıdır, deprem anında neler yapılmalıdır, depremden sonra hangi tedbirler alınmalıdır, o ayrı bir konu; ama, bugün için, bir defa; tüm millet olarak, özellikle, milletimizin temsilcisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisinin tüm grupları ve milletvekilleri, bu millî felaket karşısında, duyarlılığını göstermiş, bu millî meselede, derhal, çalışmalarına 1 gün ara vermiş ve bugün de, öncelikli olarak bu meseleyi gündemine almış ve şu anda da konuşuyoruz.

O itibarla, mesele, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti nezdinde gözardı edilmemiştir. Devletimizin başı oradadır, Başbakanımız oradadır, Meclis Başkanımız, o insanlarımızın acılı feryatlarını dindirmek için, moral destek vermek için oradadır. Kazma, kürekle yapılacak bir şey yok değerli milletvekilleri, bu meseleyi yaşamadığımız müddetçe, enkaz altında kalmadığımız müddetçe ve o enkaz altındaki sesleri duyup, insanlığın, Allah'ın kudret ve kudreti karşısındaki acizliğini görmediğimiz müddetçe, bu meseleyi anlatmamız zordur.

1992 yılı 12 mart gecesi Erzincan'da vuku bulan deprem dolayısıyla, üç saat sonra, oradaki o felaketi gören bir göz sahibi olarak söylüyorum; burayı görmemiz lazım, bu insanların acısını ve orada olan felaketi; ancak, böyle kavrayabiliriz. Şimdi, kavramamak mümkün değildir; çünkü, bugün medyanın bir parçası olan televizyonlar, bu hissiyatı, bu olayları, anında, yukarıdan, aşağıdan, her tarafından çekerek gözümüzün önüne getirmiştir; ama, yine noksandır; çünkü, yolda gitmeniz lazım, bir yolumuz kapanmıştır, diğer yol açıktır; ama, bugün Türkiye'nin, beş milyona yakın vasıtası vardır, dört milyon vasıtamız bu güzehgâhta trafiğe çıkmıştır. Her zaman olduğu gibi, ağırlıklı trafik bölgesi de, maalesef, bu felaketin olduğu bölgedir. Yani, bütün menfiler burada birleşmiştir. Öyleyse, bunu aşmamız için, önce moralimizin düzgün olması lazım. Bir defa, şoktan kurtarmamız lazım. Türkiye'yi şoktan kurtaracak olan birinci derecede önemli müessese Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Meclisin morali bozulursa, milletimizin morali bozulur; Meclisin morali bozulursa, bürokratin morali bozulur.

Hükümete destek vermek mecburiyetindeyiz değerli milletvekilleri. Ne yapmamız gerekiyor? Sayın Bakanımız, bugün, meseleyi, yapılan hizmetleri, çalışmalarını ortaya koymuştur. Detaylı bilgiler elimizde vardır. Depremiñ tizerinden henüz 30 saat geçmiştir, bu 30 saat içerisinde, otoyal dediğimiz yolun üzerindeki köprüler, geçitler, viyadükler harap olmuştur, yol yarılmıştır. Bunu 24 saatte nasıl tamir edeceksiniz? Bunları, 24 saatte hangi teknoloji ortadan kaldıracak, hiçbir şey olmamış gibi -daha 30 saat olmuştur- bu yolu trafiğe açacaktır? Onun için, ben, bir mazeret olsun diye söylemiyorum; ama, elimizdeki imkânları, Türk Devletinin elindeki imkânları da göz önünde bulundurmamız lazım; dünyanın imkânlarını ortaya koymamız gerekiyor.

Bakın, tekrar söylüyorum: Gelen bütün teknolojik araçlar enkazı kaldıracaktır. Enkazın kaldırılması önemli değil, o enkazın altındaki canlı olan insanımızı, oradan sağlıklı olarak çıkarmak marifettir. Elinizdeki ekskavatörle veya bir başka araçla, o beton parçalarını kaldırırken, eğer, orada bulunan insanın hayatına mal olacak şekilde bir yanlış harekette bulunursanız, birçok insanın, ma-

alesef, hayatına son verirsiniz. Ben, bunu, Erzincan'da yaşadım, orada üç dört gün kalmak suretiyle... Dünyanın değişik yerlerinden, affedersiniz, işte, iz takip eden, kokusuyla çeşitli özelliklerini takip eden hayvanlardan tutun, teknolojinin diğer bütün imkânları getirildi; ama, şunu ifade edeyim, Erzincan'da, üç ay, teknolojinin iflas ettiğini yaşadık, gördük; Osmaniye'de yaşadık, gördük. Yine, Sayın Genel Başkanımızla birlikte, Elazığ'dan hareketle, depremin olduğu saatin tam üç saat sonrasında Osmaniye'de, Ceyhan'da, Adana'daydık. O enkazın kaldırılması, tamamen bir teknik meseledir.

Yedi-sekiz vilayetimizi etkisi altına alan deprem bölgesinde, yine, Sayın Bakanın vermiş olduğu rakamlara göre, şu anda, binlerce bina enkaz haline gelmiştir; bütün imkanlarımızı topyekûn seferber etmişiz.

Elimdeki belgeye göre, Erzurum Sivil Savunma Birliğinden 20 kişi, karayoluyla hareket etmiş veya bir başka ilimizden, helikopter ile uçakla başka imkânlarımız, deprem olan bölgelere intikal ettirmek üzere yola çıkarılmıştır.

Sağlık kurumları harekete geçmiştir; doktorumuz, hemşiremiz, her türlü imkânlarımız seferber edilmiştir ki, edilmesi mecburiyeti vardır. Zaman, her geçen an, burada çok önemlidir, sürat, bu meselenin en önemli tedavisidir.

Öyleyse, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, önerimiz şudur: Bir defa, Türkiye Büyük Millet Meclisi, üç dört gün, bu meseleye... Zaten, doktor orijinli milletvekillerimiz oraya intikal etmiştir, diğer milletvekillerimiz, bugün, biraz sonra önünüze getireceğimiz öneriden sonra, o felaket mahallerine intikal edecektir; tüm milletvekillerimiz gibi, yani, Meclisimizde bulunan diğer partilerin milletvekilleri gibi, bizler de, oralarda araştırma ve incelememizi yapacağız, Allah nasip ederse pazartesi günü buraya geleceğiz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, depremle ilgili bir araştırma önergesi hazırlıyoruz; biraz sonra intikal ettireceğiz Yüce Meclise ve tüm milletvekillerimizin, diğer gruplarımızın da vereceği araştırma ve diğer önermeleri de birleştirmek suretiyle, burada, işte, az önce belirttiğimiz gibi, enine boyuna, neden oluyor, niçin oluyor, neden tedbir alınmıyor gibi hususları görüşeceğiz.

Değerli milletvekilleri, kusurlar vardır, siyasî boyutları vardır, bunun, muhakkak surette çeşitli boyutları vardır; ama, demin de arz ettiğim gibi, olayın en önemli boyutu ilahidir. Cenabı Allah'ın Üzerimize, milletimize, memleketimize getirmiş olduğu bir felakettir. Fay hatunda olabilirsin, bilmem nerede olabilirsin; aynı fay hattının uzantısında olan Yunanistan'da bir şey meydana gelmiş veya Zonguldak'ın bir ilçesinde olmuştur, diğer ilçesine intikal etmemiştir. Bunları, santim santim, bizim değerlendirmemiz... Yani, bilimin iflas ettiği bir noktadayız. Burada, meseleyi bilimsel veya şu imkânlarla bu meseleyi şu şekilde hallederiz diye, yüzde yüz halletme noktasında olduğumuz her iddiada, maalesef, aciz kalırız. Onun için, diyorum ki, meseleyi bu noktadan yakalamamız lazım. Çünkü, milletimiz Müslümandır. Allah'ın izniyle, imanyla, bu meseleyi yüreğimize bütün acılarıyla basacağız; ama, ölenlere Allah'tan rahmet diliyoruz, acil şifalar diliyoruz yaralılarımıza. Tabii, ölen insanların yerine yenilerini getirmemiz ve onların boşluğunu doldurmamız mümkün değildir. Bir an önce meseleyi stratendirmemiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, yine, kan ihtiyacı vardır ve Meclisimizde bu kampanya başlatılmıştır. Milletvekilleri olarak, gerek bizim partimizden gerekse diğer partilerden milletvekili arkadaşlarımıza kan verme çağrısı yapılmıştır, oraya müracaatlarımız yapılacaktır ve bütün sağlıklı insanların da o bölgedeki yaralı ve ihtiyacı olan insanlarımıza kan vermelerine ihtiyaç vardır, onların intikal ettirilmesi lazım.

Tabii, en önemli konulardan biri de, olayı, bu meselenin istismarını yapmadan ve "nerede devlet?" diye birileri bir şeyler söylediği zaman, bunu, değişik yönlerle saptırmadan, meseleyi çok iyi ortaya koymamız lazım. Burada, üzerine en önemli görevler düşenlerden biri de medyadır, radyolardır, gazetelerdir, televizyonlardır. Olayın bir tek insanımızı ilgilendiren yerine değil, geneli itibarıyla -çünkü, devlet, genele hizmet eder- orada, yalnız ahmet'in, mehmet'in değil, tüm Sakarya'nın yarasını saracaktır, tüm Yalova'ya koşacaktır ve TÜPRAŞ'taki yangını söndürmemiz lazım. Birileri tabii, radyolardan konuşuyor, ben, hakikaten irkildim, ürpertim. Bilginiz varsa, eski genel müdür diye birisi radyoda "efendim, çok basittir, bu niye söndürülmemiş ben de hayret ediyorum?!" diyerek, bizi hayrete düşüren bir bilgi vermiştir.

Ben, TÜPRAŞ'ın yetkililerinden istirham ediyorum; bu bilgili, etkili adam kimse, lüften, bunu derhal bulsunlar, eğer, bunun bu kadar mahareti varsa, şu yangını söndürsünler! Eğer, orada bulunan bürokratlar ve yetkililer, ellerinin altındaki o imkânlarla rağmen bu meseleyi gözardı etmişlerse, bu, çok büyük bir felakettir, çok büyük bir ihmaldir.

Gölcük'teki donanmamız sıkıntıya girmiştir, amirallerimiz, askerlerimiz şehit olmuşlardır; Allah rahmet etsin; vatandaşımız rahmetli olmuştur, vefat etmiştir. Olayın, can kaybının yanında, çok büyük bir maddî faturası vardır. Şu bakımdan faturası vardır: Hasara uğrama sonucunda, şu anda, en önemli üretim noktasının olduğu bir bölgede bu felaketi yaşıyoruz.

O itibarla, meselenin gözardı edilmesi ve zamana bırakılması mümkün değildir. Süratli kararlar alınmak suretiyle, buradaki hayatın yeniden devreye girmesi, sanayiini yeniden devreye girmesi, ulaşımın yeniden sağlanması ve vatandaşlarımıza ekmeğin, haberleşme imkânının, suyun temin edilmesi gerekmektedir. Mahallî idarelerimiz hizmet etmekte orada devletimizin temsilcisi olan valilerimiz görevinin başındadır ve meselenin üzerinde koordinatör olarak, ne varsa elindeki imkânları, o imkânları vatandaşımıza itikâle ettirmenin mücadelesi içerisinde.

Türkiye Büyük Millet Meclisimiz görevinin başında, meselenin acısını yüreğinde hissetmiş ve şu anda meseleyi gündemine almış, tartışıyor ve oralardaki yaraları sarmak üzere, Milliyetçi Hareket Partisinin milletvekilleri olarak, ilk teklifimizi, buradan, Yüce Meclise yapıyoruz; açacağımız bankadaki hesaba milletvekilllerimiz 500'er milyon lira bağışta bulunacaklardır. Tabii, bu çok cüzi bir şey olacaktır; ancak, yüce milletimizin, şu anda felakete uğrayan vatandaşlarımızın yarasını sarmada kanımızı vereceğiz, malımızı vereceğiz, ne gerekiyorsa, elimizdeki bütün imkânları seferber edeceğiz. Hükümetimizin de almış olduğu tedbirleri takdirle takip ediyoruz ve bundan sonra da, yasağa ihtiyaç olduğu takdirde, burada çalışmalarımız sürdüğü müddetçe, hükümetimizin getireceği önerilerin de her an yanında olacağımızı ifade ediyorum.

Tekrar geçmiş olsun diyorum; başımız sağ olsun, Yüce Milletimizin başı sağ olsun diyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Köse.

Anavatan Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Ahat Andıcan; buyurun efendim.

ANAP GRUBU ADINA A. AHAT ANDICAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve Anavatan Partisi Grubu adına, bu elim felakette hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Tanrı'dan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, daha önceki konuşmacı arkadaşlarımın da vurguladığı gibi, Türkiye, bir deprem bölgesi, deprem kuşağı üzerinde ve ülkemizin neredeyse yüzde 90'ı deprem kuşağı üzer-

rinde bulunuyor. Bunun doğal sonucu olarak da, özellikle, son yüzyıl içerisinde, neredeyse her beş on yılda bir, deprem felaketiyle karşılaşyoruz. Nitekim, son yirmi yılın verilerine baktığımızda, ülkemizde üç dört yıl arayla, gerçekten, büyük boyutlu, can ve mal kaybına neden olan depremlerin yaşandığını görüyoruz.

Nitekim, şu anda 7 ilimizi etkileyen ve şu ana kadar gelen verilere göre yaklaşık 2 300 civarında vatandaşımızın hayatını kaybetmesine, 10 000'in üzerinde yaralıya ve miktarını bilmediğimiz düzeyde de mal kaybına sebep olan son deprem de bu depremler zincirinin bir son halkası olarak karşımıza çıkmıştır.

Değerli milletvekilleri, son depremin diğer depremlerden ciddi bir farklılığı var; öncelikle, geceyarısı olması, insanların uykuda yakalaması nedeniyle can kaybı yüksek oranda olmuştur ve bilimsel verilere göre, depremin derinliği itibariyle 17-20 kilometre derinden gelmekte ve bilimsel verilerin bize aktardığına göre, deprem dalgaları ne kadar derinden hareketlenirse, o kadar geniş bir yüzeyi etkilemektedir. Nitekim, bundan önce olan depremlerde -hatırlayınız Varto, Adana vesaire gibi depremlerde- olay, çok bölgesel kaldığı halde, bu depremde, neredeyse, Marmara Bölgesinin tümü olaydan etkilenmiştir.

Bir başka olumsuz olay da, depremin süresinin 45 saniye gibi depremler açısından hayli uzun sayılabilecek bir dönemi içermesidir. Bütün bunları üst üste koyduğunuz zaman, gerçekten, Türkiye açısından çok acılı, çok elemli bir gece, bir gün yaşanmıştır.

Değerli milletvekilleri, olay, kuşkusuz, derin acılara neden olmuştur; ama, bununla ilgili üç boyutlu bir yaklaşım sergileme zorunluluğu vardır ve nitekim, bunun ilk boyutu, bugün her yerde, elden geldiğince yapılmaya çalışılmaktadır. Kısa vadede, orta vadede ve uzun vadede bu olaya bakış açımızın belli bazı çıkış noktaları olmak zorundadır diye düşünüyorum.

Kısa vadede yapılması gerekenler noktasında, depremin çok yaygın oluşu ve geniş bir alanı içermesi nedeniyle kuşkusuz, her boyutta acil yardım umut edilen, istenilen ya da gerekli olan düzeyde yapılamamaktadır. Hükümetimiz, deprem olayına, her olayda olduğu gibi, hızlı bir reaksiyon vermiş, bölgeyi afet bölgesi ilan etmiş ve gerekli önlemler konusunda girişimleri yapmıştır.

Bölgelerde kurulan acil yardım birimleri ve kriz merkezleri çalışmalarına hızla başlamışlardır; ama, bütün konuşmacı arkadaşlarımızın da altını çizdiği gibi, çok yaygın bir felaket olması nedeniyle, her yere, gerekli olduğu oranda, homojen ve istendiği oranda yardım, maalesef, yine, medyadan izlediğimiz kadarıyla, bölgeyle ilgili temaslarımızdan -özellikle İstanbul'da ilgili çok yoğun bilgi almaktayım- gördüğümüz kadarıyla, bütün iyi niyete rağmen yeterli imkânların seferber edildiğini söylemek mümkün değildir.

Tabii ki, burada, sivil savunma sistematığının yeniden gözden geçirilmesi gereği ortaya çıkmaktadır. Sivil savunma olayında bir eksikliği yaşamaktayız. O da şu: Böylesi felaketlerde, yalnızca kamunun imkânları yeterli olmamaktadır; nitekim, bu olayda da olmuştur. Kamunun imkânlarının dışında, özel sektörün imkânlarını da, afet dönemlerinde olduğu gibi, kamu, gerekirse el koyarak, gerekirse kendi istekleriyle mobilize ederek, bu olaya yoğunlaştırmak zorundadır diye düşünüyorum. Bu noktada da, bölgesel kriz merkezleri ciddi bir çalışma yürütmelidir diye düşünüyorum.

Yine, depremde gördük -tabii, bu kaçınılmaz- elektrik, su gibi altyapı imkânları ve gıda ulaşımı açısından zorluklar vardır, iletişim kesilmiştir ve bugün itibariyle, hemen hemen bütün bölgelerde iletişimin sağlandığı biliniyor. Yine, deprem bölgesine, dışarıdan çeşitli kamu kuruluşları ve özel kuruluşlar, gıda konusunda ve diğer gereksinimler konusunda, Kızılay gibi, ciddi yardımlar

yapmaktadır. Bu arada, Marmara ve Boğazlar Belediyeler Birliği Başkanlığı da, yaptığımız temaslara sonucu, bölgeye, yoğun bir biçimde gıda yardımını yapmışlardır; bunu da, memnuniyetle ifade etmek istiyorum.

Yurt dışından da yardımlar başlamıştır; hem teknik açıdan hem yardım olarak. Bu yardımda, bu işe kendiliğinden gönüllü olarak aday olan bütün devletlere, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinden, Meclis adına, Partim adına, şahsım adına teşekkürlerimi bildirmek istiyorum.

Kuşkusuz, bu kısa dönemli sorunları açacağız; fakat, bir kez daha görünüyor ki, sivil savunma sürecinde, özellikle böylesi yaygın deprem felaketinde, bölgede yaraları hızlı bir şekilde sarmak için yapılan girişimlerde, teknik ekiplerin, bu konuda uzmanlaşmış ekiplerin gereksinimi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Çünkü, geçirilen her dakika, her saat, insanlar açısından, hayatlarının kaybedileceği bir maraton haline dönüşmektedir. İşte, bu noktada, Türkiye, yeterli altyapıyı, yeterli insan birikimini, deneyimli insan birikimini sağlamak zorundadır. Bu olay, bunu, bir kez daha göstermiştir.

Bir diğer boyut: Tabii, orta vadede, bölgeyle ilgili tüm fizikî yıkıntılar, yollarla ilgili sorunlar, altyapıyla ilgili sorunlar çözümlenecektir. Türkiye, devletiyle, milletiyle, kamusuyla, özel sektöreyle bu gereksinimleri karşılayacaktır, bundan hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Uzun vadede bir sorunla karşı karşıyayız. Ortaasya Türklerinin (Kırgızların) meşhur bir sözü vardır: "Geçmiş, geleceğin öğretmenidir; yeter ki, geçmişe bakmasını biliniz" derler. Burada, geçmişteki deprem felaketlerinden de yola çıkarak, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen ciddi görevler olduğunu düşünüyorum.

Biz de, Anavatan Partisi olarak, benden önce konuşan değerli parti yetkilisi arkadaşımın söylediği gibi, deprem konusunda, bu felaketlerle ilgili bir araştırma önergesi vereceğiz; fakat, görünen odur ki, yüzde 90'ı deprem kuşağı, hareketli bir fay kırığı alanı üzerinde bulunan Türkiye'de, yalnızca, meseleyi teorik planda araştırmak, yetmeyecektir; pratikte de, Türkiye Büyük Millet Meclisi, özellikle bu konuyu araştırma önergeleriyle gereken her boyutunda incelemeli ve bunun ardından, gereken hukukî altyapıyı; yani, bu fay kırıkları ya da riskli alanlar boyunca, yapılaşmayla ilgili, şehirleşmeyle ilgili ve yoğunlaşmayla ilgili ne gibi bir hukukî altyapı gerekiyorsa bunu yapmak mecburiyetindedir; hızla bununla ilgili yasaları çıkarmak mecburiyetindedir ve bu yasaları çıkarmakla da yetinmemelidir, bu yasaların uygulanmasını da takip etmek mecburiyetindedir. Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen, hukukî platformda budur diye düşünüyorum.

Kuşkusuz, milletvekilleri olarak, bölgelerde elimizden geleni yapacağız ve milletvekili olarak da maddî ve manevî boyutta katkılarda bulunacağız; ama, hadise, biraz önce altını çizerek vurguladığım gibi, eğer, gelecekte ki, inşallah karşı karşıya kalmayacağız; ama, kaldığımızı varsayarsak, yeni deprem felaketlerine yol açmamak bakımından, bu hukukî altyapının gerçekleştirilmesi lazım.

Bunun için de, yine, depremle ilgili olan bilim adamlarının bir sözü var; bunu, burada sizlerle paylaşmak istiyorum, diyorlar ki, "deprem tek başına öldürmez; depreme uygun olmayan yerleşim, altyapı ve üstyapı; yani, inşaat süreci öldürür."

Bu, gerçek... Bu gerçek ortadayken, demek ki, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen, hadisenin hukukî ve siyasî altyapısını hazırlamaktır. Önümüzdeki dönemde, yani, ekim, kasım aylarında, inşallah, Meclisin gündemine gelecek olan yerel yönetimler yasasında da, meseleyi yalnızca yerel yönetimlerin bölgeye hizmet götürülmesi açısından görmeyip, o yerel yönetimler yasasının içerisine, gerekli, biraz önce konuştuğumuz boyutu da, siyasî, hukukî ve yasal boyutu da eklemek mecburiyetimizin olduğu ortaya çıkıyor. Yerel yönetimlere, bu konuda gerekli yetkiyi vermek, de-

netim mekanizmasına çok iyi bir şekilde işlerlik kazandırmak ve Meclis olarak da bunu takip etmek mecburiyetindeyiz diye düşünüyorum.

Kuşkusuz, Türk Milleti, 65 milyon insanıyla, devletiyle, hükümetiyle, kamu kuruluşlarıyla, özel sektörle el ele vererek, bu deprem felaketinde ortaya çıkan acıları saracaktır ve milletimizin bunu en az hasarla atlattığını sağlayacaktır. Türk Milletinin genel yapısının gerçekten övünülecek bir yanı vardır; felakette, her türlü felakette, bir yumak halinde birleşmek, o felakete karşı nemelazımcılık yapmadan, sonuna kadar, her türlü imkânıyla -kendisiyle alakalı olmasa bile- destek vermek gibi bir yapısı vardır. Bu yapısını gene izliyoruz, görüyoruz; Allah'a şükür ki, böyle bir yapımız var.

Hükümetimizin, kamu kuruluşlarımızın, milletimizin çabalarıyla, bu depremi de, inşallah, en az hasarla atlatacağız. Ben, yine, buradan, bir kez daha, ölenlere Tanrı'dan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum, yaralıları acil şifalar diliyorum ve mal kaybına uğrayan vatandaşlarımıza da geçmiş olsun diyorum; ama, inansızlar, onların bu kayıpları, en kısa zamanda hasar tespiti yapılarak, elden geldiği, yani, imkânlarımız ölçüsünde ve belki fazlasıyla karşılanacaktır.

Başımız sağ olsun ve geçmiş olsun diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Andican.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, İçel Milletvekili Sayın Turhan Güven; buyurun Sayın Güven.

DYP GRUBU ADINA TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin bir bölümü, dün saat 03.00 sıralarında büyük bir afete maruz kaldı. İstanbul, Yalova, Bursa, Kocaeli, Zonguldak, Sakarya ve Eskişehir İllerimizde, bu illeri ve civar illeri de kapsayan büyük bir deprem olayını yaşadık.

Şu ana kadar, kesin olmamakla birlikte, binlerle ifade edilen vatandaşımız hayatını kaybetmiştir; yine, onbinlerle ifade edilen sayıda vatandaşımız da, bu deprem sonucu yaralanmıştır. Yollar çökmüştür, köprüler harap olmuştur, oteller, konutlar birer kibrit kutusu gibi yıkılmıştır. Gölcük'te orduevi yıkılmıştır, tahrip olmuştur ve daha bu emsal, halen bilmediğimiz tahribat vardır. Şu nedenle böyle ifade etmeye çalışıyorum; çünkü, daha, köylerimizin büyük bir bölümünden de haber alamamıştır.

Bu deprem sonucunda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenabı Hak'tan rahmet diliyorum; gerek Büyük Türk Milletine gerek ölenlerimizin yakınlarına sabırlar diliyorum ve yine, bu olayda yaralanan tüm vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

İşin maddî yönü belki zaman içerisinde düzeltilebilir; fakat, bu şekilde hayatını kaybeden insanların ortaya getirdiği manevî sıkıntı ve üzüntüyü herhangi bir rakamla ifade etmek mümkün değildir.

Değerli arkadaşlarım, bu tip olaylar Türkiye'de oluyor. Türkiye'nin, bir fay hattı üzerinde, bir deprem hattı, deprem kuşağı üzerinde olduğu ifade ediliyor; ama, deprem oluncaya kadar -tabiatı değiştiremeyeceğimize göre- kendimizin değişmesi lazım gelirken, biz değişmiyoruz ve her olaydan sonra, neler yapılması lazım geldiği ve neler yapılmadığı hususunu yeniden gündeme getiriyoruz.

Dün, bu olayın vukuundan sonra, Doğru Yol Partisi olarak Genel Başkan Sayın Çiller başkanlığında bir heyetimiz, derhal, bu deprem merkezlerine hareket ettiler ve dün saat 02.00'ye kadar da ancak Yalova ve Gölcük taraflarını dolaştılar. Bu acıyı paylaşmak ve yerinde tespit yapmak üzere giden bu heyetten bana aktarılan bilgiye göre, şu hususlar çok önem arz etmektedir:

Değerli arkadaşlarım, daha, henüz, tatil sitelerinin büyük bölümüne girememiştir. Buralarda, can kaybı ve maddî kaybın ne olduğuna dair herhangi bir bilgi alınamamıştır. Özellikle Yalova-Göletik arasında yer alan çok büyük Aydın ve Yüksel sitelerine halen ulaşılamadığına dair haber gelmiştir. Binlerce insanın enkaz altında olduğu ifade edilmektedir.

Bu incelemeler sonucunda, bir koordinasyon noksanlığı olduğu hususu -biraz evvel de ifade etmeye çalıştığım gibi- ancak, olaydan sonra ortaya çıkmıştır.

Sivil savunma teşkilatlarımız, üzülerek ifade edeyim ki, yeterli değildir, yeterli olamamaktadır. Bu koordinasyon eksikliğinde, sivil savunmanın nerede olduğunu -dün televizyonlardan izleyebildiğim kadarıyla ifade etmeye çalışıyorum- vatandaş, muhatap bulamadığını söylüyor. Devlet büyüktür, Türkiye büyük devlettir; ama, Türkiye, bir fay hattı üzerindedir. Böyle büyük önem arz eden -Sayın Bakanım, cumhuriyet tarihinde en büyük deprem olduğunu ifade buyurdular ki, doğrudur- bir deprem sonucunda, bu koordinasyon noksanlığı, ortaya bir şok getirmiştir, bir şaşkınlık getirmiştir. Yolların tahribatı sonucunda ulaşım, enerji, su; hatta, ekmeğin dahi yerine ulaşmadığı noktasındadır.

Türkiye, bu kadar büyük bir depreme muhatap oluyorsa, bakınız, Anayasamızda bir madde var...Gerçi, hükümetimiz, tabii afet bölgesi ilan etti; ama, dün akşamüzeri alınan bu kararın yeterli olmadığını ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, Anayasamızın 119 uncu maddesi önemli bir maddedir. Bu, tüm Türk vatandaşlarını ve tüm görevlileri devreye sokabilecek bir mekanizmanın oluşması için konulmuş bir hükümdür. O da nedir; Olağanüstü hallerdir. Tabii afet ve ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hal ilanı olayı, Anayasamızın 119 uncu maddesinde yer almıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız, dün, afet bölgesine gitti ve dolaştılar. Şimdi, kendilerinden bir ısrarımız var, bir arzımız var: Sayın Cumhurbaşkanı, kendi başkanlığında, derhal, hükümeti çağırması ve bölgede, bu tabii afetten kaynaklanan, stresi altı ayı geçmemek üzere bir olağanüstü hal ilan etmelidir, edilmesini sağlamalıdır. Bu, bir koordinasyonu sağlar; bu, Türkiye'deki bütün kurum ve kuruluşların devreye girmesini sağlar. Bunu yaptığımız takdirde, bu yaraları daha süratle sarmak durumunda olabiliriz. Yalnız, tabii afet bölgesi ilan etmenin yeterli olmadığı noktasındaki görüşümüzde ısrarlıyız.

Değerli arkadaşlarım, bir önemli gün içerisinde, bir millî yas günü ilan edilip edilmemesi keyfiyeti takdirlerinize mevdudur; ama, bu kadar önem arz eden ve Türk sanayiinin de büyük bölümünün içerisinde bulunduğu bölgede bir deprem vuku bulmuşsa, burada, enerji sıkıntısı varsa, burada, özellikle vatandaşlarımızın gece çalışmalarına da iştirak ettiği, etmek istediği noktasında bir arzumuz varsa; enerji olmayan yerlerde jeneratörlerle bu işi çözmek daha iyi olmaz mı? Yani, vatandaş, gece de çalışmak istiyor; fakat, biz "gece çalışması yapmamız mümkün değildir -ayrıca, TÜPRAŞ da dün akşam ifade edildi- gece çalışması yapılmaz..." diyoruz; ama, zaman süratle akıp gidiyor. O yığıntı altında kalan vatandaşlarımızı süratle kurtarmanın yolu, sabaha bırakmak olmamalıdır. Hükümet, elindeki bütün imkânları seferber etmeli, jeneratör tedarikinde bulunmalı ve devlet ile milletin el ele bu çalışmasını sağlayarak, gece çalışması mutlaka yapılmalıdır değerli arkadaşlarım; çünkü, teknik aletlerle yapılan çalışmaların yeterli olmadığı ve daha ziyade zarar verdiği de bir tespit noktasıdır. Bu bakımdan, gece çalışmalarını mutlaka sağlamak lazım ve toprak altında kalan binlerce vatandaşımızı da, belki, bu sayede, yeniden Türkiye'ye, Türk Milletine kazandırma imkânına sahip olabiliriz diye düşünüyorum.

Hiç kimseyi suçlama gibi bir niyetimiz yok; böyle acılı günlerde, işin iktidarı - muhalefeti olmaz. Hep beraber, birlikte hareket etmek mecburiyetindeyiz. Her milletvekilinin, yalnız kendi se-

çildiği bölgenin değil, Türkiye'nin milletvekili olduğuna göre, aynı hassasiyeti taşıyacağından zaten hiçbir kuşumuz da yok. Bu itibarla, bütün milletvekillerimizin bu bölgeye giderek... Çoğunun, zaten akrabası var, eşi dostu var. Bakınız, bizim Değerli Grup Başkanvekilimiz Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan'ın, halen, toprak altında kalan yakınları var.

Allah, Türk Milletine, bundan daha beter felaketler göstermesin.

Değerli arkadaşlarım, TÜPRAŞ için bazı şeyler söylemek istiyorum. Dün gece televizyondan izleyebildiğim kadarıyla, eski bir yetkili, TÜPRAŞ'ta, böyle bir yangın vukuunda -neler yapılabileceğine dair- bazı önlemler için imkânlar olduğunu söyledi ve bu imkânların neden kullanılmadığını da bilmediğini ifade etti. Bakınız, IMF geliyor, birkaç milyar dolar için bazı çalışmalar yapıyoruz. Türkiye'nin omurgası TÜPRAŞ, büyük bir millî servet. Eğer, zamanında önlem alamazsak, ileride telafisi mümkün olmayan bir zarara, hatta, bu deprem kadar önemli bir afete maruz kalacağız. Umut ediyorum ki, şu anda, gerekli önlemler için her yola başvurulmuştur. Rakamı kesin bilmiyorum; ama, 50 milyar dolar civarında bir millî varlık olduğunu ifade ettiğimiz bu noktada, millete ne yapılması lazım geliyorsa -böyle, sabaha bırakmakla, falanla değil- dışarıdan yardım isteniyorsa dışarıdan yardım, çok acil olarak getirilmesi gerekiyorsa çok acil olarak getirilmesi... Çünkü, dün gece, haberlerde, yine, dışarıdan da yardımlar geleceği ifade edildi. O şekilde, yardımların mutlaka getirilmesinin sağlanması ve daha büyük noktalara erişmeden, bu yangının söndürülmesi söz konusu olmalıdır.

Değerli arkadaşlarım, bunun yanında, Türkiye'nin her yanından... Doğru, yol tıkanıklığı vardır; ama, Türkiye'de, bazı yerlerden -ki, daha evvel ifade etmeye çalıştık, her ile bir havameydanı olayından- yararlanmak da söz konusu olmalıdır. Yani, havameydanlarımız vasıtasıyla, gerek insanlarımızı gerek diğer, gıda, erzak gibi şeyleri, eğer karayolu imkân vermiyorsa, havayoluyla, en yakın noktalara, en yakın havameydanlarına götürmemiz şarttır. Erzurum'dan da, Karş'tan da, Adana'dan da, Mersin'den de, Konya'dan da, bu işleri bilen insanlar... Yani, daha evvel zelzele görmüş insanların, orada yaptıkları işlemler belli, tecrübeleri var. Bu arkadaşlarımızı, bu görevlerle oraya nakletmekte yarar görmekteyiz. Bir yönetici, bir vali arkadaşımız, daha evvel, Erzincan zelzelesinde görev almış, orada başarı sağlamışsa, geçici olarak görev verilsin; ona veya başkalarına... Bu, yalnızca yönetici kadrosu için değil; fiilen çalışan ve bu işi bilen insanlarımızı da oraya nakledeyim; iş daha süratli olur. Burada, artık, masraf falan önemli değil. Gerekirse Türk Hava Yolları, gerekirse yabancı şirketlerin uçakları bu işi yapmalıdır, yaptırmamız lazım. Ancak bu şekilde, bu acıyı süratle hafifletme yoluna gitmemiz mümkün olur diye düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, burada, maddî acı ortadan kaldırılabılır; ama, burada, önemli olan, insan hayatıdır. Türk Milletinin, vatandaşlarımızın acılarını dindirmek, çok daha değişik bir önem arz etmektedir.

Biraz evvel de ifade ettim; tabiat, kendi hükmünü icra ediyorsa, onu değiştirmemiz de mümkün değilse, biz değişelim. Biz, bir kere daha böyle büyük acılara muhatap olmamak üzere, ne yapılması lazım geliyorsa, millete, hükümetçe, devlet olarak, elbirliğiyle bunu çözmeye çalışalım. Umut ediyorum ki, ilerideki günlerde bu tip acılara bir kere daha muhatap olmayız.

Hepinize saygılar sunuyorum; teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güven.

Elazığ Bağımsız Milletvekili Sayın Mehmet Açar, buyurun.

MEHMET AĞAR (Elazığ) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; gerçekten, bütün milletimizi derin bir elem ve ıstırap içerisinde bırakan bu vahim olay karşısında, Türkiye Büyük Mil-

let Meclisi, bugün, her zamankinden daha fazla olarak milletinin emrinde, hizmetinde ve bu işler neticelenene kadar da, arzu edilen her türlü çalışmayı yapma kararlılığı içerisinde olduğunu göstermiştir.

Görünen şudur ki, ilk andan itibaren tahmin edilebildiği gibi ve gün aydınlandıktan sonra da tahmin edilenin ötesinde, büyük bir felakete karşı karşıya olunduğu gerçeği, bugün, kabul görmektedir. Büyük bir panik havası vardır, bunun süratle izale edilmesi lazımdır. Eleştirilecek çok konu bulabilmek mümkündür, yapabilmek de mümkündür; ancak, gün, eleştiri gününden ziyade, birlik ve bütünleşmeyle meselcelere çözüm bulabilme gündüdür ve süratle çözüm bulabilme gündüdür; çünkü, toprak altında, büyük ölçüde, büyük sayıda canlar vardır. Yaptığımız birtakım özel temaslar, bu canların var olduğunu göstermektedir; ancak, bunlara ulaşabilme konusunda, hâlâ büyük güçlüklerle karşı karşıya olduğumuz bilinmelidir.

Biraz evvel Sayın Güven'in de ifade ettiği gibi, bundan evvelki depremlerde tecrübe sahibi olmuş, başta mülki idare amirleri olmak üzere, vali, kaymakam veya şu an müfettiş görevinde olanların ötesinde de her türlü kamu görevi ifa etmiş teknik görevliler başta olmak üzere, bu tecrübeye sahip teknik görevlilerin, Sayın Başbakanın bir talimatıyla geçici olarak görevlendirilmeleri, gerçekten yararlı olabilir.

İletişim sistemlerinin susması, zaten, büyük çapta bir olayın meydana geldiğini kendiliğinden gösteriyordu; ancak, uydu telefonların, SSB telsizleri dediğimiz, orman teşkilatında bulunan, bölge trafik kuruluşlarında bulunan telsizlerin süratle devreye sokulmak suretiyle, hiç olmazsa, bu trafik konusunda, seyrisferin ve oraya intikali gerekli vasıtaların ve araçların, mutlaka, süratle intikalinin sağlanması konusunda birtakım imkânların yaratılabilmesi söz konusudur.

Bahse konu olmasaydı söylemek istemiyordum; özel şekilde Sayın Bakana ifade edecektim; ancak, burada, bahse konu oldu; gerek Sayın Ayhan gerek Sayın Sayın ve gerekse -bir ölçüde- Sayın Andıcan konuşmalarında valiler için, bugün, gerek İl İdaresi Kanunu gerek Sivil Savunma Kanununda yeterli ölçüde yetki vardır; her türlü özel sektör vasıtalarından, bu durumlarda, istifade edebilme kanunî yetkisini haizdirler. Bu bakımdan, vinç temin etme, jeneratör temin etme veya sair herhangi bir aracı temin etmekte kanunî bir eksik yoktur. Elbette, daha geniş kanunî yetkilerle kabul görürse tabii- olağanüstü hal ilanı veya afet bölgesi ilanı; ama, daha sonrasında da, bu mevzuatta daha net şekilde yapılacak ifadelerle, belki, bu imkânlar sağlanabilir; ama, bugünün mevzuatında da böyle bir imkân söz konusudur ve kullanılmalıydı mutlaka; zaman da geçmiş değildir; süratle kullanılmalıdır.

Sanayinin muhtemel problemleri vardır. Türkiye'nin candamarı, atardamarı olan bir bölgedir ve bölgeye olağanüstü göçler vastasıyla, Türkiye'deki her coğrafi bölgeyle de organik bağları olan bir bölgedir ve bundan dolayı da zaten büyük bir trafik tahaccümü söz konusu olmuştur. Herkesin yakınlarının, akrabalarının, burada yoğun miktarda ikamet ettiği bir bölgedir. Dolayısıyla, burada, enerji, özellikle akaryakıt meselesi başta olmak üzere, süratli ve gelecekte karşılaşılabilecek muhtemel sıkıntılar üzerinde de çözüm üretme zamanıdır. Dış yardımların organizasyonu, elbette, Dışişleri Bakanlığınca geliş gidişleri koordine edilmekle birlikte, önemli olan, bunların en verimli, en rantabl şekilde ve en süratli bir biçimde bu yerlere aktarılmasıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin millî bir seferberlik havasına önderlik etme mecburiyeti vardır, hizmeti vardır. Zaten, böyle bir gönüllülük de görülmektedir. Sayın Köse'nin konuşmalarında memnuniyetle gördüğümüz bu yardım kampanyalarını -bence, siyasi partilerce ayrı ayrı olması yerine- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Meclis adına doğrudan kendisi organize etmelidir. Bu toplantı biter, bu salondan çıkılır, kan vermeye gidilir. Gördüğüm kadıyla, burada, o imkân

sağlanmış. Maddî anlamda, tabii, ölçütün ne olduğu önemli değildir; ama, bir standart, Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca, Danışma Kurulu vasıtasıyla toparlanır ve süratle, millete önderlik edecek şekilde, bu çıkışın içerisinde olmak gereği vardır.

Ben, bir konuya katılamıyorum; geçmişte kamu görevlerinde elde etmiş olduğumuz tecrübelerle istinaden söylüyorum; eğer, uygun görürse arkadaşlarım, yoğun biçimde heyetlerin oraya gitmesinin hiçbir faydası yoktur; sadece oradaki kamu görevlilerinin görevlerini zorlaştırma gibi bir sonuçla karşı karşıya kalınabilir. Yapılacak iş, yine bu beraberliğin bütün milletimize net bir şekilde gösterilmesi anlamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının veya uygun bir Başkanvekilinin başkanlığında teşkil edilecek bir heyetin giderek, sadece işi moralize etme açısından, Millet Meclisinin orada var olduğunu göstermesi yeterlidir. Aksi takdirde, yoğun bir milletvekili akımı, oradaki kamu görevlilerinin bu hizmetleri verimli biçimde yapmasına engel teşkil eder. Burada amaç, oradaki hizmetin, bilhassa, öncelikle şu an için, can kurtarma hizmetlerinin birinci planda yapılabilmesidir. Olayın ağırlığı ortadadır. Televizyonlarda geç saatlere kadar yapılan canlı yayınlarda, en çabuk organize olması gereken ve organize olduğunu çok iyi bildiğimiz Silahlı Kuvvetler bile, zamanında alana yayılamamıştır; çünkü, olayın boyutu, kendi bölgelerinde, kendi yerleşim yerlerinde de, maalesef, bu problemler bütün ağırlığıyla varit olmuş ve hepimizin bildiği, şehitlerimizin bile var olduğu gerçeği karşımıza çıkmıştır.

Zor bir olaydır, mücadelesi hakikaten zor olan bir olaydır; ancak, tabii, burada, önemli olan, artık bu meselenin psikolojik tarafı ağır basmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, bizim ölçülerimize göre, bu dediğimiz esaslar içerisinde, milletine önderlik yapma konusundaki hizmetleri, elbette, bu iradesiyle ortaya koyacaktır. Sebatta, iradeyle ve şuurla yapılacak bir mücadele, milletimizi çok büyük zorluklardan, tarihi evvelde, aşırıldığı gibi, bu zorlukları da hep birlikte aşabilme imkânına mutlaka sahip olacağız.

Deniz trafiği açısından, tabii, süratli feribotlar var. Dediğim gibi, her türlü kamu vasıtalarından, özel vasıtalarından istifade edebilme imkânı vardır. İstanbul Belediyesinin işlettiği süratli deniz otobüsleri, süratli feribotlar, çok sayıda var olan helikopter, elbette ki, mutlaka kullanılmaktadır. Biraz evvel söylendiği için yeniden söyleme mecburiyetini hissettim; büyük uçakların inemediği; ama, belli ölçüdeki uçakların indiği Cengiz Topel Havaalanı var; gerek askerî gerekse diğer kamu kurumlarında var olan geniş helikopter filoları var, özel sektörde helikopter filoları var; dolayısıyla, Türkiye, artık elli sene veya en azından onbeş sene evvelinin Türkiyesi değil, böyle büyük imkânları var; ama dediğim gibi, bölgenin yaygınlığı, bölgenin geniş bir nüfus alanına sahip olması sonucunda, gerçekten, zor bir mücadeleyle karşı karşıya olduğumuz gerçeğini de şuurumuzdan çıkarmamalıyız.

Hükümetimiz, gerçekten, çok zor ve ağır bir görevle karşı karşıyadır. Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin üyeleri olarak -ki, herkesin hissiyatına tercüman olduğumu zannediyorum- böyle bir hizmete, bize düşecek hizmetlere, ama, gerçekten işe yarayacak şekilde, milletimizin yarasına merhem olacak şekilde, ne varsa, hazır olduğumuzu ifade ediyoruz.

Yüce Milletimize sabır, tahammül gücü, Cenabı Hak'tan ölenlerimize rahmet diliyoruz, yaralarımıza acil şifalar diliyoruz. Elbette ki, her türlü hizmete de amade olduğumuzu, bir kez daha, Yüce Milletimize ifade ediyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ağar.

Değerli milletvekilleri, birçok milletvekili arkadaşımızın, konuyla ilgili, şahsı adına söz talepleri vardır. Hepsini yerine getirmem mümkün değil; ama, İçtüzüğün 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının Başkanlığa vermiş olduğu takdir hakkını kullanarak, üç değerli milletvekili arkadaşımıza da şahısları adına söz vereceğim.

Önce, Sakarya Milletvekili Sayın Ersin Taranoğlu; buyurun efendim.

ERSİN TARANOĞLU (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Sayın Başkana söz verdiği için teşekkür ediyorum.

Sözlerimin başında, milletimize, başsağlığı ve geçmiş olsun dileklerimi ifade ediyorum.

Öncelikle, böyle bir çatının altında bulunmaktan, böyle bir çatıya sahip olmaktan gurur duyuyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapısının açık olmasının ne anlama geldiğinin ve bir nimet olduğunun anlaşılması açısından, iyi bir örnek olduğunu ifade etmek istiyorum. Ayrıca, mazisi binlerce yıla dayanan böyle bir devletin mensubu olmaktan da gurur duyuyorum.

Afet karşısında elimizde iki tane büyük güç vardır: Bir tanesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin varlığıdır; ikincisi ise, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin varlığıdır.

Deprem gibi tabii afetler esnasında, akabinde, söylenecek sözler bellidir. İşi ajite edenler olacaktır, sorumlu davrananlar olacaktır. Ben, şu kanaati şiddetle reddediyorum: "Devleti göremedik" diyenleri, samimi bulmuyorum. Deprem, pazartesiyi salıya bağlayan gece 03.05'te gerçekleşmiştir; saat 03.30'da bakanlıklar açık, ışıkları yanmaktadır; yani, devletin organları ayakta. Benim, deprem bölgesinin bir mensubu olarak ilk gördüğüm kişiler, devletin emniyetidir, polisidir, belediye başkanıdır; yani, devletin kurumlarıdır. Öncelikle, bundan, iftihar etmemiz lazım.

Değerli milletvekilleri, benim seçim bölgem olan Sakarya, en son 1967'de deprem olayına muhatap olan ve depremleri mukayese etmesinde herkesten tecrübeli olan bir vilayettir. Siyasetçi olarak da, Adana, Dinar, Erzincan, Bingöl, Varto depremlerini gören bir kişi olarak, bu deprem, onlardan farklıdır. Gerek devletin gerek siyasetin gerek kamunun bütün kurumlarının ve gerekse medyanın, geçmiş tecrübelerinin hilafına çok farklı davranmak mecburiyetinde olduğu bir günle karşı karşıyayız. Bugün, sorumluluk ve sağduyu günüdür. Bugün, millet düşmanlarının, gelip, deprem bölgelerinde her türlü provokasyonu yapacakları, ajitasyonu yapacakları bir gündür. Böyle günler, hepimizin, milli birlik ve beraberliğe en çok ihtiyacımızın olduğu günlerdir; bunu, ancak dayanışarak aşabiliriz.

Bugün gerçekleşen deprem, mühendislik ifadesiyle -gerçi, medyanın birtakım yorumları var; bunlara katılmıyorum- 70 kilometre uzunluğundaki bir ana kütlenin yatay 2,6 metre yer değiştirmesidir. 70 kilometre uzunluğundaki bir ana kaya 2,6 metre yer değiştirmişse, o güzergâh üzerindeki her şeyi yok edecektir; onun için, durum, çok vahimdir.

Bugün için devlet, ekmek demektir; bugün için devlet, telefon demektir, elektrik demektir. Bunlar geçecektir; ama, benim, bu küresten ve demokrasinin nimeti olarak bu mikrofondan işaret etmek istediğim nokta şudur: Yarın, çok önemlidir; çünkü, meseleye, bir afet bölgesi olarak bakamayız. Bu, bir deprem afeti değildir; bu, bir ekonomik afettir; bu, bir iktisadi afettir; bu, bir sosyal güvenlik afetidir. İşin, ekonomik boyutları vardır, sosyal boyutları vardır, sosyal güvenlik boyutları vardır. Dolayısıyla, meseleyi, bugüne kadar alışlagelen yaklaşımlarla çözemeyiz; çünkü, bulunduğumuz coğrafya, Anadolu'yu Avrupa'ya demiryoluyla bağlayacak kavşaktır, burada problem vardır; yine, Anadolu'yu karayoluyla bağlayacak olan kavşaktır, burada problem vardır. Ekonomik sıklet merkezidir; maliye açısından, vergi gelirleri için büyük anlam ifade eden bir yerdir. Devletin bütün projeksiyonlarında revizyon gerekmektedir; gelir kalemlerinde revizyon gerekecektir, gi-

der kalemlerinde revizyon gerekecektir; dolayısıyla, mesele, Devlet Planlama Teşkilatının bir makro projeksiyonla bakması gereken bir boyut arz etmektedir.

Ortada bir büyük problem vardır; insanların mazileri ve mazileriyle birlikte, bu olayda, geleceklere yok olmuştur. Sakarya için, önmützdeki birkaç gün içinde "hayat normale döndü" sözünü duyamayacaksınız; çünkü, diğer depremlerde, işte, ekmektir, sudur, elektriktir; bunların, 24 saat, 48 saat periyotlarında hepsi halledilir, bunlara sevinçler duyulur; sonra, mahalli yöneticiler der ki, dükkânlar teker teker açılıyor; ama, Sakarya boyutunda böyle bir şey söz konusu değildir; şehrin ekonomisini ayakta tutan omurga yok olmuştur.

Şimdi, buna, yeni bir projeksiyonla yaklaşmak lazım. Bugüne kadar söylediğimiz "devlet, baba değildir" mantığını, bu coğrafya parçası içerisinde kaldırmamız lazım; çünkü, vatandaşımız, eski tarihsel geleneği içerisindeki "devlet baba" imajını beklemektedir; çünkü, devlet, ekmektir; devlet, sudur; devlet, elektriktir; devlet, biraz sonra sosyal güvenlik olacaktır.

Olayı şöyle düşünün: 70 yaşında bir insan, emekli ve depreme muhatap oldu, evi yok oldu. Bu insanın bir emekli maaşı var; tamam; ama, bu insanın, hayatını bundan sonra devam ettirecek bir takım argümanları ne kazanacak gücü var ne enerjisi var ne vakti var. Meseleyi, nasıl olsa, size, bir emekli maaşı veriyoruz deyip, göremezsiniz. Dolayısıyla, bu, çok ayrı bir konudur. Belki, burada, 5 dakikada, 10 dakikada bakılacak hadise de değildir, Başbakanlık kriz merkezleriyle filan da çözülecek boyutta değildir. Sosyologları, iktisatçıları, ekonomistleri, projeksiyonlarıyla beraber, meseleye uzun boyutlu bakmamız lazım; medyanın, tavrını değiştirmesi lazım; bunu da buradan ifade etmemiz lazım. Çok sorumlu, sağlıklı, herkesin, ama herkesin katkısına ihtiyaç vardır. Her şeyden çok da, deprem bölgesindeki insanların, yaşama azmine ve sevincine ihtiyaçları vardır. O görüntüler, bu azim ve sevinçlere zarar veren gayretlerdir. Bu coğrafyada, hepimizin anneleri var, babaları var, şu anda, enkazların altında cesetlerimiz var, akrabalarımız var, yakınlarımız var; ama, bizim ayakta durmamız lazım. Burada, sosyal dayanışmayla, birliktelikle bunu kaldırabiliriz. Bu da, ancak, moral motivasyonu vermemizle mümkün olabilir.

Buradan, medyaya, toplumun bu yaşama azmini ve sevincini güçlendirecek katkıları da beklediğimi ifade ediyorum ve tekrar, demokrasiye, Türk Devletine şükranlarımı ifade ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Taranoğlu.

Afyon Milletvekili Sayın Gaffar Yakın, buyurun efendim.

GAFFAR YAKIN (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki bu en büyük deprem felaketinde hayatlarını kaybedenlere Cenabı Allah'tan rahmet, hastalarımıza ve yaralılara acil şifalar dilerim.

Benim konuşma almaktaki yegâne arzum, bu felaketi, daha önce, 1995 yılında bizzat yaşamış bir yörenin insanı olarak, milletvekili olarak, Dinar depreminden bir saat sonra, Dinar yöresinde elektrikliğin olmadığı, bütün binaların çöktüğü, akordeon gibi olan beş katlı altı katlı binaların altından feryatların geldiği bir ortamı yaşadık; ama, devletimiz sayesinde, 1995'ten 1999'a kadarki tüm hükümetlerin (53, 54, 55, 56 ve 57 nci hükümetlerin- ve Türkiye'de başbakanlık yapan tüm başbakanların sayesinde, geçen ay, aynı Dinar yöresinin, yeniden modern bir Dinar'ın ortaya çıktığını -hükümetlerimiz ve devletimiz sayesinde- insanlarımızın hepsine işyeri ve evinin verildiğini, sahip çıktığını, çok daha büyük bir Dinar'ın inşa edildiğini hep beraber gördük, yaşadık; o sevinçli ve devletimize olan güveni gördük. Ben, bu olayı daha önce yaşamış bir insan olarak, bu yörelerdeki insanlarımıza, kardeşlerimize diyorum ki, devletimize ve milletimize inanalım, güvenelim.

Bu devlet, tıpkı Sokullu'nun dediği gibi, yelkenlerini atlastan, ipliklerini ibriğimden yapabilecek güce sahip olduğunu Dinar'da göstermiştir; yıkılan Dinar'ın yerine, en kısa zamanda yeni bir Dinar'ı inşa etmiştir. İnanyoruz ki, bu büyük devlete ve millete inanyoruz ki, yıkılan tüm binaları ve evleri, işyerlerini mutlaka inşa edecekler; ama, kaybedilenleri geri getirmek imkânımız yok, o noktada da Cenabı Allah'tan sabırlar vermesini diliyorum.

Afyonlular ve Dinarlılar olarak, Dinar'a, o yöremize sahip çıkan, başbakan olarak hizmet eden tüm başbakanlarımıza, Prof. Sayın Tansu Çiller'e, Sayın Mesut Yılmaz Beyefendiye, Sayın Erbakan'a, Sayın Ecevit'e ve ilk gün sabahın 6'sından itibaren Dinar'la uğraşan ve şu ana kadar da her ay yine Dinar'la ilgili rapor alan Sayın Cumhurbaşkanımıza, Dinar Halkı olarak teşekkür ediyorum.

Evet, ilk geldiklerinde, Sayın Cumhurbaşkanımıza ve diğerlerine de protestolar olmuştu; ama, değerli milletvekili arkadaşlarım, bu yörelere gidildiğinde, protesto da yapılsa, insanlarımız o kızgınlıkla bize birtakım sözler de söyleseler, o insanların arasında olup, o insanların problemlerine sahip çıkmak, bugün, onların bizden beklentileridir; yanlarında olduğumuzu görmek istiyorlar.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin coğrafyasını değiştiremeyeceğimize göre, kendimizi değiştirmek zorundayız. Bu, artık, son olmalı. Bu, bir noktadan bakıldığında -araştırma önermeleri verilecek, orada daha da tartışacağız- kendi yanlışlıklarımıza, kendi akıl ve bilim dışı uygulamalarımıza artık bir son vermek için, inşallah, son bir ihtar olur; çünkü, İstanbul'da büyük bir deprem her yüzyılda olur; bu manada -2000 yıllarında bir deprem, devamlı gazetelerimizde yazılıyor, çiziliyordu- İstanbul'un merkez olmadığı bir depremdir; ama, inşallah, İstanbul'un merkez olduğu bir depremi yaşamayız. Bu deprem, bize, akıl ve bilim yolunu açacak; neler yapılması gerektiğini, devlet olarak, millet olarak, belediyeler olarak, insanlar olarak yapmamız için, artık, son bir ihtar olur diyorum.

Devletimizin, hem sağlıkta hem de kurtarmada, acil müdahalede devamlı birimlerinin olmasının ve hazırlanmasının ihtiyacını görüyoruz.

Son söz olarak şunun tekrar altını çizmek istiyorum: Yakınlarını kaybeden bütün o insanlar, evini, damını, işini kaybeden insanlar şuna inansınlar ki, Türk Devleti ve Milleti, büyük bir devlet ve millettir; daha önce olduğu gibi, Dinar'da olduğu gibi, bu bölgeye de sahip çıkacaktır.

Allah, devletimize ve milletimize zeval vermesin.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Yakın.

Erzurum Milletvekili Sayın Zeki Ertugay, buyurun.

ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz, gerçekten, büyük bir deprem felaketiyle karşı karşıyadır. Bu deprem felaketi, hem şiddeti itibarıyla hem de kapsadığı alan itibarıyla, yakın tarihimizde yaşadığımız en büyük depremdir. Cenabı Allah, milletimizi, böyle büyük felaketlerden, daha beterlerinden korusun.

Deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, alifelerine başsağlığı diliyorum. Depremden zarar gören, aşağı yukarı 20 milyon kişiyi ilgilendiren bir hinterlandı bahsediliyor; ama, ben, bunu, ülkemizin tamamının etkilendiği, fiilî olarak zarar gördüğü bir büyük felaket olarak kabul ediyorum. Bu bakımdan, bütün milletimize, tekrar geçmiş olsun diyorum.

Bu ve benzeri felaketler yaşandıktan sonra, hepimiz, çeşitli vesilelerle düşüncelerimizi, duygularımızı ifade ederiz; birlik ve beraberlik çağrılarında bulunuruz. Elbette ki, öyledir; bu tip felaketler sonrasında, milletimiz -çok önemli bir hasleti, özelliği gereği- her zaman birlik, beraberlik içerisinde ve yaraların sarılması noktasında, herkes, aynı şeyi düşünür, aynı endişeleri taşır.

Bu felaketi, dün, yerinde bulunmuş, yakinen incelemiş ve yaşamış -daha önce de Erzincan depremini bizzat yerinde incelemiş ve müşahade etmişim- bir insan olarak ifade ediyorum, her depremden sonra söylenenler değişmiyor; aynı şeyleri söylüyoruz. Elbette ki, Türkiye'de, bugün, hükümetimiz, milletimiz, halkımız, herkes, bu konuda, elinden geleni yapmak istiyor ve bu felaketin yaralarının bir an önce sarılmasını istiyor; ancak biz, millet olarak da, yönetim olarak da, yaşayan insanlar olarak da, depremle yaşamaya çok yakın olarak alışmış olmamız gerekirken, depremle birlikte yaşamaya bir türlü alışamadık. Halbuki, çok önemli bir deprem kuşağında bulunuyoruz. Deprem felaketiyle sık sık yüz yüze gelen bir ülke olarak, bugün konuştuğumuz birçok problemi, geride bırakmış olmamız gerekirdi.

Deprem, Allah'ın bir felaketi, Allah'tan gelen bir şey; ama, sonuçları, sonuçlarındaki acıların büyüklüğü Allah'ın takdiri değil. Aynı bölgede iki bina; birisi sapa sağlam, birisi üçüncü kata kadar yere gömülmüş ve karşısında çaresiz, ağlayan, bağırان insanlar; ama, hiç kimsenin elinden bir şey gelmiyor. Böyle bir tablo içerisinde, bütün dünya, Türkiye'ye, bir deprem laboratuvarı diye koşarken, ekipler oluşturup süratle intikal sağlarken, maalesef -ben, yaşanan aczi ve çaresizliği bizzat görmüş bir insan olarak ifade ediyorum- bu konuda illerde, ilçelerde kriz yönetimleri var -ben, birkaç ilçeye de gittim- bu yönetimlerin, maalesef, ismi hoş geliyor, ama asla fonksiyonel değil.

Bu depremle ilgili olarak ifade etmek istiyorum; derhal bir koordinasyon merkezinin kurulması ve hatta, bir koordinatör valinin bölgede muhakkak surette görevlendirilmesi, daha önceki depremlerde uzmanlık kazanmış olan uzman ekiplerin orada derhal yoğunlaştırılması lazım. Çok basit ihtiyaçlar önemli noktada... Dün Sayın Sakarya Valisinin "bana acle 500 000 eklemek lazım" diye feryadını bizzat kendim duydum, gördüm. İletim aracı yoktu, TRT'ye ait bir radyo kanalıyla acil çağrıda bulunuyordu. Yani, böyle bir felaket anında kullanacağımız imkânlarımızın az olduğu kanaatinde değilim; ülkemizin, Allah'a şükür, çok ciddi ve büyük imkânları var, milletimizin güzel hasletleri var; siyasi partiler olarak, yönetimler olarak, devlet adamları olarak, siyasetçiler olarak, hepimiz, bu konularda, derhal, felaket noktasında asla bir farklı düşünceye sapmaksızın konunun üzerine gidiyoruz; imkânlarımız çok; ama, koordinasyonumuz eksik, böyle büyük felaketler anında ne yapacağımızı âdeta şaşırır haldeyiz. Ben, şahsen, belki, konunun uzmanı değilim; ama, Gölçük'teki yangın, Gölçük'teki deprem sonucunda, herhalde hava, kara, deniz ulaşımının, üç ulaşımın da yoğun olduğu bir bölgede -çok manidardır- ulaşım sıkıntısının çekilmiş olmasını, sadece, bugüne kadar yaşadığımız felaketlerden aldığımız derslerin yeteri kadar olmadığına ve konuştuklarımızın sözde kaldığına bağlıyorum. Onun için, Meclis araştırmasının yeterli olduğunu zannetmiyorum; bu konuda, hükümetin, ilgili bakanımız kanalıyla, derhal, bundan sonraki dönemlerde muhtemel -Allah korusun- gelebilecek felakatlere yönelik olarak birtakım tedbirler geliştirmesi ve kalıcı koordinasyonlar yapacak, ayağı yere basan, Batı'da örneklerini gördüğümüz şekilde, bilinçli profesyonel ekiplerin süratle intikalini sağlayacak bir tedbirler paketini gündeme getirmesi lazım.

Müsaadenizle son noktayı da arz etmek istiyorum: Bugün bir uzmanın ağzından duydum. Daha önce, İstanbulumuzda, herhangi bir deprem felaketi meydana geldiği zaman, neler yapılabilir, hangi tedbirler alınabilir şeklinde bir toplantı ve bir deprem senaryosu toplantısı yapılmış ve bu toplantıda konuşulan konulardan en önemlisi, ilk alınacak tedbir olarak, İstanbul, Türkiye'nin her yöresinden, her ilinden bir parça, Türkiye'nin bir özeti; İstanbul'da olacak bir deprem sonucunda, 5 bir felaket sonucunda, Türkiye, İstanbul'a akacaktır; böyle bir felaketin problemlerini çözmeyi, yaralarını sarmayı insanların buraya yoğun olarak akışı önleyecektir.

Hangi tedbirleri alabiliriz?.. Bu konuda insan akışının önlenmesi noktası daha önce gördüğümüz, konuşulmuş olmasına rağmen, bu deprem felaketinde yaşadığımız en büyük problem, karayolunun kilitlenmiş olması ve Türkiye'nin oraya akmış olmasıdır.

24 saat gecikmeyle alınmış olan tedbirleri, hükümetin ve ilgililerin, daha önceden, yani deprem meydana gelir gelmez alması noktasında belki daha acil adımlar atması uygun olurdu; bu konuyla herhangi bir eleştiri getirmek istemiyorum, elbetteki mesele hepimizindir.

Bütün milletimize, hepimize, geçmiş olsun diliyorum; ölenlere Allah'tan rahmet diliyorum; Cenabı Allah'ın bir daha böyle felaketlerden milletimizi koruması için niyaz ediyorum ve hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ertugay.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Demokratik Sol Parti, Milliyetçi Hareket Partisi ve Anavatan Partisi Gruplarının, İçtüzüğü'nü 19 uncu maddesine göre yerilmiş müşterek grup önerileri vardır; okutup, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

IV. – ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1. – *Ülkemizin bazı bölgelerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Genel Kurulun 23.8.1999 Pazartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere 18.8.1999 Çarşamba gününden itibaren çalışmalarına ara vermesine ve çalışma gün ve saatlerinin yeniden belirlenmesine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Gruplarının müşterek önerisi*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 18 Ağustos 1999 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, gruplarımızın aşağıdaki müşterek önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Fikret Uzunhasan

İsmail Köse

Zeki Çakan

DSP Grup Başkanvekili

MHP Grup Başkanvekili

ANAP Grup Başkanvekili

Öneri: Ülkemizin bazı bölgelerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Genel Kurulun 18.8.1999 Çarşamba gününden itibaren 23.8.1999 Pazartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere çalışmalarına ara verilmesi; 23.8.1999 Pazartesi günü 15.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri; 24.8.1999 Salı gününden itibaren de her gün 10.00-13.00, 14.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri arasında kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek üzere çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneri aleyhinde, Manisa Milletvekili Sayın Bülent Arınç; buyurun efendim.

Süreniz 10 dakikadır.

BÜLENT ARINÇ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin uğradığı bu büyük felaket karşısında hepimizin büyük bir üzüntü duyduğunu, aynı duygular içerisinde bulunduğumuzu biliyorum; Cenabı Hak başka bir afet göstermesin, beterinden saklasın; ölenlerimize rahmet, kalanlara selamet versin ve inşallah, bu yaralar bir an evvel sarılsın.

Bugün, bir Sayın Bakanın konuşmasının arkasından, bütün gruplar görüşlerini ifade ettiler; bir bağımsız milletvekilimiz konuştu; daha sonra da, Sayın Başkan, takdirleriyle, üç değerli arkadaşımıza, yine, konuyla ilgili söz verdiler; Grubumuza gönderdikleri bir yazıda, bizim Grubumuz içerisinde de konuşmak isteyen olursa, söz verebileceklerini ifade etmişlerdi; Sayın Başkana teşekkür ediyorum. Meclisimizi daha fazla meşgul etmemek düşüncesiyle, ama, şu konuşma süresinin içerisinde birkaç konuya temas edeceğim için, bu hakkı bu şekilde kullanacağımızı düşündüm.

Görüyorsunuz ki, hepimiz üzüntülüydük ve duyguluyuz; ellerimiz alkışlamaya bile varmıyor, aklımız oradadır. Pek çok milletvekili arkadaşımız da, kendi çabalarıyla, duruma yardımcı olabilmek, en azından tespit edebilmek düşüncesiyle, şu anda bu felaket bölgesinde bulunuyorlar.

Değerli arkadaşlarım, benim, arkadaşlarımızın konuşmalarına ilave olarak birkaç cümlem şu olacak: Bir defa, devletimiz büyüktür, devletimiz her şeye hâkimdir sözleri... Felaketin içinde yaşayanlar olarak ve bunu bizzat gözlemleyen insanlar olarak -evet, devlet adına her şey söylenebilir; ama- şu felaket anında, devletin kurumlarının tam ve düzgün çalışmadığını herkes görüyor ve biliyor. Bunda, yaşanan felaketin büyüklüğü elbette var; bir panik elbette var; hadise içerisinde çocukları, eşleri kalmış, en yakınları bulunan, bizzat olaya müdahale etmekle görevli kamu görevlilerinin bir şaşkınlığı elbette var; felaket büyük olduğu için, eldeki imkânların yetmemesi elbette var; ama, şu anda bile, saat 12.00 itibarıyla, arkadaşlarımız sürekli notlar getiriyorlar; afet bölgesinden aldığımız bilgilerde, yeterli bir çalışmanın yapılmadığı, herkes için yaşadığı felaket büyüktür, herkesin büyük bir şaşkınlık ve üzüntü içerisinde "devlet nerede" feryatlarının duyulduğu söyleniyor. Araca ihtiyaç var, koordinasyona ihtiyaç var, daha büyük bir feragatle çalışmaya ihtiyaç var, bütün Türkiye'nin seferber olmasına ihtiyaç var; dolayısıyla, burada, kendi kendimizi tatmin açısından bu tür şeyleri söylemenin dışında -elbette, hükümet görevini yapıyor ve yapacak; elbette, Meclis yapıyor ve yapacak, hepimiz koşacağız- bir an evvel, bu feryatları dindirmenin, bu sıkıntıları gidermenin yollarını bulmalıyız.

Şu anda, dün akşam televizyonda da izlendi, özellikle, bu tür felaket anlarında, olaya bizzat müdahale etmesi gereken sivil savunmayla ilgili görevli teşkilatın da bir şaşkınlık yaşadığı, kendi görevlilerine bile ulaşmakta zorluk çektikleri ve bu görevlilerin, bu felakete bizzat müdahil olamadıkları açıkça görüldü.

Türkiye ilk defa deprem yaşamıyor. Daha birkaç yıl önce Adana depremi yaşandı. Biraz evvel, Sayın Yakın, Dinar depreminde yaraların sarıldığından bahsetti, bu çok güzel bir şey, bunun çok sebepleri olabilir; ama, birkaç sene önce yaşadığımız Adana depreminin yaralarının hâlâ sarılmadığını, özellikle, Adanalı arkadaşlarımız çok daha iyi biliyorlar. Görevimiz yaraları sarmaktır. Yapılanları alkışlıyoruz, yapılamayanları, ihmal edilenleri veya henüz bitirilemeyenleri, bir an evvel yapmak zorunda olduğumuzu ifade ediyorum.

Bir defa, içimizde, bundan birkaç yıl önce Japonya'ya gitmiş bir arkadaşımız dün anlattı. 95 katlı bir otelin, 95 inci katında bir depreme yakalandığını -özellikle, Japonya zaten önemli bir deprem bölgesi- o gökdelenin aşağı yukarı bu şekilde sarkaç gibi sallanmasına rağmen, binada bir hasar olmadığını söylemişti. Türkiye, depremi ilk defa yaşamıyor. Amerika'yı da yeniden keşfetmeye gerek yok. Önceden tespiti mümkün değil, olay anında müdahale etmek ve depremi durdurmak mümkün değil; ama, bir deprem sonucunda neler yapılabileceği, herhalde, planlanabilir. Birtakım zemin hesaplarıyla, statik hesaplarıyla, binaların yapılış tarzıyla ve görevlilerin, birkaç saat içerisinde olaya nasıl müdahale edecekleri noktasında bilimsel çalışmalar yapılabilir. Ya yapılmamış olduğunu görüyoruz ya yetersiz olduğunu görüyoruz veya koordinasyon eksikliğini görüyoruz. Bir an evvel, en azından, bu deprem sebebiyle bile olsa, bu konuda açığın kapatılması gerektiğine inanıyoruz.

Özellikle, her şeye hâkim olan devletin, şu manzara karşısında bir daha düşünmesi lazım. Trilyonlar verdiğimiz otoyollar çatlıyor, trilyonlar verdiğimiz otoban üzerindeki köprüler bir kâğıt karton gibi yıkılıyor, resmî binalar oturulmaz hale geliyor, ihale suretiyle yapılan pek çok işin içerisinde ne kum ne çimento, hiçbir şey olmadığı için -herhalde onu görüyoruz- çoğunun yerle bir olduğunu görüyoruz. Hırsızlık devam ediyor, ahlaksızlık devam ediyor, denetimsizlik devam ediyor,

kontrol mekanizması çalışmıyor. Rüşvetin fır döndüğü bir Türkiye'de, bugün, deprem, en azından içerisinde yaşadığımız kokuşmuşluğu bir kez daha gözlerimizin önüne seriyor. Belki ilk değil ama, son olmasını temenni ediyorum, böyle bir depremin arkasından gördüğümüz olayın vahameti, aklımızı başımıza getirmek için biraz daha yeterli olmalı diye düşünüyorum.

TÜPRAŞ'ta yangın var; bir servettir, aynı zamanda bir tehlikedir. Deprem dolayısıyla, bir Meclis araştırması elbette yapılmalıdır, siyasi partilerimizin hepsi bunu düşündürüyorlar; ama, bu, şu anda derde deva değildir, yaraya merhem değildir; Meclisin el koyması ve sorumluların tespit edilmesi açısından mutlaka yapılması gerekir, Fazilet Partisi olarak buna katkıda bulunacağız.

Daha önceki depremlerde bizzat görev almış bir arkadaşımızdan bu sabah dinlediğim bir konuyu sizlere takdim ediyorum: Şu anda, kurtarma çalışmaları, eldeki imkânlarla devam ediyor. Şu ana kadar tespit edilen ölü sayısı, saat 12.00 itibarıyla, 3 000'in üzerindedir; ama, göçük ve enkaz altında kalmış olanlarla ümit etmiyorum ve Allah'tan niyaz ediyorum ki, sayı artmasın- bu sayı birkaç misline kadar artabilir diye endişem var. Şu anda, kendi tırnaklarıyla bunları kaldırarak, içerisinden yavrusunu kurtarmaya çalışan insanlara, bir an evvel, araç gereçlerle ve görevlilerle müdahale etmemiz lazım. Eğer, görevli olanların dışında, başkaları müdahale etmeye kalkarsa bu aşamadan sonra, içerisinde yaşayan arkadaşımız ifade ediyor ki: "İşin içine soygun da karışabilir, cesetlerin kollarındaki bileziklerden kıymetli eşyalarına, evdeki kıymetli eşyalara kadar -ahlaksızlar var maalesef- bunları böyle bir vesileyle cebine atmaya kalkan insanlar olabilir." Allah korusun. Bu konuya da hükümetimizin dikkatini çekmek istiyorum, arkadaşım beni ikaz etti.

Yine, bir önemli konu değerli arkadaşlarım -akşam televizyonda izlemeye tahammül edemedim- maalesef, bir kısım sorumsuz basın -Allah onları ıslah etsin- çıplak kalmış insanı gözümüzlün önüne getiriyor; kan damlıyor her tarafından, adamı ekrana getiriyor. Yani, bu doğru bir şey mi arkadaşlar? Biz, bunları görmek zorunda mıyız? Buna, çocuklar, aileler, insanlar tahammül edemiyorlar. Özellikle bir televizyon kanalı, ne kadar kanlı gösterirsem o kadar reytingim artar düşüncesiyle, böyle, hepimizi yerlere bakturan manzaraları, üzen manzaraları ekrana getiriyor. Bunlar yasaklansın. Bunun bir usulü vardır, bunun bir yolu vardır. Biz, felaketi görüyoruz; ayrıca, üstsüz başsız kalmış insanları, her tarafından kan damlayan insanları ekranlara getirmenin bir anlamı yok. Herhalde, Basın Kanununda, RTÜK Kanununda... Şu anda aklıma gelmiyor. Bunları bir hükümet bildirisiyle dahi, belki medya patronlarının dikkatini çekerek "ekranlardan, lütfen, bu sahneleri kaldırdın" dememiz lazım. Bu, merhameti celp etmek yerine, başka şeyler çağrıştırabilir; üzüntüleri daha da artırabilir, içeride evladı kalmış, çocuğu kalmış insanların feryatlarını daha da büyütebilir, isyanı daha da artırabilir. Lütfen...Ekranlardan, belki, yıkılmış binaları göstermekte şunda bunda habercilik açısından bir zaruret olabilir; ama, insanların mağduriyetlerini, perişanlıklarını kanlı kanlı ekran önüne getirmenin, ben, çok yanlış olduğunu düşünüyorum. Bunu da, Değerli Genel Kurulun dikkatlerine arz etmek istedim.

Değerli arkadaşlarım, tabii, bir konu daha var, onu paylaşır mısınız bilmem. Arkadaşlarımız, deprem konusunda "bu, tabii bir afettir" dedi. "Tabii bir afettir" denilebilir; ama "ilahî bir ikazdır" da demek lazım. İnanan insanlar açısından, Kur'an'da, depremin; yani, zelzelenin yeri var.

BAŞKAN - Sayın Arınç, size 1 dakika ek süre veriyorum; lütfen, tamamlayın efendim.

BÜLENT ARINÇ (Devamla) - Sayın Başkanım, biraz evvelki konuşmamı burada yapacağımı söylediğim için, bunu 1 dakika daha artırsanız iyi olur.

Bu ilahî ikazdır ve zelzele, Zilzal Suresiyle Kur'an'da vardır. Âdeta, kıyamet tasvir edilmektedir. Düşünün ki, gecenin saat 3'ünde, herkesin ya yatarken ya çalışırken ya eğlenirken bulunduğu bir saatte bir deprem olacak ve her şey bitecek. İnsanın kıyameti de böyle kopacak, dünyanın kıya-

meti de böyle kopacak. Mağdurlar varsa, mazlumlar varsa, fakirler, yoksullar varsa, gözü yaşlılar varsa, bunlar gayretullah'a dokunuyor. Aklımızı başımıza alalım ve masum insanların, mağdur ve mazlum insanların gözyaşlarını dindirmeye, sorumluluğumuzu daha fazla düşünmeye çalışalım. Ümit ediyorum ki, bu tür felaketlerden Allah memleketimizi de, bütün insanlığı da koruyacaktır.

Danışma Kurulu önerisiyle ilgili olarak bir cümle şunu söylemek istiyorum: Arkadaşlarımıza dün de ifade ettim; ama, yine kendi grup önerileri olarak getirdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT ARINÇ (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakika daha rica edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BÜLENT ARINÇ (Devamla) – Evet, hakkımı suiistimal etmek istemem; ama, biraz evvel konuşan arkadaşlara, konuştuğumuz hadisenin de önemiyle ilgili, bir kısıtlama yapılmamıştı. Sayın Başkanın aynı davranışı bana da göstereceğini düşünüyorum.

Bizim önerimiz şu oldu: Şu şartlar altında Meclisin çalışması mümkün değil; hem moral olarak mümkün değil hem görüntü olarak mümkün değil hem de doğru değil. Ne olur?.. Şu anda, Meclisi, sizin takdir edeceğiniz bir tarihe kadar... Mesela, bu 10 Eylül olabilir. Eylül ayı içerisinde, çıkarmamız gereken kanunlar varsa, gelelim, çalışalım ve çıkaralım. Hükümete hak veriyorum, işkenceyle ilgili yasa mutlaka çıkarılmalıdır, af mutlaka, pişmanlık mutlaka çıkarılmalıdır; yarım kalan Sosyal Güvenlik Kanun Tasarısına devam etmek istiyorsanız, ona da gücümüz yetmez; ama, hepimiz, çocuklarımızın okulları dolayısıyla, 10 Eylül'den itibaren zaten Ankara'da olacağız, birbirimizi daha fazla sıkmayalım; 10 Eylül'de gelelim, bir haftada istediğiniz kanun tasarısı ve tekliflerini burada görüşelim ve çıkaralım. Şimdi, üç gün için bizi gönderiyorsunuz, dördüncü gün buraya tekrar geleceğiz. Millet can derdinde iken, biz sosyal güvenliği tekrar görüşmeye başlayacağız. Marmara Bölgesi işçi yoğunluklu bir yer, sanayi ağırlıklı bir yer. İşçi burnundan solurken, çocuğunun çocuğunun, ailesinin evinin yıkılması karşısında, biz burada oturacağız, çok tepki duyulan bir kanunu -bize göre böyle, size göre böyle olmayabilir- tekrar görüşmeye devam edeceğiz. Etik açısından siz bunu haklı buluyor musunuz?.. Bir defa bu yanlış.

İkincisi, Meclisin şu anda açık olması, depremle ilgili doğrudan ilgilenmesine imkân vermiyor ki. Biz burada olduğumuz zaman, yine kanun görüşeceğiz. Halbuki, şu anda, doğrudan ve dolaylı olarak pek çok milletvekilimiz bu felakete ilgilidir; gidecektir, koşacaktır, ölümleri kaldıracaktır, kefen bulacaktır, belki, idarecilerle, şu eksiklik var, bunu da giderin diyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arınç, lütfen, tamamlayın efendim.

BÜLENT ARINÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, o açıdan, ben, şu anda, Meclisin, birkaç günlük bir tatil yerine -siz tayin edin- isterseniz 8 Eylül deyin, isterseniz 10 Eylül deyin, 12 Eylül deyin, o tarihe kadar tatile girmesinin daha makul, daha yerinde, daha haklı olduğunu düşünüyorum.

Gelen bu öneriyi, doğrusu, yanlış buluyorum; hem etik açısından hem Meclisin görüntüsü açısından.

Değerli arkadaşlarım, bir defa daha değerlendirirsiniz ve sanıyorum, bütün Büyük Millet Meclisi üyelerimizin üzerinde hassasiyet gösterdiği bir konuyu, yine, hepimizin ittifakıyla, makul olan bir noktaya getiririz.

Bu şekliyle karşıyız. 10 Eylül'de gelelim ve hiçbir ara vermeden ekim ayına ve ekim ayından sonrasına çalışmalara devam edelim diyorum.

Sayın Başkana ve siz değerli arkadaşlarıma saygılar, sevgiler sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

A. MESUT YILMAZ (Rize) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, hatibin konuşmasıyla ilgili kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başbakan.

Efendim, kürsüden konuşabilirsiniz; buyurun.

V. – AÇIKLAMALAR VE SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. – ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın, Manisa Milletvekili Bülent Arıncı'nın konuşması üzerine açıklaması

A. MESUT YILMAZ (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de, şimdiye kadar konuşan bütün hatiplerin dileklerine yürekten katılıyorum. Partim ve şahsım adına, bu son afette zarar gören bütün vatandaşlarıma geçmiş olsun diyorum, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, biraz önce Fazilet Partisi adına konuşan sayın hatip, devletimizin, Dinar depremi sırasında ortaya koyduğu başarılı örneğin, Adana depreminde tekrarlanmadığını ifade ettiler. Sadece bu konuda açıklama yapmak için söz aldım.

Adana depreminde, yeniden yapımı söz konusu olan konut sayısı, yaklaşık 5 000'dir. Bu konutların hepsi, ekim ayının ilk yarısında hak sahiplerine teslim edilecektir.

Burada, başlangıçtan bu safhaya kadar tekemmül ettirilmesi gereken aşamaların dikkate alınması gerekir. Bir deprem olduğu zaman, evvela, hasar tespiti yapacaksınız; sonra, hak sahiplerini belirleyeceksiniz; sonra, onlara yeni konut yapabilmek için yer tespiti yapacaksınız; tespit ettiğiniz yerin çeşitli açılardan değerlendirilmesi tamamlanacak; sonra, bu yerin tahsisi yapılacak; sonra, burada, konut yapımı için uluslararası finansman temini söz konusu olacak; Avrupa İskân Fonundan kredi temin edeceksiniz. Onlarla, bu finansman temini konusundaki anlaşmaları tamamlayacaksınız. Ondan sonra, projelerinizi -mimarî projelerinizi, statik projelerinizi- yapacaksınız; sonra, bu projeleri, size finansman katkısında bulunacak olan kuruluşa onaylatacaksınız; ondan sonra, ihaleye çıkacaksınız; ihale tamamlanacak; bir firmaya, firmalara vereceksiniz; onlar bu işi alacaklar, tamamlayacaklar, size teslim edecekler ve kabulünü yapacaksınız.

Değerli milletvekilleri, Adana depreminde bütün bu saydığım süreç 15 ayda tamamlanmış olmaktadır. Bu 15 ay zarfında da, devlet, bütün hak sahiplerine, evleri yıkılan bütün vatandaşlarına kira yardımında bulunmuştur; deprem anından, konutların teslimine kadar her ay kira yardımında bulunmuştur.

Binaenaleyh, biraz önce sayın hatibin dile getirdiği "devletin Adana depreminde başarılı bir sınav vermediği" şeklindeki ifadesini hakşinas bir ifade olarak görmediğimi, bu süreç içinde görev yapmış bir arkadaşınız olarak dile getirmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

SALİH KAPUSUZ (Kayseri) – Sayın Başkan, söylenecek şeyler var; ama, şimdi yeri değil; yoksa, emin olun söylemek isterdim.

IV. - ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1. - Ülkemizin bazı bölgelerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Genel Kurulun 23.8.1999 Pazartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere 18.8.1999 Çarşamba gününden itibaren çalışmalarına ara vermesine ve çalışma gün ve saatlerinin yeniden belirlenmesine ilişkin DSP, MHP ve ANAP Gruplarının müşterek önerisi (Devam)

BAŞKAN - Önerinin lehinde, Sayın Zeki Çakan; buyurun.

Süreniz 10 dakikadır.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; pazartesiye salıya bağlayan gece, saat 03.00 dolaylarında meydana gelen deprem felaketi nedeniyle toplanan Danışma Kurulu toplantısında görüşülen önerinin lehinde söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kocaeli, Yalova, İstanbul, Eskişehir, Zonguldak, Bursa illerini içine alan ve geniş bir alanda etkisini gösteren deprem felaketinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dileyerek, tüm milletimize, geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, deprem felaketinden sonra, dün, Danışma Kurulunu toplantıya çağırarak, çalışmalarımıza 1 gün ara verdik. Bugün getirdiğimiz öneride de, Meclisi, 23 Ağustos'a kadar tatile götürmeyi -iktidar partilerine mensup arkadaşlarımızla yaptığımız toplantıda- uygun gördük.

Değerli arkadaşlarım, biraz önce, Sayın Arınç "siyasi etik açısından Meclisin çalışması uygun değildir" diye ifade buyurdular. Kendi ifadelerine saygı duyuyorum; ama, tam tersini söylemek istiyorum: Milletimiz, böyle bir deprem felaketiyle karşı karşıyayken, oradaki yurttaşlarımız, vatandaşlarımız acı içinde kıvrılırken, Meclisin tatile çıkmış olması, acaba, kamuoyunda nasıl yorumlanır?!

Bakın, şunu açıklıkla ifade etmek istiyorum: Meclisimiz, tatile çıkma yerine...

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Deniz kenarına gitmeyeceğiz Zeki Bey; öyle söylemeyin...

ZEKİ ÇAKAN (Devamla) - Müsaade eder misiniz... Fikrimi söyleyeyim...

BÜLENT ARINÇ (Manisa) - Deniz kenarına, 5 yıldızlı otele gitmek için bunu istemiyoruz.

ZEKİ ÇAKAN (Devamla) - Anlıyorum... Onu da ifade edeceğim.

BAŞKAN - Sayın Arınç, lütfen, hatibe müdahale etmeyin efendim.

ZEKİ ÇAKAN (Devamla) - Sayın Arınç, sakın ha yanlış anlamayın. Ben, müsaade ederseniz, sizin dediğiniz olayı da izah etmeye çalışacağım. Ben de, hiçbir zaman, tatile çıkılmı da, gidip 5 yıldızlı otellerde tatil yapalım diye, bir arkadaşımızın bu aşamada düşüneceğini ve kamuoyunda böyle yorumlanacağını düşünmüyorum. Müsaade ederseniz açıklayacağım.

Değerli arkadaşlar, hükümetimiz, gerek tasar ve gerekse daha fazla yetki isteme bakımından, önümüzdeki günlerde yapacağı çalışmalara göre, Genel Kurula ihtiyaç duyduğunda, Genel Kurul desteğini tam olarak arkasında bulabilmeli. İşte, birinci düşüncemiz budur. Dolayısıyla, hükümete tam destek verebilmek, her türlü konuda, milletvekillerimizin, pazartesi gününe kadar, bölgede, gerekli araştırmaları, gerekli çalışmaları ve oradaki gerekli izlenimlerini yaptıktan sonra, Genel Kurulda kanun tasar ve tekliflerinin görüşülmesi esnasında da, yine, milletvekillerimizin en etkili olduğu bu Genel Kurulda, hükümeti yakından denetleyebilmek için görevde kalmalarını, biz üç siyasi parti olarak önerdik; çünkü, Genel Kurul çalışmaları sırasında, hükümetimizin yapmış olduğu

bütün çalışmaları da yakından izleyerek, gerektiğinde bu kürsüyü kullanarak, milletvekilinin, halkın kürsüsünü kullanarak, eğer hükümetin yapmış olduğu çalışmalarda noksanlıklar varsa, milletvekili de çekinmeden, burada, o noksanlıkları dile getirebilmeli.

Aksi takdirde, biraz önce konuşmacı arkadaşlarımızın da işaret buyurduğu gibi, eğer, bütün milletvekilleri olarak bölgeye gider, bölgede, ister istemez, kendi yakınlarımızı belki... Hiçbir arkadaşımızın yapacağını zannetmiyorum; ama, zaman zaman, kamu kurum ve kuruluşlarında görevli arkadaşlarımızın da işine belki müdahale etme gereğini duyarak, organizasyonlarda belirli bozukluklara da sebebiyet verebiliriz. Pazartesi gününe kadar, bölgede, gerekli izlenimleri, gerekli çalışmaları yaptıktan sonra, pazartesi günü de, buradan, çalışmaları çok yakından izleyerek, yanı sıra, Meclis çalışmalarını yapmak; ama, en önemlisi, hükümetin "her zaman, Genel Kurul -Genel Kurul çalışmalarını sürdürdüğü esnada- arzu ettiğim şekilde, benim arkamdadır" diyerek, o zevkle, o şevkle, mağdur olan bu kadar vatandaşımızın arkasında olduğumuzu ifade etmek, herhalde, en doğrusudur diyorum.

Önerinin lehinde oy kullanacağımızı beyan ediyor, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, aleyhinde...

BAŞKAN – Evet.

Önerinin aleyhinde, Sayın Turhan Güven; buyurun efendim.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; büyük milletimiz, elim bir afetle karşı karşıyadır- biraz evvel ifade etmeye çalıştık, bütün grup sözcüleri de bu ifadeleri kullandılar- acı büyüktür, ısrap, "kurtar" nidalarıyla, bütün şiddetiyle devam etmektedir. Yüce Meclis, bu zamanda müzakere yoluyla, bir zaman harcaması içinde olmamalıdır.

Görüşmekte olduğumuz kanun tasarısı, bugün -rahmetle anıyorum- bir kısmı bu deprem sonunda hayatını kaybeden işçi kesimini, memur kesimini ilgilendiren bir konu. Bu kanun tasarısını görüşerek, yani, pazartesi günü tekrar bu işe başlayarak, biz, bu acıyı paylaşıyor muyuz, yoksa acıyı daha fazla mı artırıyoruz? Olay bu... Yani, 4 ilâ 5 gün içinde acaba bu acıyı paylaşma birdenbire bitecek mi? Yoksa, gerçekten, bu acıyı paylaşmak için milletvekilleri olarak ve bütün millet olarak kendimize düşeni yapmaya devam mı edeceğiz? Kanun çıkarmak, elbette, Meclisin görevidir. Hatta, örnek olarak, bazı arkadaşlarımız, Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisini emsal gösteriyorlar; "Kurtuluş Savaşı olurken, Meclis, çalışmalarına devam ediyordu" diyorlar.

Değerli arkadaşlarım, o şart başka, bu şart başka; o gün başka, bugün başka. Bakın, Türkiye'de bugün sanayi felç olmuştur; işçi - her evde demeyeyim ama, belki büyük bir kısmında- bir acıya muhatap olmuştur. Biz, onların bu acılarını sarma yerine "beş gün sonra tekrar bu kanun tasarısını görtüselim" diyorsak, bir yanlışın içinde oluruz.

Peki, ne yapalım? Daha evvelki ifadelere dayanarak söylüyorum. Bu kanun tasarısı, arkasından Pışmanlık Kanunu Tasarısı ve arkasından da Af Yasa Tasarısıyla birlikte, siz, Meclisi, 1 Ekim kadar bir süre dinlendirecektiniz; yani, bu olay vuku bulmasaydı, bu haftanın sonunda bu Meclis, sizin değiminizle, kapanacaktı. Öyle, tatil falan da değil; tatil, Anayasa ve İçtüzükte verilen sürelerdir. Türkiye'de bu saatten sonra, hele, bu ayın sonunda okullar da açıldığına göre, hiçbir milletvekili, öyle, keyfe mayeşa gidip de bir dinlenme içinde olma imkânına da sahip olmayacaktır; hele, bu olaylar vuku bulmuşsa, kendine düşen görevi yerine getirmenin gayreti içerisinde olacaktır.

Siyasî etik yöntünden, doğru -Sayın Arınç'a aynen katılıyorum- ama, siyasîet yöntünden, bu zamanlama yanlışdır. Siz, beş gün daha mı çalışmayı istiyordunuz; o zaman, gelin, bu taraftaki yaraları sarmaya çalışalım, Eylül ayında toplanalım; ne beis var? Yani, çıkması sonucunda muhakkak Türkiye'yi kurtaracak birtakım kanun tasarılarını mı kanunlaştırmak istiyorsunuz? Yani, bunlar, onbeş gün sonra, yirmi gün sonra çıkarsa, Türkiye'de, çıkmadığı takdirde bir şeyler mi olacak ki, hemen çıkarma gayreti içindesiniz? Yoksa, bir inadın içinde misiniz; ben dediğimi yaptırırım inadı içinde misiniz? Benim sayısal çoğunluğum vardır, her işi ben böyle arzu ediyorum demenin içinde misiniz; yoksa, gerçekten... Bir af kanununun getireceği sıkıntıyı, bırakın da biraz düşünelim; Eylülün 15'ine kadar düşünelim, 10'una kadar düşünelim. Siz, beş gün çalışmayı öneriyorsunuz; bakın, bizse onbeş gün çalışmayı öneriyoruz. 1 Ekimde açılması lazım gelen Meclisi 15 Eylülde açalım diyoruz, hatta, 10 Eylülde açalım diyoruz. Yani, beş gün yerine -çalışmak istiyorsak ki, istiyoruz denilmektedir- size yirmi günlük bir çalışma stresi veriyoruz; ama, bu tarafta çok önemli bir olay var. Bu olaya, her Türk vatandaşının aynı hassasiyeti göstermesi söz konusu olmalıdır; devlet gösteriyorsa, devlete yardımcı olacaksınız, hükümet gösteriyorsa hükümete yardımcı olacaksınız. O elbirliğiyle, bu acıyı hafifletme yoluna gitmemiz lazım. Yok, ille de bu kanun çıkacak diyorsanız, beş gün sonra geldiği zaman, çok daha değişik bir tepkiyle karşılaşmanız mümkün olabilir değerli arkadaşlarım.

Bu itibarla, bugünden sonra, bu öneri geri alındığı takdirde, Eylül ayında -hangi tarih olursa olsun; ama- Eylülün 10'u ile 15'i arasında bir tarihte, daha fazla çalışma süresini sağlayabilme bakımından ve burada bulunan bütün milletvekillerinin -ben, hepsinin o bölgede bir akrabası, bir tanıdığı, bir dostu olduğunu bilmenin bilinci içinde- o çalışmaya iştirak etmelerini sağlama bakımından, buradan ayrılmalarında yarar gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Güven.

FIKRET UZUNHASAN (Muğla) - Sayın Başkan, önerinin lehinde konuşmak istiyorum.

BAŞKAN - Lehinde, Muğla Milletvekili Sayın Fikret Uzunhasan; buyurun.

FIKRET UZUNHASAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önce, hepimizin başı sağ olsun ve hepimize geçmiş olsun. Ayrıca, bu felakette ölenlere Tanrı'dan rahmet, yaralılarına acil şifalar diliyorum.

Ülkemiz, böyle büyük bir felakete maruzken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, ıptkı İstiklal Savaşında olduğu gibi, çalışarak katkıda bulunması, en doğal olanıdır.

Ancak, bu felaket, ülke nüfusumuzun yaklaşık 1/5'ini barındıran yöremizde meydana gelmiştir; Meclisimizin de, yaklaşık 1/5 milletvekili, felaket yöresi milletvekilleri. Kaldı ki, bu, insanî açıdan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı dahil, Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bulunan tüm milletvekillerini ilgilendiren bir felakettir. Bu felaket karşısında, millet olarak seferber olmalıyız. Felaketin şokunu atlatabilmek ve felaketzedelerin hemen yanı başında bulunmak, onların isteklerine, ihtiyaçlarına bir nebze yardımcı olabilmek için Meclisin çalışmalarına biraz ara vererek, milletvekillerinin, bu bölgeyle ilgilenmelerini temin etmeliyiz; ancak, burada esas görev, hükümete ve ilgililere düşmektedir. Daha sonra da, Türkiye Büyük Millet Meclisinin, çalışmaya devam ederek, hükümetin almış olduğu kararlarda veya uygulamalarındaki aksaklıkları denetlemek, bu denetimi temin etmek ve gerektiğinde, önerilen Meclis gündemini değiştirerek -yani sadece kanun tasar ve tekliflerini görüşmek değil, gerekirse, Meclis gündemini değiştirerek- o yöne kanalize etmek ve kısaca, çalışmayı devam ettirerek, felaket anına, mahalline ve orada mağdur olan

halkımıza destek vermek, Meclisimizin aslı görevidir diyerek, önerimize destek verdiğimizi bildiriyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Uzunhasan.

Öneriyi okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulunun 18 Ağustos 1999 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda siyasi parti grupları arasında oybirliği sağlanamadığından, gruplarımızın aşağıdaki müşterek önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Fikret Uzunhasan

İsmail Köse

Zeki Çakan

DSP Grup Başkanvekili MHP Grup Başkanvekili ANAP Grup Başkanvekili

Öneri:

Ülkemizin bazı bölgelerinde meydana gelen deprem felaketi nedeniyle, Genel Kurulun 18.8.1999 Çarşamba gününden itibaren 23.8.1999 Pazartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere çalışmalarına ara verilmesi; 23.8.1999 Pazartesi günü 15.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri, 24.8.1999 Salı gününden itibaren de her gün 10.00-13.00, 14.00-19.00, 20.00-24.00 saatleri arasında kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek üzere çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek üzere, 23 Ağustos 1999 Pazartesi günü Saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 12.39

VI. - SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. - Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, İlk Defa Memurluğa Atanacaklar İçin Açılan Merkezi Sınava ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Şükrü S. Gürel'in yazılı cevabı (7/270)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygı ile arz ederim.

14.7.1999

Mehmet Elkatmış

Nevşehir

Sorular

Hükümetinizce, memuriyete giriş imtihanlarının merkezi sistemle yapılması kararlaştırılmıştır.

1. Bu imtihanlara girmek için kaç kişi müracaat etmiştir?

2. Bu imtihanlar girmek için 10 000 000 - TL (on milyon) kayıt parası, 1 500 000. - TL (bir-büyük milyon) evrak parası alınmıştır? Alınan bu para fazla değil midir? Bu kadar para niçin alınmıştır?

3. Sınava girmek için müracaat edenlerden tahsil edilen toplam para ne kadardır? Bu paralar hangi fonda toplanmıştır? Bu paranın tahsili hangi yasa gereğidir?

4. Başvuruda bulunanlara yazılı imtihan dışında mülakat da yapılacak mıdır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

12.8.1999

Sayı : B.02.0.007/0648

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 27.7.1999 tarih ve A. 01.0.GNS.0.10.00.02 - 7/270-976/2845 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 2.8.1999 tarih ve B.02.0.KKG.0.12./106 - 38/20/3627 sayılı yazısı.

Nevşehir Milletvekili Sn. Mehmet Elkatmış'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığın Koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği 7/270 - 976 esas nolu yazılı soru önergesi cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Şükrü S. Gürel

Devlet Bakanı

Nevşehir Milletvekili Sn. Mehmet Elkatmış'ın 7/270 -976 Esas No'lu

Yazılı Soru Önergesi Cevabıdır

1. Merkezi olarak yapılacak İlk Defa Devlet Memuru Olarak Atanacaklar İçin Seçme Sınavının (DMS) başvuruları 21 Haziran - 5 Temmuz 1999 tarihleri arasında ÖSYM tarafından alınmış olup, sınava 198863'ü İlköğretim mezunu, 958034'ü Ortaöğretim mezunu, 116405'i Önlisans me-

zunu, 148022'si Lisans mezunu ve 3707'si öğrenim durumu belirsiz olmak üzere toplam 1425031 kişi müracaat etmiştir.

2. Başvuru sırasında adaylar Başvuru Belgesi ve DMS Kılavuzu için 1,5 milyon TL. ve sınav ücreti olarak 10 milyon TL. ödemişlerdir. Başvuru sırasında Başvurma Belgesi ve Kılavuz ücretinin % 20'si Valiliklere, Kaymakamlıklara ve ÖSYM Sınav Merkezi Yöneticiliklerine, başvuru sırasında yapacakları harcamalar karşılığı olarak bırakılmış ve Başvurma Belgesi ve Kılavuz ücreti olarak ÖSYM Fonuna 1,2 milyon TL. yatmıştır. Hangi şekilde olursa olsun ÖSYM Fonuna giren paranın % 20'si Hazineye, Savunma Sanayi Destekleme Fonuna ve Afetler Fonuna kesilmektedir. Bu durumda adaydan alınan 11,2 milyon TL.'den % 20'si kesilerek geriye 8 milyon 960 bin TL. kalmaktadır.

ÖSYM'ye aday başına kalan 8 milyon 960 bin TL.'nin harcandığı yerler şunlardır :

a) Dış ülkelerden ithal edilmiş kağıt kullanılmak suretiyle Başvurma Belgesinin basımı, kılavuzların basımı, bunların paketlenmesi, Valilikler, Kaymakamlıklar ve ÖSYM Sınav Merkezi Yöneticiliklerine gönderilmesi,

b) Başvurma Belgelerinin optik okuyucularda okunması ve bilgilerin bilgisayar ortamına aktarılması,

c) İlköğretim, ortaöğretim, önlisans ve lisans düzeyinde sekiz testin üniversite öğretim üyelerinin de desteğini alarak hazırlanması, soruların denetlenmesi, testlerin oluşturulması ve baskıya hazır hale getirilmesi,

d) Testlerin optik okumaya elverişli cevap kağıtlarının baskısı, sınav binalarına ve salonlarına göre paketlenmesi, bu paketlerin 80 il sınav merkezlerine gönderilmesi,

e) Sınava Giriş ve Kimlik Belgelerinin ÖSYM'de dökülerek adayların adreslerine postalanması,

f) 80 ilde sınavın yapılması ile ilgili olarak sınav evrakının sınav merkezlerine gönderilmesi sınav merkezlerinde yapılan harcamalar, sınav evrakının sınav merkezlerine dağıtımı ve toplanması, sınavda görev alan bina sınav sorumlusu, bina yöneticisi, salon başkanı, gözetmen ve binaların temizliğinde çalışan hizmetlilere zaruri masraflar karşılığı yapılan ödemeler,

g) Sınav evrakının nakli, korunması ve sınavın güvenliği için görevlendirilen nakil kuryeleri, koruma kuryeleri ve Ankara üniversitelerinden sınav merkezlerine gönderilen öğretim üyelerine yapılan ödemeler

h) Cevap kağıtlarının okunması ve sınav sonuçlarının değerlendirilmesi

ı) Fotoğraflı Sınav Sonuç Belgelerinin adayların adreslerine postalanması

i) Adaylara verilen sınav hizmetleri (mektup, telefon vb.)

j) Bilgisayar makineleri ve programları ile ilgili bakım ve yatırımlar

k) ÖSYM personel harcamaları

l) Elektrik, su, yakıt vb. tüm bina giderleri

3. ÖSYM'nin yaptığı sınavlar ve adaylardan aldığı sınav ücretlerinin dayanağı 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesidir. Bu madde de, ÖSYM'nin hizmetlerini ücret veya bedel karşılığı yapacağı, toplanan ücret ve bedellerin Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve

Yerleştirme Fonunda toplanacağı, Fonun yönetim, işletme ve denetim esaslarının Yükseköğretim Kurulunca tespit edileceği hükümleri yer almaktadır.

4. Merkezi sınavda başarılı olmak devlet kamu hizmetinde görev almada tek başına bir hak teşkil etmemektedir. Bu sınavda başarılı olanlar kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak memuriyet sözlü sınavlarına katılma hakkını elde etmektedirler.

Ancak, görevin önemi, sorumluluk ve niteliği, görev yerinin özelliği göz önünde bulundurularak bazı hizmet sınıfları ile memuriyet unvanları için kurumlar, merkezi sınav yapıldıktan sonra, Devlet Personel Başkanlığına bilgi verilmek suretiyle ikinci yazılı sınav da yapabileceklerdir. Bu sınava alınacakların sayısı merkezi sınav başarı puan sıralamasına göre yeterlilikteki mevzuata uygun olarak atama izni alınmış kadro sayısının dört katını geçmeyecektir.

Sözlü sınava alınacakların sayısı, merkezi sınav başarı puan sıralamasına, kamu kurum ve kuruluşlarınca ikinci bir yazılı sınav yapılmış olması halinde ise bu sınav sonucuna göre yeterlilikteki mevzuata uygun olarak atama izni alınmış kadro sayısının iki katını aşmayacaktır.

2. - *Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, medya kuruluşlarına verilen hibe ve kredi miktarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in yazılı cevabı (7/271)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygı ile arz ederim.14.7.1999

Mehmet Elkatmış
Nevşehir

Sorular

Basın İlan Kurumunca, hangi yazılı sözlü medya kuruluşlarına (isim isim) kredi veya hibe şeklinde;

1. 1995 - 1996 - 1997 - 1998 ve 1999 yılları arasında ne kadar para verilmiştir?

2. Verilen bu paraların faiz oranları nedir?

3. Verilen bu paralardan ne kadarı geri ödenmiş, ne kadarı geri ödenmemiştir? Geri ödemenenler kimlerdir ve bunlar hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

Sayı : B.02.0.0015/263

12.8.1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 27.7.1999 tarihli ve KAN. KAR. MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 7/271 - 977/2846 sayılı yazısı.

Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip edilen yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda verilmektedir.

Basın İlan Kurumu'nun görevleri, 195 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinde gösterilmiştir. Bu görevler arasında " Kurumun idaresine iştirak eden mevkütelere, basın dernek ve sendikalarına en çok beş yıl vade ile kredi açmak" da bulunmaktadır.

Basın İlan Kurumu'nun 1995 - 1996 - 1997 yılları tahsis bilançolarında, mevkütelere verilmek üzere kredi fonu ayrılmamıştır.

1998 yılı Tahsis Bilançosunda, Kurum Yönetmeliği'nin 104 üncü maddesi uyarınca (45 000 000 000.-) TL tutarında Kredi Fonu tahsis edilmiş, bu fondan Haziran 1999 ayı sonuna kadar Kurum Yönetmeliği'nin 108 inci maddesinde öngörülen teminatları sağlayan İstanbul'da yayınlanan Son Haber Gazetesi (3 600 000 000.-) TL ve --İstanbul Gazetesi (4 800 000 000) TL. kredi kullanmıştır.

Kurum Yönetmeliği'nin 106 ncı maddesi uyarınca, kredilerin vadesi, taksit zamanı ve miktarı her yıl Mart ayında Yönetim Kurulu tarafından belirlenmekte, uygulanacak faiz oranı da Genel Kurul tarafından her yılın ilk toplantısında tespit edilmektedir. Buna göre 1999 yılında verilecek kredilerin tiste sınırı, geri ödemesi bir ay sonra başlamak kaydı ile (4 800 000 000.-) TL ve faiz oranı da yıllık %50 olarak tespit edilmiştir.

Kredi Fonu'ndan yararlanan yukarıda anılan iki gazete aylık taksitler halinde geri ödemelerini yapmaktadırlar. Geri ödemede aksaklık ve bundan dolayı yapılan bir işlem yoktur.

Öte yandan, yazılı ve sözlü medya kuruluşlarına Basın İlan Kurumu'nca herhangi bir hibe yapılmamıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali İrtemçelik
Devlet Bakanı

3. - *Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, yayın kuruluşlarının Basın İlan Kurumundan ilân alabilmeleri için gerekli şartlara ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in yazılı cevabı (7/289)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi uyarınca aşağıdaki sorularımın Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Fahrettin Kukaracı
Erzurum

Sorular :

1. Yayın kuruluşlarının Basın İlan Kurumu'ndan ilan alabilmeleri için gerekli şartlar nelerdir?
2. Ankara Gazeteciler Cemiyeti tarafından çıkartılan "24 Saat" adlı yayın, Basın İlan Kurumundan ilan alabilmek için gerekli şartları taşımakta mıdır? Bu yayının tirajı nedir?
3. 24 Saat adlı yayının bugüne değin Basın İlan Kurumu'ndan kaç Türk lirası tutarında ilan almıştır?
4. Ankara Gazeteciler Cemiyeti tarafından çıkartılmakta olan "24 Saat" adlı yayının tüzeti satış fiyatı nedir? Basıldığı matbaa dışında herhangi bir gazete bayiiinde satışa sunulmakta mıdır? Taşındığı nitelikler itibarı ile bu yayın, "naylon gazete" sayılabilir mi?
5. 24 Saat adlı gazetenin, Ankara Gazeteciler Cemiyeti yayını olmak dışında herhangi bir özelliği bulunmakta mıdır? Adı geçen yayının, Ankara Gazeteciler Cemiyeti yayını olmasaydı taşıdığı şartlarla yine Basın İlan Kurumu ilanlarını kullanabilir miydi?

T.C.

Devlet Bakanlığı

12.8.1999

Sayı : B.02.0.0015/264

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 27.7.1999 tarihli ve KAN. KAR. MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 7/289 - 1085/3071 sayılı yazısı.

Erzurum Milletvekili Fahrettin Kucaracı'nın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip edilen yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar aşağıda verilmektedir.

1. 195 sayılı Kanun'un 29 uncu maddesinde tarifi yapılan resmî ilânlar, aynı Kanun'un 31 inci maddesi uyarınca; Kurum şubesi bulunan yerlerin belediye hudutları içinde bu şubelerce; diğer yerlerde ise valilikler aracılığı ile yayınlatılmaktadır.

Anılan Kanun'un 32 nci maddesi : " Resmî ilânlar, fikir ve içtihat farkı aranmaksızın 34 üncü madde mucibinde vasıfları tespit edilecek olan mevkûtelere Basın İlan Kurumu Genel Kurulu'nun tespit edeceği esaslar dahilinde dağıtılır" hükmünü amirdir.

Yukarıda sözü edilen 34 üncü maddenin birinci fıkrasında, resmî ilân verilecek mevkûtelere vasıflarının; münderecat, sayfa sayı ve ölçüsü, kadro, fiili satış, en az yayın hayatı süresi bakımından ve uygun görülecek diğer yönlerden Basın İlan Kurumu Genel Kurulu'nca tespit edilmesi öngörülmektedir.

Basın İlan Kurumu Genel Kurulu bu hükme dayanarak; resmî ilân ve reklamların dağıtım ve yayınlama esasları ile bunları yayınlamak mevkûtelere vasıflarını, ödevlerini ve uygulamaya ilişkin sair hususları, 15 Şubat 1977 tarihli ve 67 sayılı Karar'la düzenlenmiştir. Bu Karar 5 Mart 1977 tarihli ve 15869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, günlük gazetelerle diğer mevkûtelere, resmî ilân ve reklamları yayınlama hakkının doğması için, yayımlandıkları yerlere göre, bu Karar'ın ilgili bölümlerinde öngörülen şart ve vasıfları haiz olmaları, yazılı olarak bunları yayınlama talebinde bulunmaları, Kurum Yönetmeliği ve bu Karar'la yükletilen ödevleri kabul ederek vaktinde yerine getirmeleri gerekmektedir.

Resmî İlan yayınlama hakkı kazanmak isteyen gazetelerin taşınmaları gereken münderecat, yüzölçümü, kadro, fiili satış, en az yayın hayatı süresi ve diğer vasıflar ile bu gazetelerin yerine getirmek zorunda olduğu ödevler 67 sayılı Genel Kurulu Kararı'nın 17-36 ncı maddelerinde yer alan Genel Hükümler'de gösterilmekte ayrıca, Kurum'un şubesi bulunan yerlerde yayınlanan gazetelerin vasıfları ve ödevleri aynı Karar'ın 46 - 60 inci maddeleri arasında yer almaktadır.

2. Bu Karar'ın bekleme süresine ilişkin 24 üncü maddesinin değişik ikinci fıkrası " Kurum Genel Kurulu'nda temsilci bulunduran Gazeteciler Derneklerinin yayınlacakları gazetelerden yalnız birinin bekleme süresi üç aydır" hükmünü taşımaktadır.

Aynı Karar'ın 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, yukarıda anılan gazetelerin münderecat yüzölçümü ve kontenjan durumları dışında, meslek gazeteleriyle aynı hükümlere tabi olacağı öngörülmektedir.

Bu durumda; merkezi Ankara'da bulunan ve Kurum Genel Kurulu'nda temsil edilen Gazeteciler Cemiyeti'nin yayınladığı "24 Saat Gazetesi" münderecat, yüzölçümü ve resmî ilân kontenjanı dışında, meslek gazetelerinin hükümlerine tabidir.

67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 55 inci maddesinin (D) fıkrası uyarınca, meslek gazetelerinin, fiili satış, bayiler eliyle yapılan satışlar ile bedelleri tahsil edilmiş aboneleri toplamı en az (1

000) olmalıdır. "24 Saat Gazetesi" nin, aynı Karar'ın 31 inci maddesi uyarınca Basın İlan Kurumu'na intikal ettirdiği Haziran 1999 ayına ilişkin İcmal Varakası'na göre (1 066) abonesi mevcuttur.

3. 67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 61 inci maddesinin A ve D fıkralarına uygun olarak resmî ilân kontenjanı tespit edilen "24 Saat Gazetesi", Basın İlan Kurumu'nun aracılığı ile 1998 yılında toplam olarak (24 519 224 470. -) TL tutarında ilân yayınlamıştır. 1999 yılı Haziran ayı sonuna kadar yayınladığı resmî ilânların tutarı (14 387 200 000. -)TL'dir.

4. Anılan Genel Kurul Kararı'nın değişik 54 üncü maddesinin son fıkrası, günlük gazetelerin beher nitelişasının satış fiyatının, Katma Değer Vergisi dahil, (10 000. -) TL'den az olamayacağını öngörmektedir. Aynı Karar'ın 58 inci maddesinin (D) fıkrasının (a) bendi ise, mesleki gazetelerin abone bedellerini yukarıda belirtilen 54 üncü maddede öngörülen asgari satış fiyatının altına düşmemek üzere, kendi günlük satış fiyatı ile abone süresinin çarpımı sonucu bulunacak meblağdan az olmayacağını işaret etmektedir.

"24 Saat Gazetesi" nin üzerinde yazılı olan satış fiyatının (10 000. -) TL, haftada bir gün çıkmayan bu gazetenin yıllık abonenin bedelinin (3 080 000. -) TL olduğu anlaşılmıştır. Bu gazete bayiler aracılığıyla satılmamakta, abone sistemi ile okuyucularına gönderilmektedir. Öte yandan Türk Dil Kurumu sözlüğünde "Naylon Basın" deyimine rastlanılmadığından, "Taşdığı nitelikler itibarı ile bu yayın, "naylon gazete" sayılabilir mi? sorusuna cevap vermek mümkün olmamıştır.

5. "24 Saat Gazetesi", yukarıda da sözü edildiği üzere, Kurum Genel Kurulu'nda temsil edilen Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin imtiyaz sahibi olması sebebiyle, 67 sayılı Genel Kurul Kararı'nın 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 46 ıncı maddesinin ikinci fıkrasından yararlanmıştır. Anılan Gazete, Ankara Gazeteciler Cemiyeti'nin dışında bir başka kuruluşa devredilmesi halinde, sözü edilen Genel Kurul Kararı'nın 33 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, resmî ilân ve reklam yayınlama hakkını kaybedecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali İrtemçelik
Devlet Bakanı

4. - *Ankara Millîvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, şahin kuşu yumurtalarının yurtdışına kaçırıldığına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in yazılı cevabı (7/299)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın birden fazla bakanlığı ilgilendirmesi sebebiyle Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Saffet Arıkan Bedük
Ankara

1. Başta Kayseri İli bölgesinde olmak üzere Anadolu'nun değişik vilayetlerine gelen Suriye'li ve Avrupalı kişilerin doğanın nesli tükenmekte olan önemli canlı varlıklarından Şahin kuşunun yumurtalarının, kuluçka mevsimi olan Mayıs - Haziran aylarında yurt dışına kaçırıldığı duyumları mevcuttur. Doğru mudur? Bu kişiler tespit edilmiş midir? Bunlara ne gibi cezalar verilecektir?

2. Bundan sonra kaçırılma olayına karşı ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

3. Kaçakçılık mevzuatına dahil edilmesi suretiyle tedbir almayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : KKD. SÖ.1.01/1855

16.8.1999

Konu : Yazılı Soru Önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Başbakanlığın 2.8.1999 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106 - 37/13/3634 sayılı yazı ekinde bakanlığımıza gönderilen, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 27.7.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 7/299 - 1099/3101 sayılı yazısının eki olan, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'e ait Şahin kuşu konulu yazılı soru önergesine ilişkin, Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp
Tarım ve Köyişleri Bakanı

Esas No : 7/299 - 1099

Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, Şahin kuşu konulu yazılı soru önergesinde yer alan, bakanlığımızla ilgili sorular ve bunlara ait cevaplar aşağıda belirtilmiştir.

Soru 1. Başta Kayseri İli bölgesinde olmak üzere Anadolu'nun değişik vilayetlerine gelen Suriye'li ve Avrupalı kişilerin doğanın nesli tükenmekte olan önemli canlı varlıklarından Şahin kuşunun yumurtalarının, kuluçka mevsimi olan Mayıs - Haziran aylarında yurt dışına kaçırıldığı duyumları mevcuttur. Doğru mudur? Bu kişiler tespit edilmiş midir? Bunlara ne gibi cezalar verilecektir?

Cevap 1. Bakanlığımıza şu ana kadar, kaçakçılık yapıp yakalanan kişiler olduğuna dair herhangi bir bilgi intikal etmemiştir.

Soru 2. Bundan sonra kaçırılma olayına karşı ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Cevap 2. Bilindiği üzere, ülkemiz ekolojisinde önemli yere sahip olan yırtıcı kuşlar, ülkemizin onayladığı Nesli Tehlikede Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Anlaşması (CITES - 1973) ve Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern 1974) uyarınca koruma altında olup, söz konusu şahin ve doğan kuşlarının ülkemizde yakalanması, avlanması, öldürülmesi, bunların veya yavrularının alıkonulması (beslenmesi), yumurtalarının toplanması, yurt dışına çıkarılması 3167 sayılı Kara Avcılığı Kanunu uyarınca yasak bulunmaktadır.

Şahin ve doğan kuşları koruma altında olmasına rağmen özellikle, Ortadoğu ve Avrupa ülkelerinde büyük rağbet gördüğünden, bu işle uğraşan bazı kimselerin kendilerini bilim adamı veya zengin işadamı olarak tanıttıkları ve ülkemizde taşeronlar kullanarak bu kuşların yumurta ve yavrularının kaçakçılığını yaptıkları duyumları bakanlığımıza daha önce ulaşmıştır. Bu duyumları dikate alan bakanlığımız, alınması gerekli tedbirler itibarıyla 1.6.1999 tarihinde 80 İl müdürlüğü ve 13 tahaffuzhane ve gümrük veteriner müdürlüğünü uyarmıştır.

Soru 3. Kaçakçılık mevzuatına dahil edilmesi suretiyle tedbir almayı düşünüyor musunuz?

Cevap 3. 3167 Sayılı Kara Avcılığı Kanunu ile bu kanuna istinaden çalışan Merkez Av Komisyonu kararları uyarınca, söz konusu hayvanlar korumaya tabi olup; bu hayvanların avlanmaları, yakalanmaları ve nakledilmeleri yasaktır.

5. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Türkiye Ziraat Donatım A.Ş.'nin personel maaşlarını zamanında ödemediği iddialarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Yüksel Yalova'nın yazılı cevabı (7/300)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sayın başkanım aracılığınızla aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Yüksel Yalova tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Osman Aslan
Diyarbakır

1. Türkiye Ziraat Donatım A.Ş.'nin memur ve işçi personel maaşlarını 15.7.1999 tarihinde ödemesi gerekirken ödeme zamanı geçmesine rağmen ödenmediğinin nedeni?
2. Kurumun mevcut gayri menkul ve benzeri kaynaklarını başka kurum ve kuruluşlara devir edip etmediği, etmemişse maaş ödeme amacıyla kullanıp kullanmayacağı?
3. Kurum kendi imkânları ile maaş ödemeyecek durumda ise maaş ödeme amacıyla bir kaynak arayışı içinde olup olmadığı?

T.C.

Başbakanlık

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.02.1.ÖİB.0.10.06.00/4066

16.8.1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliğine

İlgi : 29.7.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/300-1113/3170 sayılı yazınız.

Türkiye Ziraat Donatım A.Ş.'nin personel maaşlarını zamanında ödemediği iddialarına ilişkin olarak Diyarbakır Milletvekili Sn. Osman Aslan'ın soru önergesinde yer alan sorular, sırasıyla ele alınarak cevaplandırılmıştır.

S-1. Türkiye Ziraat Donatım A.Ş.'nin memur ve işçi personel maaşlarını 15.7.1999 tarihinde ödemesi gerekirken ödeme zamanı geçmesine rağmen ödenmediğinin nedeni?

C-1. Bilindiği gibi, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 11.3.1998 tarih, 98/25 sayılı Kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınan Türkiye Ziraat Donatım A.Ş.'nin (şirket) satış, işletme hakkı verilmesi, kiralama ve işin gereğine uygun sair hukukî tasarruflar yöntemlerinden bir veya birkaçının birlikte veya ayrı ayrı kullanılması suretiyle, kapsama ve programa alınma tarihinden itibaren 18 ay içerisinde özelleştirilmesine karar verilmiştir.

Anılan şirkette ilgili olarak bu süreç içerisinde yapılan malî düzenlemeler ve gerçekleştirilen nakit aktarımları şöyledir.

4046 sayılı Kanunun (Kanun) 4/f ve 20/A maddeleri çerçevesinde; şirket sermayesi önce 19 trilyon TL'den 30 trilyon daha sonra da 30 trilyon TL'den 40 trilyon TL'ye artırılmış ve artırılan tutarların tamamı idare tarafından taahhüt edilmiştir.

Taahhüt edilen toplam 21 trilyon TL, aylık ihtiyaç bildirimlerine bağlı olarak şirkete aktarılmıştır. Yine idare tarafından borçlanma yoluyla sağlanan kaynaklar sonucunda 2 680 milyar TL, maaş, ücret ve çeşitli finansman ihtiyaçlarında kullanılmak üzere borç olarak aktarılmıştır.

Temmuz 1999 tarihi içerisinde şirket tarafından maaş ve ücret ödemelerinde kullanılmak üzere özelleştirme fonu mevcutları da dikkate alınarak sadece 100 milyar TL aktarılabilmektedir. Ancak yukarıda da değinildiği gibi bilahare 2-4.8.1999 tarihleri arasında fonun borçlanmasına bağlı olarak şirkete toplam 3 trilyon TL aktarılmıştır.

Şirket, kendi ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde nakit tiretememektedir. Bu sebeple şirketin maaş ve ticret ödemeleri genellikle sermayeye mahsuben yapılan aktarmalarla yerine getirilmektedir.

Yine şirket tarafından sermayenin 50 trilyona çıkarılması önerisi idaremizce incelenmekte olup, en kısa zamanda sonuçlandırılacaktır.

S-2. Kurumun mevcut gayrimenkul ve benzeri kaynaklarını başka kurum ve kuruluşlara devir edip etmediği, etmemişse maaş ödeme amacıyla kulamp kullanmayacağı?

C-2. 4046 sayılı Özelleştirme Kanununun 2/si maddesi gereği Özelleştirme Yüksek Kurulunun "millî güvenlik ve kamu yararı" değerlendirmesine bağlı olarak aldığı kararlar neticesinde şirketin bazı gayrimenkulleri çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına devredilmiştir. Bu devirler sonucu elde edilen gelirler mezkûr Kanun gereği özelleştirme fonuna aktarılmaktadır. Kuruluşların fonda toplanan kaynakları kullanımı ise yine mezkûr kanun gereği sermaye ödemeleri veya borçlanma şeklinde olmaktadır.

S-3. Kurumun kendi imkânları ile maaş ödeyemeyecek durumda ise maaş ödeme amacıyla bir kaynak arayışı içinde olup olmadığı?

C-3. Şirket, mevsim koşullarının olumsuz seyri ve ülkemizde daha çok talep daralması olarak kendini gösteren global krizin tarım araçları ve traktör sektörünü de olumsuz etkilemesi sonucu planladığı satışlarını gerçekleştirememesi nedeniyle nakit üretme ve dolayısıyla ihtiyaçlarını finanse etme açısından zor durumdadır. Bu durumun giderilmesine dönük olarak şirket tarafından kampanyalı satışlar düzenlenmesine rağmen beklentiler karşılanmamıştır. Ancak idare tarafından gerek sermaye borcuna mahsuben gerekse borç olarak aktarılan kaynaklarla bu sıkınlık kısmen atlatılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Yüksel Yalovo
Devlet Bakanı

6. — *Adıyaman Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, Adıyaman ve ilçelerinde kuraklık nedeniyle zarar gören buğday üretçilerinin borçlarının ertelenmesine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in yazılı cevabı (7/321)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda belirtilen yazılı soruların Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Hüsnü Yusuf Gökalp tarafından cevaplandırılması hususunu arz ve talep ederim.

Saygılarımla.

Dengir Fırat
Adıyaman

Adıyaman İlinde bu yıl yaşanan kuraklık nedeniyle gerek çayır ve mera alanlarında ve hububat ekim alanlarında büyük hasarlar meydana gelmiştir.

İlde kurulan hasar tespit komisyonunun 15.7.1999 tarih ve 2 no.'lu kararı uyarınca

Buna göre;

a) Adıyaman merkez ilçeye bağlı 108 köyde 6 400 çiftçi ailesine 916 100 Da. tarım alanında buğday ekimi % 60 oranında zarar ve ziyana uğramıştır.

b) Kahta İlçesine bağlı 60 köyde 1 019 çiftçi ailesine ait 157 383 Da. tarım alanındaki buğday % 55 oranında zarara uğramıştır.

c) Tut İlçesine bağlı 12 köyde 1 050 çiftçi ailesine ait 36 000 Da. tarım alanındaki buğday ürütünde % 70 oranında zarar tespit edilmiştir.

d) Samsat İlçesine bağlı 16 köyde 448 çiftçi ailesine ait 70 915 Da. tarım alanındaki buğday ürününün % 55 oranında zarar gördüğü.

e) Besni İlçesine bağlı 59 köyde 1 016 çiftçi ailesine ait 165 410 Da. tarım alanındaki buğday ürününün % 55 oranında zarar gördüğü.

f) Gölbaşı İlçesine bağlı 19 köyde 877 çiftçi ailesine ait 35 600 Da. tarım alanında buğday ürününde % 55 oranında zarar olduğu.

g) Gerger İlçesine bağlı 7 köyde 15 çiftçi ailesine ait 35 600 Da. tarım alanındaki buğday ürütünde % 60 oranında zarar olduğu.

Kısaca bu ilçelerdeki 281 köyde 10 825 çiftçi ailesinin 1 383 913 Da. tarım alanında % 60 oranında zarar tespit edildiği belirtilmiştir.

Bu nedenle Adıyaman İline 16 606 000 kg tohumluk buğday tahsis edilmesi gerektiği belirlenmiştir.

Bu durumda

Soru 1. İhtiyaç olduğu belirtilen 16 606 000 kg tohumluk tahsisi ne zaman yapılacaktır?

Soru 2. % 60 hasar gören çiftçinin T.C. Ziraat Bankası borçlarının faizsiz, bir yıl ertelenmesi düşünülmekte midir?

Soru 3. Çiftçinin Maliyeye olan vergi borçlarının silinmesi veya ertelenmesi düşünülmekte midir?

T.C.

Tarım ve Köyşleri Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurul Başkanlığı
Sayı : KDD-SÖ.1.01/1851

16.8.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 3.8.1999 gün ve A.01.0.GNS. 0.10.00.02-7/321-1220/3344 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde gönderilen Adıyaman Milletvekili Dengir Fırat'a ait yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalkp
Tarım ve Köyşleri Bakanı

Adıyaman İlinde bu yıl yaşanan kuraklık nedeniyle gerek çayır ve mera alanlarında ve gerekse hububat ekim alanlarında büyük hasarlar meydana gelmiştir.

İlde kurulan hasar tespit komisyonunun 15.7.1999 tarih ve 2 no. 'lu kararı uyarınca; Adıyaman İline bağlı, Merkez, Kahta, Tut, Şamsat, Besni, Gölbaşı ve Gerger ilçelerine balğı toplam 281 köyde, 10 825 çiftçi ailesinin 1 383 913 Da. buğday alanında % 55-70 oranlarında zarar tespit edildiği belirtilmiştir. Bu nedenle Adıyaman İline 16 606 000 kg tohumluk buğday tahsis edilmesi gerekmektedir.

Bu durumda;

Soru-1. İhtiyaç olduğu belirtilen 16 606 000 kg tohumluk tahsisi ne zaman yapılacaktır?

Cevap-1. 10 Ağustos 1999 tarihinde Bakanlar Kurulunda görüşülerek kabul edilen Karar ile 1999 yılında tabii afetlerden zarar gören çiftçilere tohumluk temini için Bakanlığımıza 30 trilyon TL kaynak sağlanmıştır.

Soru - 2. % 60 hasar gören çiftçinin T.C. Ziraat Bankası borçlarının faizsiz, bir yıl ertelenmesi düşünülmekte midir?

Cevap-2. Ülkemizde meydana gelen tabii afetlerle ilgili olarak afete maruz çiftçilere Bakanlığımızca 2090 ve 5254 sayılı Kanunlar ve bu Kanunlara bağlı olarak çıkarılan kararname çerçevesinde yardımlar yapılabilmektedir.

5254 sayılı Kanuna göre ekiliş ve ürünleri % 40 ve üzeri zarar gören ve bu durumları II İhtiyaç Komisyonlarınca tespit edilen üreticilere tohumluk yardımı yapılabilmektedir.

2090 sayılı Kanuna göre tarımsal varlıkları % 40 ve üzeri zarar gören ve bu durumları II Hasar Tespit Komisyonlarınca tespit altına alınan üreticilerin hayvan kayıpları afet fonundan aynı olarak karşılanmaktadır.

10 Nisan 1999 tarihinde yayımlanan "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilerin Borçlarının Ertelenmesi" hakkındaki kararname ile sadece tohumluk borçlarının ertelenmesi hükmü değiştirilerek bitkisel üretimle ilgili tüm borçların ertelenmesi sağlanmıştır.

Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının ödeme süresi, çeşitli mahsullerden ortaya çıkan alacakları dikkate alınarak, 30 Eylül 1999 tarihinden itibaren üç ay süre ile cezaî faiz uygulanmadan Aralık/1999 sonuna kadar uzatılmıştır.

Komisyon kararları Bakanlığımıza intikal ettiği takdirde çiftçi borçlarının ertelenmesi için talepleri doğrultusunda ilgili kredi kuruluşlarına gönderilecektir.

Soru-3. Çiftçinin maliyeye olan vergi borçlarının silinmesi veya ertelenmesi düşünülmekte midir?

Cevap-3. Cevap (2)'de açıklandığı üzere ülkemizde meydana gelen tabii afetlerle ilgili olarak afete maruz çiftçilere, Bakanlığımızca 2090 ve 5254 sayılı Kanunlar ve bu Kanunlara bağlı olarak çıkarılan Kararnameler çerçevesinde yardımlar yapılabilmektedir.

7. - Samsun Milletvekili Ahmet Demircan'ın, Samsun İli Vezirköprü İlçesinde yaşanan dolu afetinde zarar gören çiftçilere yardım yapıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in yazılı cevabı (71332)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Hüsnü Yusuf Gökalp tarafından, de-
laletlerinle, yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.7.1999

Ahmet Demircan
Samsun

1. Samsun İlinin Vezirköprü İlçesinde ve köylerinde 20.6.1999 tarihinde dolu afeti yaşanmış ve 29 köyü kapsayan ekili arazi üzerinde yüzde 45 oranında zarara neden olmuştur. Bakanlığınızca yürütülen zarar tespit çalışmaları ve kıymetlendirme çalışmaları ne aşamada?

2. Dolu afetinden 731 aile ve 6 bin 851 kişi zarar görmüştür. Bu ailelerin vakı zararlarının karşılanması için destek sağlanmış mıdır? Destek sağlanmamış ise, ne zaman destek sağlanacaktır?

3. Bakanlığınızın ilgili afetten zarar gören nüfusa sağlayacağı, zarar tazmin veya destek miktarı toplamı ne kadardır?

T.C.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı
Sayı : KDD.SÖ.1.01/1853

16.8.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 3.8.1999 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1369 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen Samsun Milletvekili Sayın Ahmet Demircan'a ait 7/332-1243 Esas No.'lu ve Amasya Milletvekili Akif Güllü'ye ait 7/340-1269 Esas No.'lu yazılı soru önergelerine ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökçalp
Tarım ve Köy İşleri Bakanı

Yazılı Soru Önergesi

Önerge Sahibi Milletvekili : Ahmet Demircan
Samsun Milletvekili
Esas No. : 7/332-1243

Soru 1. Samsun İlinin Vezirköprü İlçesinde ve köylerinde 20.6.1999 tarihinde dolu afeti yaşanmış ve 29 köyü kapsayan ekili arazi üzerinde % 45 oranında zarara neden olmuştur. Bakanlığınızca yürütülen zarar tespit çalışmaları ve kıymetlendirme çalışmaları ne aşamada?

Cevap 1. Samsun İli Vezirköprü İlçesinde 20.6.1999 tarihinde meydana gelen dolu afeti ile ilgili hasar tespit çalışmalarına başlanmış olup; 32 köy 929 çiftçi ailesine ait 4 020 dekar alanda ön tespitler yapılmış ve hasar tespit çalışmaları devam etmektedir.

Soru 2. Dolu afetinden 731 aile ve 6 bin 851 kişi zarar görmüştür. Bu ailelerin vaki zararlarının karşılanması için destek sağlanmış mıdır? Destek sağlanmamış ise, ne zaman destek sağlanacaktır?

Cevap 2. Ülkemizde meydana gelen tabii afetlerle ilgili olarak afete maruz çiftçilere Bakanlığınızca 2090 ve 5254 sayılı Kanunlar ve bu kanunlara bağlı olarak çıkarılan kararnameler çerçevesinde yardımlar yapılabilmektedir.

5254 sayılı Kanuna göre ekiliş ve ürünleri % 40 ve üzerinde zarar gören ve bu durumları İl İhtiyaç Komisyonlarınca tespit edilen üreticilere tohumluk yardımı yapılabilmektedir.

2090 sayılı Kanuna göre tarımsal varlıkları % 40 ve üzeri zarar gören ve bu durumları İl Hasar Tespit Komisyonlarınca tespit altına alınan üreticilerin hayvan kayıpları "Afet Fonu" ndan ayrı olarak karşılanmakta ve mevcut kararnameye göre tüm tarımsal kredi borçları 1 yıl faizsiz olarak ertelenebilmektedir.

10 Nisan 1999 tarihinde yayımlanan "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilerin Borçlarının Ertelenmesi" hakkındaki kararname ile sadece tohumluk borçlarının ertelenmesi hükmü değiştirilerek bitkisel üretimle ilgili tüm borçların ertelenmesi sağlanmıştır.

Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının ödeme süresi, çeşitli mahsullerden ortaya çıkan alacakları dikkate alınarak, 30 Eylül 1999 tarihinden itibaren üç ay süre ile cözaf faiz uygulanmadan Aralık/1999 sonuna kadar uzatılmıştır.

Toprak Mahsulleri Ofisine yeterli kaynak sağlanarak hububat alım bedellerinin kararnamede belirtilen sürelerde ödenmesi temin edilmiştir.

10 Ağustos 1999 tarihinde Bakanlar Kurulunda görüştürerek kabul edilen Karar ile 1999 yılında tabii afetlerden zarar gören çiftçilere tohumluk temini için Bakanlığımıza 30 trilyon TL kaynak sağlanmıştır.

Soru 3. Bakanlığımızın ilgili afetten zarar gören nüfusa sağlayacağı zarar tazmin veya destek miktarı toplamı ne kadardır?

Cevap 3. Mevcut kanun ve karnameler çerçevesinde tabii afetlerden zarar gören çiftçilere Bakanlığımızca nakdi yardım yapılmamaktadır.

8. — *Amasya Milletvekili Akif Gülle'nin, soğan üretimine ve üreticilerine ilişkin sorusu ve Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in yazılı cevabı (7/340)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Akif Gülle
Amasya

Sorular :

1. Ülkemizde soğan ekilen arazi ve yıllık üretim miktarı nedir?
2. Üretilen soğanın ne kadarı iç piyasada tüketilmekte, ne kadarı ihraç edilmektedir?
3. Bakanlık olarak bugüne kadar soğan üreticilerine ne gibi yardımlarda bulundunuz veya bulunmayı düşünüyor musunuz?
4. Soğana taban fiyat verilmediğinin sebepleri nelerdir?
5. Bugün için soğanın maliyetinin altında satılması nedeniyle üreticiler büyük bir mağduriyetin içerisinde girmişlerdir. Bakanlık olarak soğan üreticilerinin mağdur edilmemesi için banka kredilerinin ertelenmesi gibi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

Sayı : KDD.SÖ.1.01/1853

16.8.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 3.8.1999 gün ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1369 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen Samsun Milletvekili Sayın Ahmet Demircan'a ait 7/332-1243 Esas No.lu ve Amasya Milletvekili Akif Gülle'ye ait 7/340-1269 Esas No.lu yazılı soru önergelerine ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp
Tarım ve Köyişleri Bakanı

Yazılı Soru Önergesi

Önerge Sahibi Milletvekili : Akif Gülle
Amasya Milletvekili
Esas No. : 7/340-1269

Soru 1. Ülkemizde soğan ekilen arazi ve yıllık üretim miktarı nedir?

Cevap 1. Ülkemizde soğan ekim alanı 1997 ve 1998 yılı itibariyle 105 000 hektar olup, üretim miktarları 1997 yılında 2 100 000 ton, 1998 yılında ise 2 270 000 ton olmuştur.

Soru 2. Üretilen soğanın ne kadarı iç piyasada tüketilmekte, ne kadarı ihraç edilmektedir?

Cevap 2. 1997 yılında 19 452 000 \$ değerinde 114 053 ton, 1998 yılında ise 26 050 736 \$ değerinde 144 543 ton ihracat yapılmıştır. Üretilen soğanın büyük bir kısmı iç piyasada tüketilmektedir. 1997 yılında üretimin % 5'i, 1998 yılında ise üretimin % 6'sı ihraç edilmiştir.

Soru 3. Bakanlık olarak bugüne kadar soğan üreticilerine ne gibi yardımlarda buldunuz veya bulunmayı düşünüyor musunuz?

Soru 5. Bugün için soğanın maliyetinin altında satılması nedeniyle üreticiler büyük bir mağduriyet içerisine girmişlerdir. Bakanlık olarak üreticilerin mağdur edilmemesi için banka kredilerinin ertelenmesi gibi bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 3 ve 5. 5254 Sayılı Kanuna göre kuraklık, hastalık veya herhangi bir sebeple tarımsal işletme ve ürünlerde en az % 40 oranında hasara uğrayan ve bu durumları İl veya İlçe Hasar Tespit Komisyonlarınca belirlenen üreticilerin günlük gelmemiş borçları bir yıl süre ile ertelenebilmektedir.

Ertelene nedenleri bulunmamakla birlikte makul ve önceden tahmini mümkün olmayan (çalınma, çürütme, yanma, düşük gelir elde edilmesi ve borcunu ödeyecek başka da gelirinin bulunmaması, ürünün işletme dışına taşınması ve saklanması sırasında yanması veya üreticilerin kişisel sorunlarından dolayı iyi niyetlerine rağmen zorunlu olarak borcunu ödeyememesi gibi) hallerde, o yılki alacak için üreticiler vade tarihinden itibaren bir yıla kadar ek süre verilebilmesi mümkün olabilmektedir.

Ertelene veya ek süre verme üreticinin talebi üzerine yapılmakta ve T.C. Ziraat Bankası bu alacaklarına ek süre sonunda, yürürlükteki faiz oranına Merkez Bankasından alınamayan destekleme primi oranı eklenmek suretiyle bulunan faiz oranı uygulanmaktadır.

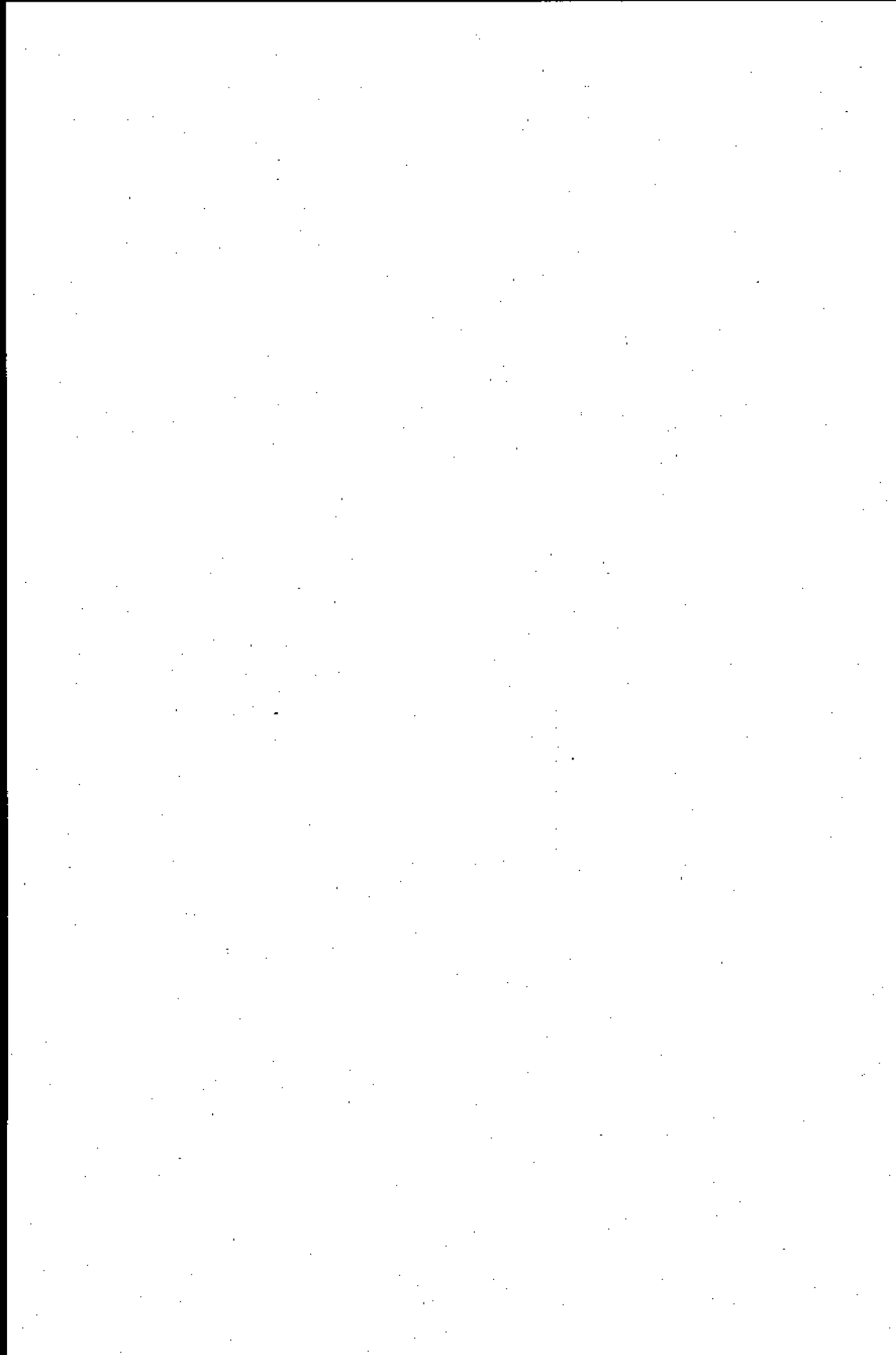
Diğer taraftan, durumları 99/12637 sayılı "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilerin Borçlarının Ertelenmesi" hakkındaki Bakanlar Kurulu Kararı kapsamına uyan çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına olan borçları bir yıl süre ile faizsiz ertelenebilmektedir.

Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçlarının ödeme süresi, çeşitli mahsullerden ortaya çıkan alacakları dikkate alınarak, 30 Eylül 1999 tarihinden itibaren üç ay süre ile cezaî faiz uygulanmadan Aralık/1999 sonuna kadar uzatılmıştır.

Yukarıda sıralanan durumlar dışında kalan sebeplerden dolayı, üreticilerinin bankaya olan borçlarının ertelenmesi sözkonusu değildir.

Soru 4. Soğan taban fiyat verilmediğinin sebepleri nelerdir?

Cevap 4. Ülkemizde serbest piyasa koşullarına geçilmesi amacıyla desteklenen ürün sayısı azaltılmaktadır. Ayrıca cumhuriyetin hiç bir döneminde soğan, desteklenen ürünler arasında yer almamıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

54 ÜNCÜ BİRLEŞİM

18 . 8 . 1999 ÇARŞAMBA

Saat : 10.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan ve 20 arkadaşının, Yozgat İlinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1) (1)

2. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 23 arkadaşının, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 21 arkadaşının, THY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3) (1)

4. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ-KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nın zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci,

(1) Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasadışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Hıncak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığını ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Meteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25. — İzmir Milletvekili Atilla Mutman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki balık çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

28. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorularının ihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

34. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

35. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

36. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

37. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerinin ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

38. — Amasya Milletvekili Akif Gülle ve 21 arkadaşının, Amasya ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

39. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

40. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

41. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

42. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

43. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana ilinin sınıf, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

44. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

45. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

46. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırlanmış iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

47. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

48. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ İlinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

49. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

50. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

51. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otoyolunun Çambıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

52. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 20 arkadaşının, İstanbul Üniversitesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifa etmeleri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

53. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaz ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

54. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

55. — Konya Milletvekili Veyssel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

56. — Tokat Milletvekili M. Ergun Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

57. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

58. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve milli bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

59. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 34 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcandığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

60. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

61. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

62. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

63. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığının tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

64. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek lisele-
rinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunla-
rın değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci mad-
deleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

65. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale ili-
nin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sınai, tarımsal ve ekonomik alanlar-
daki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98
inci İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına
ilişkin önergesi (10/62)

66. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta ya-
şanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtü-
züğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin
önergesi (8/5)

SÖZLÜ SORULAR

1. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, Gazetecilerin kulislere girmelerinin yasaklanıp yasaklanmayacağına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/6)

2. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa - Gaziantep otoyolu inşaatına ve Şanlıurfa - Akçakale karayolu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/19) (2)

3. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, 1999 bütçesinden Şanlıurfa Köy Hizmetlerine ayrılan ödenek miktarına ve bazı köylerinin yol ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/20) (2)

4. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa ilinin kültür merkezi ihtiyacına ve turistik değeri olan bazı mağara ve harabelerin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/22) (2)

5. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Toplu Konut İdaresince Şanlıurfa'da uygulamaya konulan konut projesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/24) (2)

6. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, yurt dışındaki işçilerimizin sorunlarına ve alınacak önlemlere ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/27) (2)

7. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Karadeniz Bölgesinde silah sanayiinin teşvik kapsamına alınmasına ve Bafra ve Kavak Organize Sanayi Bölgesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/28) (2)

8. — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, Balıkesir İline bağlı köy yollarından kaçının asfaltlandığına ve asfaltlanmayan yollara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/30) (2)

9. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Şanlıurfa il merkezi küçük sanayi sitesi inşaatına ve bazı ilçelere organize sanayi bölgesi yapımı için ödenek ayrılıp ayrılmadığına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/34) (2)

10. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Mutki İlçesine bağlı Meydan - Yazıcık arasındaki yol yapımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/44)

11. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis Sağlık Meslek Lisesinin hizmet binası ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/45)

12. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Haydarpaşa - Tatvan arasında yük ve yolcu taşımacılığı yapan Van Gölü Ekspresine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/46)

13. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis SSK İl Müdürlüğünde hizmetlerin aksadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/47)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmamıştır.

(2) İki birleşimde cevaplandırılmamıştır.

SÖZLÜ SORULAR

14. — Bitlis Milletvekili Yahya Çevik'in, Bitlis İli Güroymak İlçesi ile Muş İli arasında yer alan arazinin ıslah çalışmalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/48)

15. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak Havaalanı projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/49)

16. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Cizre Barajı projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/50)

17. — Şırnak Milletvekili Abdullah Veli Seyda'nın, Şırnak ve Cizre Devlet hastahanelerinin tomografi cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/51)

18. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Harran İlçesindeki tarihi eserlerin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/52)

19. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin personel ve doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/53)

20. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar - Kızıltepe karayolunun asfaltlanmasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/54)

21. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosunda görevli personele ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/55)

22. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Ceylanpınar - Muratlı Köyü Sağlık Ocağının doktor ve personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/56)

23. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli polis lojmanı inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/57)

24. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Tunceli - Mazgirt İlçesi - Akpazarı sulaması ile Çemişgezek İlçesi Akçapınar ve Sakyol (Pulur) sulaması ihalelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/58)

25. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, SSK'nun prim alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/59)

26. — Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım'ın, pancardaki kota uygulamasının kaldırılıp kaldırılmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/60)

27. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, otoyol kamulaştırma bedeli ödemelerine ve otoyol ihalelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/62)

SÖZLÜ SORULAR

28. — Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, İskenderun SSK Hastanesinin uzman doktor ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/63)

29. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın Erzincan Sağlık Meslek Lisesi binası ve öğretmen lojmanı inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/64)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ve Refahiye kapalı spor salonlarının onarım ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/65)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Çayırılı Projesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/66)

32. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilindeki Devlet Hastanesinin ve sağlık ocaklarının personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/67)

33. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, borsa işlemlerine şaibe karıştırıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/68)

34. — İzmir Milletvekili Güler Aslan'ın, hastanelerdeki ve sağlık ocaklarındaki personel açıklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/69)

35. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Cumhuriyet Üniversitesinde görevli bir dekan ve bazı öğretim üyelerinin bölücü örgüt mensubu bir teröristin mezarını ziyaret ettikleri iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/70)

36. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli Şeker Fabrikası arıtma tesisi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/71)

37. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Ereğli'de yapımı devam eden hastane binası inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/72)

38. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Konya - Karapınar - Ereğli karayolunun genişletilmesi ile ilgili bir çalışma olup olmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/73)

39. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, öpüşmenin halk sağlığını tehdit ettiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/74)

40. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Devlet Hastanesinin uzman doktor ve araç gereç ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/75)

41. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı SSK Hastanesinin uzman doktor, personel ve tıbbî cihaz ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/76)

SÖZLÜ SORULAR

42. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı Organize Sanayi Bölgesi ile Patnos Küçük Sanayi Sitesi inşaatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/77)

43. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Atatürk Üniversitesi'nin fakülte ve yükseköğretim ihtiyacına ve Erzurum öğretime ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/78)

44. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı ilinin kayak tesisi ve stadyum ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/79)

45. — Ağrı Milletvekili Celal Esin'in, Ağrı ilinin doğal gazdan yararlanması için yapılacak çalışmalara ve bazı baraj projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/81)

46. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 54-56 ncı hükümetler döneminde göreve başlayan işçi ve memurların bakanlıklara göre dağılımına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/82)

47. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilinin 4325 numaralı kanun kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/83)

48. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, mukaddes değerlere hakaret niteliğindeki yayınlar hakkında yapılan işlemlere ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/84)

49. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Havaalanının isim ve sınır kapısı ilanının ne zaman yapılacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/85)

50. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan ilindeki öğretmen açığına ve Millî Eğitim yatırım programına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/86)

51. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, köy yolları yapımına ve Samsun ilindeki köy yolları çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/87)

52. — Ankara Milletvekili Oya Akgönenç Muğisuddin'in, Avrupa ülkelerinden yapılacak et ve canlı hayvan ithaline ve hayvancılığın geliştirilmesi çalışmalarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/89)

53. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, SSK'nun paralarını Ziraat Bankasına faizsiz olarak yatırdığı iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/91)

54. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'daki bazı hastalıklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/93)

SÖZLÜ SORULAR

55. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Marangozlar, Mobilyacılar ve Keresteciler Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/94)

56. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Gölü çevresindeki yerleşim birimlerinin kanalizasyon sistemlerine ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi (6/96)

57. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - İran arasında ekspres tren seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/97)

58. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin'in, Kütahya Havaalanı inşaatı ihalesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98)

59. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Kapıköy Sınır Kapısının karayolu ulaşımına ve transit ticarete açılıp açılmayacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/99)

60. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van Havaalanından Türk Cumhuriyetlerine ve Diyarbakır - Ankara arasında tarifeli uçak seferleri başlatılıp başlatılmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/100)

61. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - Akdemir Adasının çevre düzenlemesine ve Akdamar Kilisesinin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/102)

62. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van - Organize Sanayi Bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/103)

63. — Van Milletvekili Hüseyin Çelik'in, Van ilinde kış ve su sporlarının geliştirilmesine ve MPI Vangölü Anadolu Lisesi inşaatına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/104)

64. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısının bazı öğretim görevlileri hakkındaki iddiaları konusunda suç duyurusunda bulunulup bulunulmadığına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/105)

65. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, okul kantinlerinde satılan içeceklerle ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/106)

66. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Birinci Futbol Liginin adının Türkiye Telsim Ligi olarak değiştirilmesine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/107)

67. — Yozgat Milletvekili İlyas Arslan'ın, Yozgat SSK Hastanesi projesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/108)

68. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan Kamp Eğitim Merkezi, Kapalı Yüzme Havuzu ve Refahiye Kapalı Spor Salonu inşaatlarının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/109)

69. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan depreminde yıkılan Sağlık Meslek Lisesinin onarımının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/110)

SÖZLÜ SORULAR

70. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/111)

71. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinin SSK Hastanesi, araç - gereç ve personel ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/112)

72. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/113)

73. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yapımı tamamlanan hipodromun ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114)

74. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Devlet Hastanesi için ayrılan ödeneye ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)

75. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Suruç-Bozova, Viranşehir, Ceylanpınar ovalarının sulanması için ayrılan ödeneye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/116)

76. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa-Akçakale karayolu için ayrılan ödeneye ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/117)

77. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilerin faiz borçlarının ertelenmesine ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118)

78. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa Türk Halk Müziği Korosuna ve Kültür Sarayı ihtiyacına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/119)

79. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa İlinde Merkez Bankası şubesi açılıp açılmayacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/120)

80. — Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Akçakale Gümrük Kapısına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/121)

81. — Siirt Milletvekili Takiddin Yarayan'ın, Siirt Merkez Küçük Sanayi Sitesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)

82. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya Bölge, Üniversite ve Numune hastanelerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/123)

83. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya ve çevresinin yeşil kuşak projesine alınmasına ve bölgesel tarım teşviklerine ilişkin Tarım ve Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)

84. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya doğalgaz ve KOP projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/125)

SÖZLÜ SORULAR

85. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin A tipi sivil havaalanı ihtiyacına ve Konya - Ankara arası hızlı tren projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)

86. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinin teknik üniversite ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/127)

87. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya İlinde mahallî bir menkul kıymetler borsası kurulmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)

88. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Konya'da serbest bölge kurulması çalışmalarına ve KOBİ'lerin desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/129)

89. — Erzinan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzinan Millî Piyango Anadolu Lisesi lojman inşaatına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)

90. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, mahalle ve köy muhtarlarının maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/131)

91. — Aksaray Milletvekili Murat Akın'ın, Ankara - Aksaray arasındaki karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/132)

92. — Ankara Milletvekili Mehmet Arslan'ın, Ankara'nın Merkez ve bazı ilçelerinin cami imamı kadrosuna ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/133)

93. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)

94. — Konya Milletvekili Hüseyin Arı'nın, Osmanlı Devletinin 700 üncü kuruluşu etkinlikleri çerçevesinde Konya İlinde bir program yapıp yapılmayacağına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/135)

95. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, olağanüstü hal uygulamasının ne zaman kaldırılacağına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/136)

96. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri İli Durankaya Beldesi ve Geçitli Köyü ile Şemdinli İlçesi Derecik Beldesi Grup Köy yollarının standartlaştırılması ve asfaltlanmasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/137)

97. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Hakkâri -Elazığ karayolunda yapılan araç ve insan aramalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/138)

98. — Hakkâri Milletvekili Evliya Parlak'ın, Zap Vadisindeki Hakkâri Baraj ve HES projelerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/139)

SÖZLÜ SORULAR

99. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın Devlet hastanelerinde yaşanan olumsuzluklara karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/140)

100. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar'ın, Güneydoğu Anadolu Projesi çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/141)

101. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, sosyal güvenlik kuruluşlarının zararlarına ve özel kamu kuruluşlarından alacaklara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/142)

102. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, ülkemizde düzenlenen güzellik yarışmalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143)

103. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Bulgaristan'a geçiş yapan vatandaşlarımızın rüşvet vermeye zorlandıkları iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/144)

104. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, ORÜS'ün özelleştirilmesi ile ilgili Danıştay Kararının uygulanıp uygulanmayacağına ve TZDK'da çalışan işçilerin Temmuz maaşının ödenip ödenmeyeceğine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/145)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 1. — Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, T.C. Emekli Sandığı Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu, Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanunlara Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi, İşsizlik Sigortası Kurulması ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/495) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 2. — Bursa Milletvekilleri Ali Rahmi Beyreli ile Hayati Korkmaz'ın, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji komisyonları raporları (2/91) (S. Sayısı : 123) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

4. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasal Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukuki Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanan Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Revizyonu ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Ta-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

sarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 9. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

13. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

14. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 17. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

21. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

22. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

23. — Hazır Gıda İşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

24. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/464, 1/248) (S. Sayısı : 86) (Dağıtma tarihi : 27.7.1999)

× 25. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 26. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanma-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

sının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 29. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 30. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 31. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 32. — Kadınlara Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/325) (S. Sayısı : 82) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 33. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

34. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 35. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı Dokunulmazlıklar ve Bağımsızlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 36. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/277) (S. Sayısı : 91) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 37. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 38. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıca-
lıklar, Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu
Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Ara-
sında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bu-
lunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları ra-
porları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 40. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasın-
da Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sa-
yısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Ara-
sında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu
Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları
(1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Ara-
sında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylan-
masının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri
Komisyonları Raporları (1/328) (S. Sayısı : 99) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti
Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hak-
kında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komis-
yonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayo-
lu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Ta-
sarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Rapor-
ları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 45. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişiklik-
lerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar,
Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94)
(Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tu-
rizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair
Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonla-
rı raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında
Kara Taşımacılığı Alanında İnkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulundu-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

51. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askeri Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

52. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nişanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 55. — Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 56. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 58. — Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/370) (S. Sayısı : 120) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 59. — Petrol Kirliliği Zararının Tazmini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/360) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

60. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 61. — Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/359) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 62. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

63. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 64. — Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasındaki Hazar - Geçişli Türkmenistan - Türkiye - Avrupa Gaz Boru Hattı Projesinin (HGB) İfası ve Türkmenistan'dan Türkiye Cumhuriyetine Doğal Gaz Satışına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/491) (S. Sayısı : 127) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 65. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Anlaşması ile Bu Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 66. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/299) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 67. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anti-Personel Mayınların Kullanılmaması ve Ortak Sınıra Yakın Bölgelerdeki Anti-Personel Mayınların Temizlenmesi veya İmha Edilmesi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 68. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/336) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 69. — Uydular Araçlığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/275) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

× 70. — Inmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/294) (S. Sayısı : 133) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

71. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

72. — Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/441) (S. Sayısı : 141) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

73. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

74. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

75. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

76. — Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

× 77. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve ihtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 129) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

78. — Sıtma ve Frengi Haçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

79. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hüküme Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/517) (S. Sayısı : 153) (Dağıtma tarihi : 15.8.1999)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.
